

LIETO

1.KIRKONSEUTU

LIEDON YLEISKAAVA 2020

Ympäristöpalvelut 2006

Kaavoitusltk Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto

Liedon yleiskaava 2020

YLEISKAAVAN SELOSTUS

LOPPURAPORTTI

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO

2 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

2.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Liite 1 / Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja niiden huomioon ottaminen

2.2 SEUDULLISET LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Liite 2 / Maakuntakaava

Liite 3 / Turun seudun yleiskaavallinen yhteistyösuunnitelma 2010

2.3 MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUKAISET TAVOITTEET

2.4 YLEISKAAVAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

- Kehityskuva
- Aluevertailu ja liikenneverkko (vaihtoehdot ja vertailu)

3 YLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

OSALLISTUMINEN

3.1 YLEISPERUSTELU

- Taajama-alueet
- Palvelut
- Liikenneverkko
- Yhdyskuntatekniset järjestelmät
- Taajamien ulkopuoliset alueet
- Rakennettu ympäristö
- Luonto
- Suojelukohteet ja -alueet

3.2 TAAJAMITTAISET PERUSTELUT / VERTAILU KEHITYSKUVAAN

- 1.Kirkonseutu
- 2.Asemanseutu
- 3.Ilmarinen
- 4.Loukinainen
- 5.Littoinen / Avanti-Tuulissuo
- 6.Yliskulma

4 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- 4.1 TALOUDELLISET VAIKUTUKSET
- 4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET
- 4.3 NATURAVAIKUTUSTEN ARVIOINTITARVE
- 4.4 KULTTUURI- JA SOSIAALISET VAIKUTUKSET
- 4.5 OIKEUSVAIKUTUKSET

5 TOTEUTTAMINEN

- 5.1 ASEMAKAAVOITUS
- 5.2 RAKENNUSJÄRJESTYS
- 5.3 MAAPOLIITTINEN OHJELMA
- 5.4 YHDYSKUNTATEKNIIKAN RAKENTAMINEN

6 SEURANTA

LIITTEET:

1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja niiden huomioon ottaminen
2. Turun kaupunkiseudun Maakuntakaava, vahvistettu 23.08.2004
3. Turun seudun yleiskaavallinen yhteistyösuunnitelma 2010
4. Yleiskaavaehdotus 1:50 000
5. Yleiskaavamerkinnot ja määräykset
6. Liedon yleiskaavan 2020 tarkistus

ERILLISLIITTEET / LÄHDEAINEISTO:

- Liedon yleiskaava 2020, Raportti 1: Kehityskuva: tavoitteet, mitoitus, 1998
- Liedon yleiskaava 2020, Raportti 2: Aluevertailu ja liikenneverkko, 2000
- Liedon yleiskaava 2020, Raportti 3: Selostusluonnos, 2001
- Aluevertailun ja liikenneverkkotarkastelun palaute ja vastineet 2000 (raportissa 3)
- Lautakuntien ennakkokannanotot luonnokseen 2000 (raportissa 3)
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Yleiskaavaluonnoksen palaute ja vastineet 2001-03
- Liedon kauppa tänään 1995
- Turun kaupunkiseudun kaupan palveluverkkoselvitys 1997
- Liedon ympäristökohteet 1999
- Liedon yleiskaava 2020, luontoselvitys, 2001
- Liedon suunniteltujen tielinjausten luontoinventointi Loukkaisten ja Sillilän alueella 2002
- Liedon kulttuuriympäristöohjelma 2001
- Aurajokilaakson maahan kätkeyty menneisyys, arkeologinen inventointihanke v.1998-2002, Liedon osa-alueinventoinnit 2000, 2001 ja 2002
- Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2000
- Liedon vesihuollon kehittämissuunnitelma 2003
- Yleiskaavaseminaarien ja -tilaisuuksien muistiot
- Turun ja Liedon raja-alueen maankäytön tarkastelu (kaavarunko) 2002
- Päätieverkon meluselvitys 2004

YLEISKAAVAN LAADINTAPROSESSI

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	...	2003	2004
Aloitusseminaari	6.3.								
Aloituspäätös	Kv11.3.								
Osallistumisseminaari (kansalaisparlamentti järjestäytyy)		13.2.							
Maankäyttövisiot 2020 (kunnan strategiatyön osana)			Kv9.3.						
Yhteisseminaarit (kehityskuva)			19.5. ja 11.6.						
Maanomistajien kuuleminen (keh.kuva)			23.11.						
Kehityskuvan (rap.1)				Kv18.1.					
Viranomaisneuvottelut				21.1.	15.2.				
Aluevertailu ja liikenneverkko									
- Yleiskaavaseminaari.					28.3.				
- Alueittaiset osallistumistilaisuudet					26.4-16.5.				
- Yhteisseminaari					23.5.				
- Raportin 2 hyväksyminen					Kh27.11.				
Yleiskaavaluonnos					Kh27.11.	Kaavlk8.2			
						Kh19.2.			
Luonnoksen									
- Nähtävilläolo					13.3 – 20.4				
- Yleisötilaisuudet (8)					maalis-huhtikuu				
Yleiskaavaseminaari					Kv/kesäkuun 18.				
- Tavoitteiden tarkistus					elokuun 23.				
- Lausuntojen ja huomautusten palaute					syyskuun 18.				
Viranomaisneuvottelu						11.3			
Yleiskaavaseminaari						18.3			
Yleiskaavaehdotus									
- Kaavoituslautakunta						22.5			
- Kunnanhallitus						26.5			
Ehdotuksen									
- Nähtävilläolo						kesäkuu			
- Lausunnot						elo-marraskuu			
Vastineet / Tarkistettu ehdotus									
- Kaavoituslautakunta								7.9,21.9	
- Kunnanhallitus								27.9	
Ehdotuksen nähtävilläolo								1.10-1.11	
Muistutukset									
- Kaavoituslautakunta								2.11	
- Kunnanhallitus								8.11	
Yleiskaavan hyväksyminen									
- Kaavoituslautakunta								16.11	
- Kunnanhallitus								29.11	
- Kunnanvaltuusto								13.12	

Yleiskaavan tehdyn tarkistuksen laadintaprosessi on liitteessä 6.

1. JOHDANTO

Yleiskaavan tarkoituksena on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Lain mukaan kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja pitämisestä ajan tasalla.

Yleiskaavan laadinta on tapahtunut rinnan Turun kaupunkiseudun taajamaseutukaavan tarkistuksen / maakuntakaavan laadinnan kanssa. Kaupunkiseudulla toteutetun yleiskaavallisen yhteistyön kautta on kuntien yleiskaavatyöt ja maakuntakaavan laadinta yhteen sovitettu toisiinsa. Maakuntakaavaehdotus on hyväksytty maakuntavaltuustossa vuoden 2002 lopulla ja vahvistettu ympäristöministeriössä 23.8.2004.

Yleiskaavatyöhön on alusta lähtien sovellettu osallistuvaa suunnittelua. Suunnittelutyö aloitettiin kaikille kuntalaisille avoimella seminaarilla jo vuonna 1996. Laajapohjaisen valmistelun pohjalta valmistui yleiskaavan strateginen osa, **raportti 1, Kehityskuva**, joka sisälsi tavoitteet ja mitoitusperusteet vuodelle 2020. Raportti hyväksyttiin kunnanvaltuustossa vuoden 1999 alussa. Yleiskaavaluonnoksen laadinnan pohjaksi valmistui **raportti 2, aluevertailu ja liikenneverkkotarkastelu**, osallistuvaa suunnittelua soveltaen. Raportti hyväksyttiin kunnanhallituksessa vuoden 2000 lopulla. **Yleiskaavaluonnos** oli kuultavana keväällä 2001. Luonnosta käsiteltiin tuolloin kahdeksassa alueellisessa osallistumistilaisuudessa. Luonnoksesta pyydettiin eri viranomaisten ja hallinnonalojen ennakkokannanotot. Eri tilaisuuksien ja saadun palautteen kautta arvioitiin yleiskaavaprosessiin osallistuneen noin 500 kuntalaisen. Yleiskaavatyölle asetettu tavoite osallistuvan suunnittelun toteuttamisesta oli saavutettu erinomaisesti. **Yleiskaavaehdotus** oli nähtävillä ja lausunnoilla vuonna 2003. Laajan palautteen pohjalta ehdotusta tarkistettiin niin paljon, että se oli uudelleen nähtävillä syksyllä 2004.

Nyt laadittava yleiskaava on kolmas yleiskaava Liedossa. Kunnan ensimmäinen yleiskaava hyväksyttiin 1970-luvun alussa. Yleiskaavan ohjevuosi oli 2000. Yleiskaava oli tuolle ajalle tyypilliseen tapaan runsaasti ylimitoitettu. Yleiskaava tähtäsi yhdyskuntarakenteen melko täydelliseen uusiutumiseen. Yleiskaavan vuoden 2000 väestötavoite oli 22 000 asukasta. Yleiskaavan merkittävin vaikutus oli Kirkonseudun kuntakeskusaseman tunnustaminen.

Kunnan toinen yleiskaava hyväksyttiin 1990-luvun alussa. Yleiskaavan ohjevuosi oli 2005. Ohjevuoden väestötavoitteeksi hyväksyttiin 15 530 asukasta. Yleiskaava ei alueellisesti kattanut koko kunnan aluetta, vaan oli ns. Keskeisten alueiden yleiskaava. Yleiskaavatyön merkittävin ansio oli se, että siinä oleva yhdyskuntarakenne hyväksyttiin tulevan maankäytön perustaksi.

Nyt laadittavana oleva kunnan kolmas yleiskaava kattaa koko kunnan alueen. Yleiskaavan ohjevuosi on 2020. Yleiskaavatyön tavoitteena on osallistuvan suunnittelun kautta löytää eväät kestäväälle maankäytölle Liedossa. Rikkaat luonto- ja kulttuuriarvot omaavassa, nopeasti kasvavassa kunnassa tehtävä on haasteellinen.

29.11.2004

LIEDON KUNNAN YMPÄRISTÖPALVELUT

Markku Niemi, kaavoitusjohtaja

2 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

2.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet hyväksyttiin valtioneuvostossa 30.11.2000.

Ympäristöministeriöltä on valmistunut 7.2.2003 päivätty opas valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden soveltamisesta kaavoituksessa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden konkretisoinnissa on maakuntakaavalla keskeinen rooli. Maakuntakaava välittää maakunnalliset ja seudulliset ratkaisut ja tavoitetulkinnat kuntatasolle. Maakuntakaava ei kuitenkaan puutu kuntakohtaisiin kysymyksiin. Näiltä osin tavoitteiden konkretisointi tapahtuu yleiskaavalla osaksi kunnan tavoiteltua kehitystä ja alueidenkäytön pääpiirteitä.

Lietoa koskevin osin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ryhmittyvät seuraavasti:

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä aluerakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua ohjaavien vaikutusten perusteella yleis-, ja erityistavoitteisiin. Yleistavoitteet ovat luonteeltaan alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua koskevia periaatteellisia linjauksia. Sen sijaan erityistavoitteet ovat alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua koskevia velvoitteita.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja niiden huomioon ottaminen Turun kaupunkiseudun maakuntakaavassa ja Liedon kunnan yleiskaavassa on esitetty kokonaisuudessaan erillisessä taulukossa **liitteessä 1**.

2.2 SEUDULLISET LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Turun kaupunkiseudun taajamaseutukaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 17.7.1991. Seutukaavan tarkistus / uuden maankäyttö ja rakennuslain mukainen kaupunkiseudun maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.11.2002 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 23.8.2004. Tarkistustyön tavoitteeksi oli hyväksytty mm. yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, vajaakäyttöisten alueiden täydennysrakentaminen, vanhojen alueiden saneeraaminen, kulttuurimaisemien säilyttäminen ja viherverkostojen toteuttaminen. Maakuntakaava on esitystavaltaan aiempaa seutukaavaa yleispiirteisempi. Turun kaupunkiseudun **maakuntakaava** on esitetty **liitteessä 2**.

Valtakunnallisesti merkittävänä varauksina maakuntakaavaan sisältyy Liedon kunnan osalta mm. Aurajokilaakson ja Paimionjokilaakson kansallis- ja kulttuurimaisema-alueet sekä liikenne- ja energiaverkon (maakaasu, sähkö) pääverkkoyhteyksiä.

Turun kaupunkiseudulla harjoitettavan yleiskaavallisen yhteistyön kautta on kuntien yleiskaavoitus ja maakuntakaavoitus pyritty yhteen sovittamaan toisiinsa. Turun kaupunkiseudulla on harjoitettu yleiskaavallista yhteistyötä jo vuodesta 1974 lähtien. Liedon kunta tuli mukaan yhteistyöhön vuonna 1982. Yhteistyö on koskenut mm. seutukaavan ja yleiskaavojen yhteensovittamista, yhdyskuntarakennetta, raja-alueita,

seudullisia liikennekysymyksiä, viherverkostoa sekä teknisen huollon yhteistyökysymyksiä. Vuonna 1992 laadittiin ensimmäinen seudullinen strategiapainotteinen **yleiskaavallinen yhteistyösuunnitelma**, jonka ohjeluokka oli 2010 (**Liite 3**).

Vuosina 1997-2000 laadittiin yleiskaavalliseen yhteistyöhön liittyen kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2020. Työn lopputuloksena on laadittu aiesopimus 2003-05, jonka kunnanhallitus hyväksyi 28.10.2002. Suunnitelmassa esitettiin seudullisiin kärkihankkeisiin sisältyy mm. valtatie 10:n ja Turun ohikulkutien (Ravattula-Kirismäki) toimivuuden ja liikenneturvallisuuden parantamishankkeet.

2.3 MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUKAISET TAVOITTEET (Yleiskaavan sisältövaatimukset)

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tulee maakuntakaava ottaa huomioon yleiskaavaa laadittaessa. Lisäksi yleiskaavaa laadittaessa tulee huomioida:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset.
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys;

Asiat on lain mukaan selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt tämän yleiskaavan lähtökohdaksi, että siitä luodaan tärkein kunnan maankäytön ohjausväline. Edelleen lähtökohtana on ollut, että yleiskaavan esitystarkkuus on niin suuri, että tarvetta erillisten osayleiskaavojen laadintaan ei syntyisi.

Yleiskaavalle asetetut vaativat ohjaus- ja tarkkuustavoitteet edellyttävät sisältövaatimuksiksi kirjattujen asioiden seikkaperäistä selvittämistä ja huomioon ottoa.

2.4 YLEISKAAVAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

KEHITYSKUVA

Yleiskaavatyön tavoitteet ja mitoitusperusteet vuodelle 2020 on koottu omaksi raportikseen (kehityskuva), joka hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 18.1.1999. Tavoitteisto koottiin laajan osallistumisprosessin kautta. Kehityskuvaraportti (raportti 1) on päivätty 28.12.1998. Kunnan myöhempi väestönkehitys on poikennut jonkin verran tavoitteista, joten kunnanvaltuusto tarkisti mitoitusta 10.12.2001 hieman ylöspäin:

OSA-ALUEITTAISET VÄESTÖTAVOITTEET 2020				
Vuosi	2000	2005	2010	2020
1 KIRKONSEUTU	5891	6260	6600	7500
(Muutos/ v.)	85	75	70	90
4 LOUKINAINEN	1780	2100	2450	3000
(Muutos/ v.)	72	65	70	55
6 YLISKULMA	843	870	900	950
(Muutos/ v.)	-5	5	5	5
HÄMEENTIEN VARSI	8514	9230	9950	11450
(Muutos/ v.)	152	145	145	150
3 ILMARINEN	1996	2130	2300	2650
(Muutos/ v.)	16	25	35	35
2 ASEMA	1803	1870	1950	2100
(Muutos/ v.)	19	15	15	15
TAMPEREENTIEN VARSI	3799	4000	4250	4750
(Muutos/ v.)	35	40	50	50
5LITTOINEN	1856	2090	2300	2500
(Muutos/ v.)	137	45	30	20
KAIKKI YHTEENSÄ	14169	15320	16500	18700
(Muutos/ v.)	324	230	225	220

Kunnanvaltuuston yleiskaavaseminaarissa 18.6.2001 hyväksyttiin uusi työpaikkatavoite. Seminaarin aikana ei vuoden 2000 toteutuma ollut vielä tiedossa. Suluissa työpaikkaomavaraisuus.

TYÖPAIKKATAVOITE 2000 - 2020

	2000	2010	2020
AIEMPI TAVOITE	4050 (60%)	4900 (65%)	5650 (70%)
(KV 98)			
TOTEUTUMA	4507 (65%)		
TARKISTETTU			
TAVOITE (KV-SEM 01)	n.4600 (66%)	5600 (72%)	6400 (76%)

ALUEVERTAILU JA LIIKENNEVERKKO (Vaihtoehdot ja vertailu)

Hyväksytyjen tavoitteiden pohjalta laadittiin taajamien vaihtoehtoisten kasvusuuntien selvittämiseksi laaja aluevertailutyö ja vaihtoehtoisten liikenneverkkoratkaisujen osalta oma selvitystyö. Selvitykset on koottu omaksi raportikseen (raportti 2). Työ on tehty laajaa osallistumisprosessia soveltaen. Aluevertailu ja liikenneverkkoraportti on päivätty 8.11.2000 ja hyväksytty kunnanhallituksessa 27.11.2000.

3 YLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

OSALLISTUMINEN

Yleiskaavatyö käynnistyi jo vanhan rakennuslain aikana vuonna 1996. Yleiskaavatyöhön sovellettiin kuitenkin jo alusta lähtien osallistuvaa suunnittelua tuolloin vireillä olleen maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukaisesti. Yleiskaavatyö käynnistyi kaikille kuntalaisille avoimella seminaarilla, jonka pohjalta osallistuvuus organisoitiin ns. kansalaisparlamentiksi, johon kaikki kunnassa toimivat yhdistykset ja järjestöt saivat nimeä edustajansa. ”Parlamentin” vahvuudeksi tuli noin 30 henkilöä ja se edusti hyvin kunnan eri osia. Kansalaisparlamenttiin edustajansa nimenneet järjestöt ja yhdistykset ilmenevät yleiskaavan osaraportista 1. Yleiskaavan kaikki osavaiheet käsiteltiin osallistumisprosessissa osa-alueittain. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma hyväksyttiin 19.2.2001. Kansalaisparlamentin ja kunnan luottamusmies- ja virkamiesjohdon seminaareja järjestettiin useita.

Yleiskaavaluonnos hyväksyttiin kunnanhallituksessa 19.02.2001. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot ja järjestettiin kahdeksan eri kuulemistilaisuutta. Huomautuksia jätettiin lähes sata. Tiivistelmä lausunnoista ja huomautuksista ja niihin laadituista vastineista on erillisliitteenä. Erillisliitteenä on myöskin yhteenveto aluevertailuvaiheessa tehdyistä huomautuksista ja niihin laadituista vastineista.

3.1 YLEISPERUSTELU

TAAJAMA-ALUEET

Kehityskuvaraportissa määriteltiin tavoitteet ja mitoitusterusteet Liedon yleiskaavalle. Raportin pohjalta muodostettiin taajamien laajentumisalueita aluevertailua varten. Vertailussa oli mukana yhteensä 112 aluetta, joista asuntoalueita oli 83 ja työpaikka-alueita 29. Alueet olivat kaikki mahdollisia laajentumisalueita, joten huonosti vertailussa sijoituneita alueita oli aika vähän. Aluevertailun tulokset on tarkemmin esitetty raportissa 2.

Yleiskaavasta on jätetty pois sekä kustannusten että ympäristötekijöiden kannalta vertailussa huonoimmin sijoittuneet alueet. Aluevertailun ja siitä saadun palautteen pohjalta on lisäksi joidenkin alueiden rajausta ja käyttötarkoitusta tarkistettu ja joitakin alueita lisätty. Asuntoalueista on eroteltu kerrostalovaltaiset (AK) ja pientalovaltaiset alueet (AP). Työpaikka-alueet on jaettu perinteisiksi teollisuusalueiksi (T) ja työpaikka-alueiksi (TP), jotka pitävät sisällään tilaa vievien toimitilakeskittymien alueet ja teollisuusalueet, joilla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Turun kanssa yhteistyössä laadittu Ilmarinen- Rauhakylä- Maaria maankäyttötarkastelu on osaltaan vaikuttanut yleiskaavaratkaisuun.

Yleiskaavakartalla on uudisrakentamisalueet erotettu jo rakennetuista alueista siten, että pääosin rakennetut alueet on merkitty kokonaan väritettyinä ja uudet ja/tai olennaisesti muuttuvat alueet valkoisena käyttötarkoituksen mukaisella värireunuksella.

PALVELUT

Yleiskaavatyön alussa 1995 Liedon kunta laadittiin Liedon kauppa tänään selvityksen, joka sisälsi suositukset Liedon keskustan kehittämiseksi. Lieto oli mukana myös 1997 Turun kaupunkiseudulle laaditussa kaupan palveluverkkoselvityksessä. Työn tavoitteena oli määritellä riittävällä tarkkuudella kaupan kehityskuva Turun kaupunkiseudun alueella aikavälillä 2000-2020. Työ oli pohjana kaupunkiseudun taajamaseutukaavan tarkistuksessa. Lisäksi selvityksen tavoitteena oli palvella yleiskaavayhteistyötä ja yksittäisten yleiskaavojen valmistelua. Erityistä huomiota on kiinnitetty päivittäistavarakaupan suuryksiköiden -hypermarkettien- sijoittamiseen. Taustalla ovat kaupan kasvunäkymät, kaupunkirakenteen tavoitteet ja lähipalvelujen säilyminen. Kehittämiskohteiden kuvauksessa kunnittain on Liedon osalta todettu seuraavaa:

- Keskustan palvelujen tiivistäminen vahvistaa palvelujen kilpailukykyä. Ohitustien toteutus saattaa aiheuttaa uhan eräiden kaupan toimialojen siirtymiseen uuteen liikepaikkaan. Keskustan hajaantumisen estämiseksi uuden tien toteutustapa ja -ajoitus tulee harkita tarkoin.
- Asemanseudun väestöpohjan tulisi mahdollistaa hyvät lähipalvelut.
- Ilmarisen alue tukeutuu tällä hetkellä päivittäisen liikenteen perusteella Rantämäen market-palveluihin. Olisi pyrittävä kehittämään keinoja nykyisen myymälän toimintaedellytysten varmistamiseksi.
- Avanti sijaitsee strategisesti E 18- ja uuden Hämeenlinna-väylän risteyksen tuntumassa. Työpaikkakeskittymä ja tilaa vievä kauppa ovat alueen kehittämisen tunnuspiirteet. Alue tulisi liikenteellisesti pyrkiä kytkemään jo olemassa olevaan Ravattulan kaupan keskittymään.

Yleiskaavan keskeisinä tavoitteina on ollut Liedon keskustan vahvistaminen Turun kaupunkiseudun alakeskuksena ja oman kuntaryhmänsä keskuksena ennen mahdollisen Liedon ohitustien toteutumista, sivutaajamien lähipalvelujen säilyttäminen tai parantaminen ja Turun ohikulkutien varren yritysalueen kehittäminen seudullisena tilaa vievän kaupan keskittymisalueena.

Yksityisille palveluille on tehty tilavarauksia keskustaan varsinkin Hämeentien, Hyvättylätien ja Ajurintien varteen (C-, P- ja TP-alueet). Muiden taajamien keskustoissa on esitetty alueita palveluille nykyisten palvelujen yhteydessä. Yleiskaavan asuntoalueille voidaan sijoittaa myös työpaikka- ja palvelutiloja, jotka sopivat asumisen yhteyteen. Suurmyymäläverkkoa ei ole esitetty.

Laajat Turun ohikulkutien (E18) rajautuvat yritysalueet mahdollistavat myös alueiden luonteeseen soveltuvien palvelujen sijoittumisen alueelle. Vastaavia varauksia on myös osoitettu Turku-Tampere moottoritiehen (vt9) tukeutuvilta alueilta.

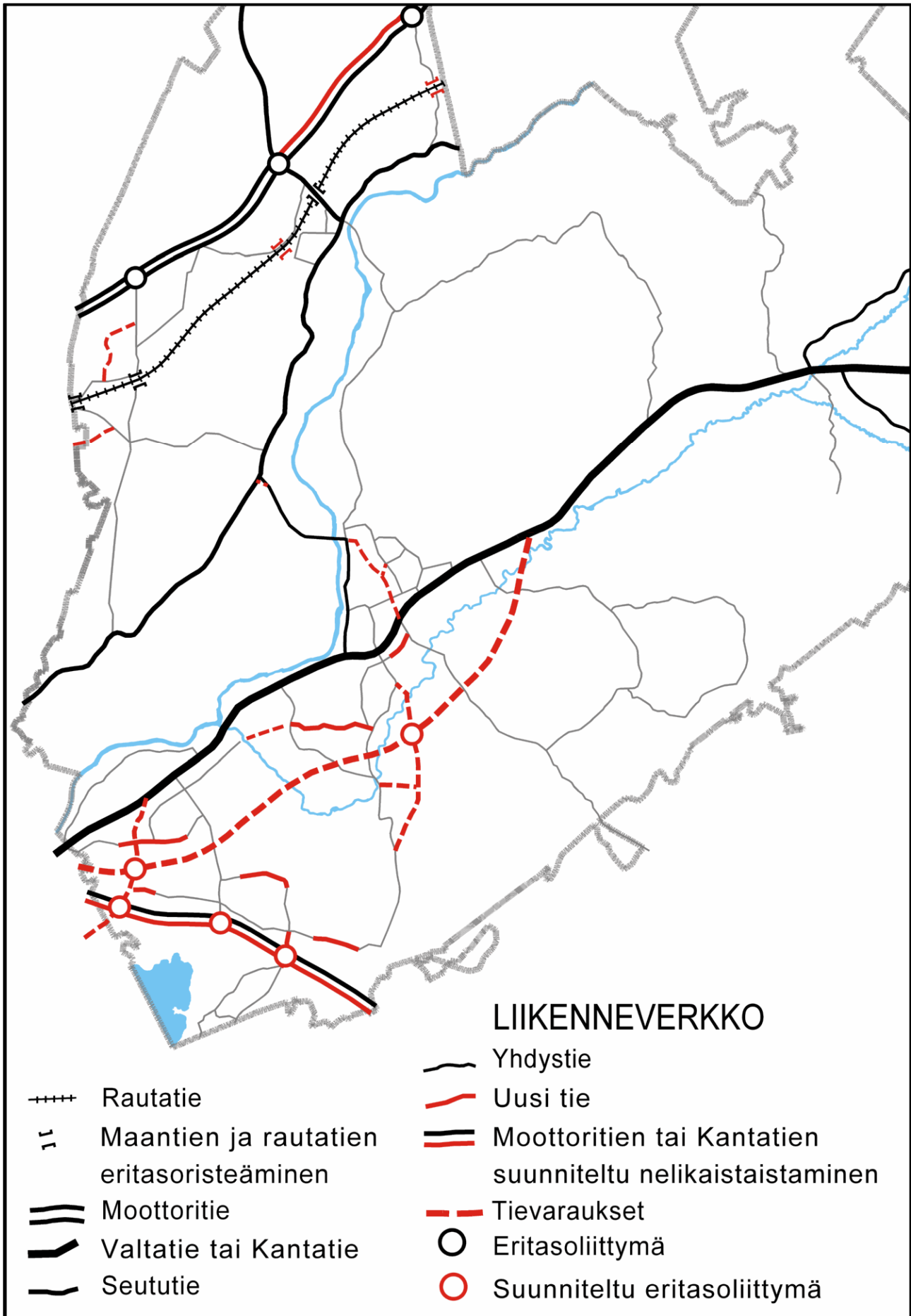
Julkisille palveluille on varattu lisäaluetta lähinnä koulujen yhteydessä eri taajamissa. Keskustassa on varattu uusi tontti Kärpijoentien varresta mahdolliselle uudelle ala-asteelle ja Loukinoisissa on varauduttu koulun laajentamiseen / uuteen kouluun Loukinaistentien varrella.

LIIKENNEVERKKO

TIESTÖ

Liikenneverkkoratkaisu on toteutettu tavoitteiden (raportti 1) ja liikenneverkkotarkastelun (raportti 2) pohjalta. Tiehankkeet, joiden toteutuminen on mahdollista lähitulevaisuudessa (2010 mennessä), on merkitty tarkemmin liikennealueina tai katualueina ja pitemmän tähtäimen hankkeet, jotka toteutunevat vuoteen 2020 mennessä tai myöhemmin, on merkitty tievarauksina tai yhteystarpeena katkoviivalla. Näiden osalta on esitetty myös vaihtoehtoisia varauksia.

Valtatie 10 on osoitettu liikennealueeksi nykyisellä paikalla. Liedon ohitustie on osoitettu yleissuunnitelman mukaiselle paikalle tieliikenteen yhteystarpeena maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti. Yleiskaavaluonnoksessa ollut Viikan metsäalueen kautta Nuolemolle kulkeva linjaus, ohitustien vaiheittaintoteutusvaihtoehto, on jätetty Tiehallinnon lausunnon perusteella pois. Valtatien suunnitellut rinnakkaistiejärjestelyt Taatilan ja Sillilän välillä ja Loukinaisten ja Tammen alueen välillä on merkitty katualueena. Rinnakkaistiet ovat taajamien välistä ja alueiden sisäistä liikennettä palvelevia kokoojateitä. Mahdolliseen tieyhteyteen Sillilän ja Loukinaisten välillä on varauduttu yhteystarvemerkinällä. Keskustasta pohjoiseen johtava tieyhteys (uusi Kurkelantie) on merkitty tievarauksena. Tievarauksena on esitetty myös linjaukset Ilmarisista ja Rauhakylästä Turun puolelle ja uusi linjaus Pysäkitieltä Pahkantielle Rauhakylässä.

JOUKKOLIIKENNE

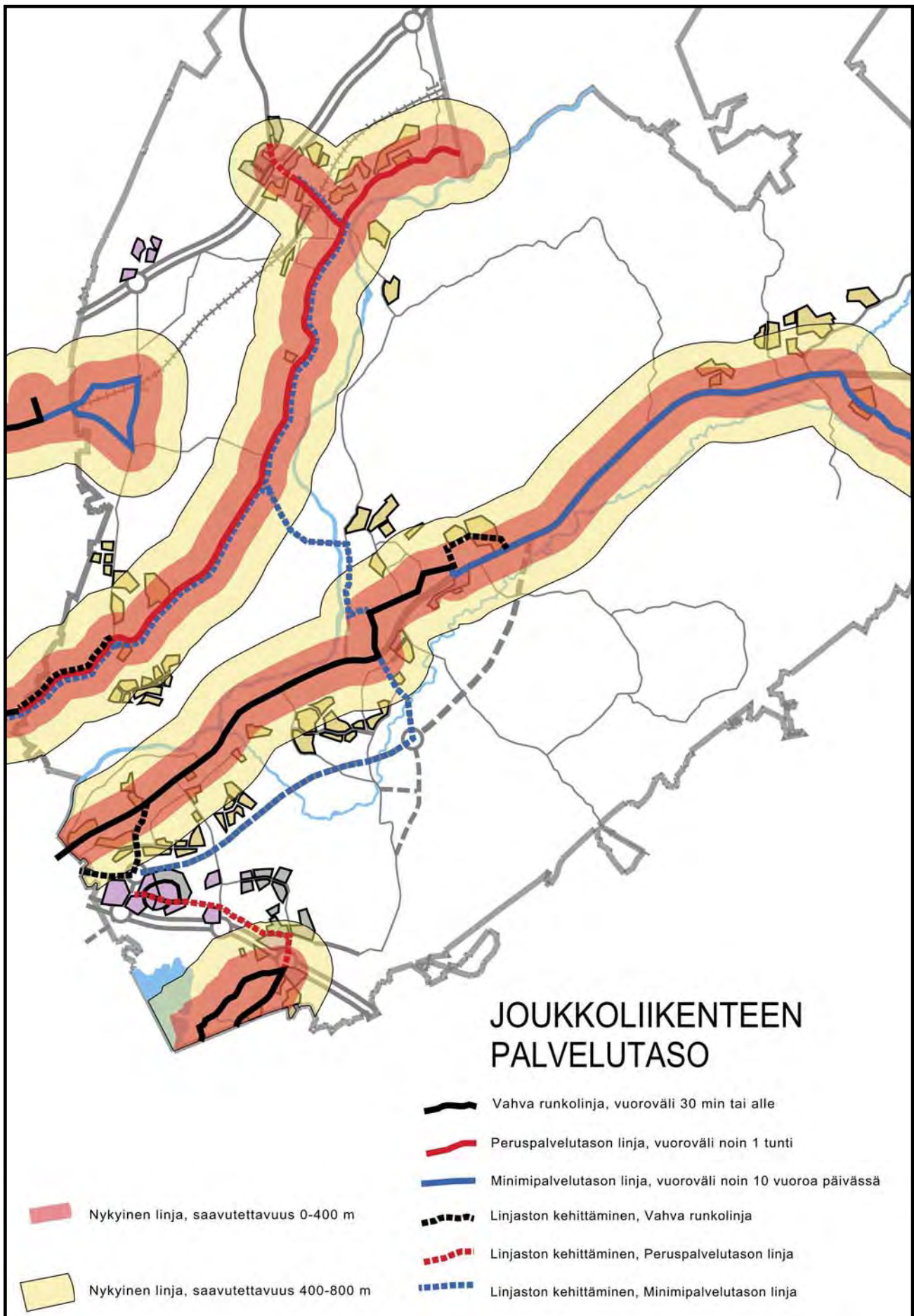
Yleiskaavan raportti 2, aluevertailu ja liikenneverkko sisälsi joukkoliikenteen palvelutasotarkastelun, jossa joukkoliikenteen kehittämisen edellytyksiä tarkasteltiin erikseen vahvojen, perustason ja minimipalvelutason runkolinjojen osalta. Tämän selvitystyön pohjalta käynnistyi ostoliikenteenä uutena perustason runkolinjana Littoinen-Tuulissuo-Avanti joukkoliikenneyhteys. Käyttäjien vähyys vuoksi linja on lopetettu.

Liedon – Auran joukkoliikenneselvitys tehtiin 2001. Työ lähti liikkeelle Vanhan Tampereentien joukkoliikenneselvityksestä, mutta laajeni koko kuntaa koskevaksi joukkoliikenneselvitykseksi. Selvitys sisältää joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet 2001-06.

Joukkoliikenne oli Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa yksi osio. Tällä hetkellä tehdään Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneselvitystä, joka kattaa viisikkokunnat ja laaditaan 2003-04 aikana.

Liitteenä on kartta, jossa on merkitty nykyiset ja suunnitellut eri tasoiset runkolinjat sekä 400m ja 800m etäisyydellä olevat alueet nykyisistä linjoista. Lähes kaikki yleiskaavan alueet sijoittuvat alle kilometrin etäisyydelle linjoista.

Asemakaavoituksen lähtökohtana tulee olla periaate, että mitä lähempänä runkolinjaa rakennetaan, sitä tiiviimpänä maankäyttö toteutetaan (vrt. 2.3 MRL:n tavoitteet /4.)

KEVYT LIIKENNE

Kevyenliikenteen väylät taajamien välillä ovat nyt vt10:llä Turusta Nuolemolle saakka ja Vanhalla Tampereentiellä Ilmarisiin saakka sekä Loukinaistentiellä Tuulissuon ja Loukinaisten välillä.

Turun seudun liikennejärjestelmään liittyen on tehty pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma v. 1999. Suunnitelmassa on esitetty uudet pyöräilyn pääväylät vt10:lle Nuolemolta Yliskulmalle, Vanhalle Tampereentielle Ilmaristen ja Aseman välille, Kurkelantielle Teijulan ja Hakulan välille, Säkyläntielle Vanhan Tampereentien ja Paattisten tien välille sekä Turun ohikulkutien varteen. Suunnitelmassa on huomioitu pyörätieyhteydet myös yleiskaavan mukaisten pääkokoojaväylien yhteydessä ja esitetty kevyen liikenteen ali ja/tai ylikulkusillat sekä ulkoiluyhteydet. Suunnitelma pitää sisällään toimenpideohjelman, jossa on arviot hankkeiden toteutuskustannuksista ja vastuutahoista. Yleiskaavassa ulkoilureitit taajamien välillä on esitetty palloviivalla.

Kevyen liikenteen verkosto ja ulkoilureittiverkosto on esitetty liitekartoilla ja esitetään tarkemmin yleiskaavan toteutussuunnitteluvaiheessa.

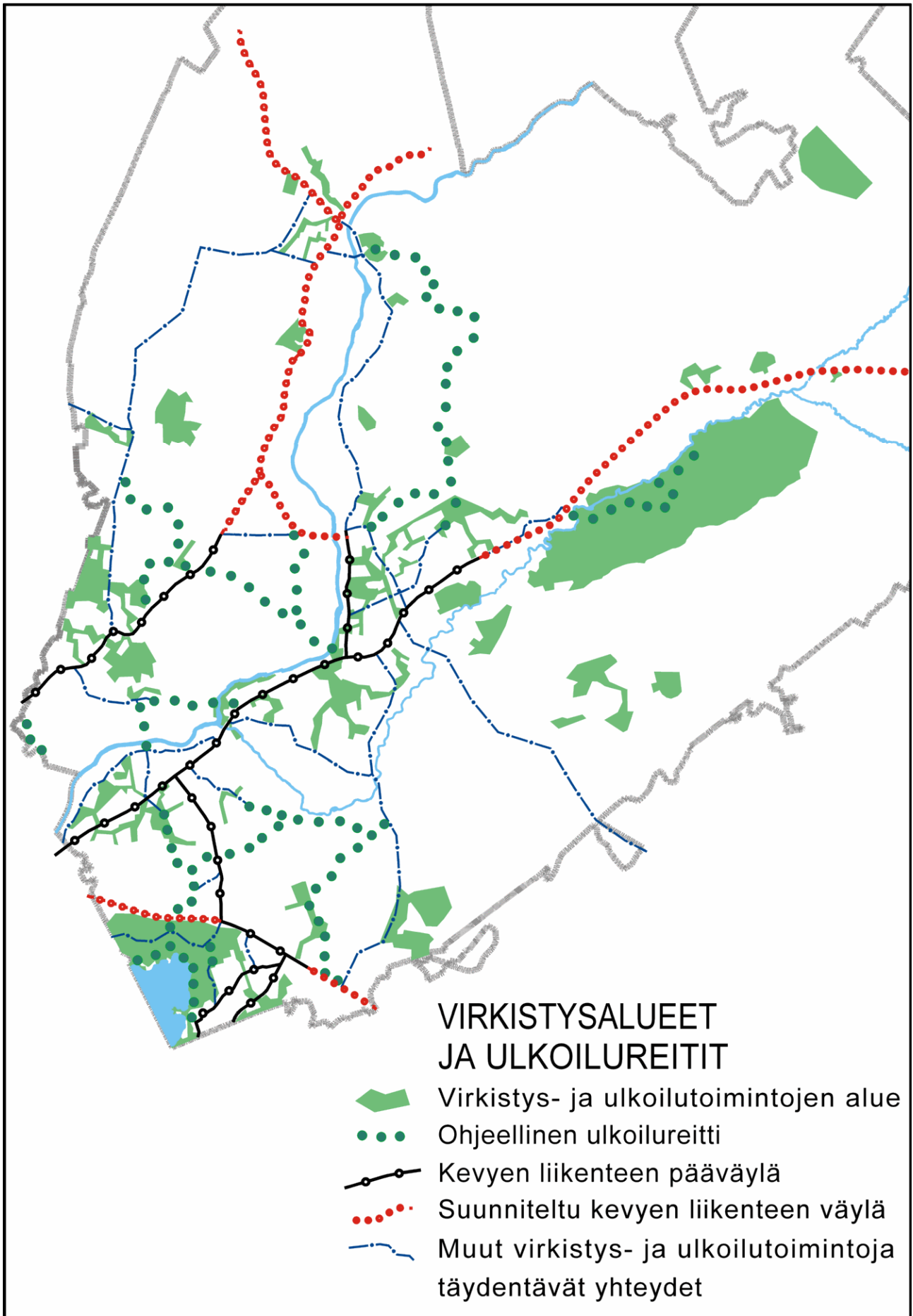
LIIKENNEMELU

Päätieverkon meluselvityksen on tehnyt Suunnittelukeskus Oy v. 2004. Liedon yleiskaavatyöhön liittyen on tarkasteltu kunnan alueella olevan päätieverkon melualueiden laajuutta vuoden 2004 ja vuoden 2020 tilanteesta, niiltä osin päätieverkkoa joista on ollut saatavissa liikennetietoja. Pääväyliä koskeva liikennemelukartoituksen lisäksi on tarkasteltu keinoja, joilla liikennemeluhaitta voidaan torjua sekä nykyisillä että suunnitelluilla asunto- ja palvelualueilla ja mitä kaavoituksellisia toimenpiteitä meluntorjunta edellyttää.

Lähtökohtana melutarkastelulle ovat olleet meluntorjuntalain asettamat vaatimukset, Liedon yleiskaavaehdotus ja aluetta koskevat aiemmat selvitykset.

Vastuu melun torjunnasta on tielaitoksella niiden yleisten teiden osalta, joiden varrella on vanhaa asutusta sekä rakennettaessa uusi tie vahvistetulle kaava-alueelle. Kunnalla puolestaan on ensisijainen vastuu huolehtia melun torjunnasta uusilla kaava-alueilla. Koska meluntorjuntaan käytettävissä olevat varat ovat rajalliset, tulee meluntorjuntatoimenpiteiden ohjelmoinnissa suunnata investoinnit kohteisiin, joissa saavutetaan suurin mahdollinen suojaushyöty.

Kaavakartalle on merkitty melualueet, joilla melutaso ylittää v. 2020 päiväohjearvon 55 dBA. Uusilla alueilla yöohjearvon 45 dBA mukainen melualue on jonkin verran laajempi kuin päivämelualue. Yleiskaavan mittakaavan ja selkeyden vuoksi yömelualueita ei ole merkitty kaavakartalle. Liitekartalla on esitetty meluselvitysten mukaiset päivä- ja yömelualueet 2020. Meluselvitys on kokonaisuudessaan yleiskaavan erillisliitteenä.

YHDYSKUNTATEKNISET JÄRJESTELMÄT

Yleiskaavan aluevertailu, raportti 2, sisälsi kunnallistekniikan kustannusvertailun, jossa keskityttiin kunnan kunnallistekniikan investointikustannuksiin katujen ja vesihuollon osalta. Erikseen selvitettiin kunnallistekniikan liitântäkustannukset ja sisäiset kustannukset. Johtopäätöksenä oli mm, että Asemanseudulla ja Yliskulmalla rakentaminen on kalliimpaa ja lisäksi Yliskulmalle pitää vetää kallis siirtoviemäri. Kalleus johtuu myös liikennöintikustannuksista, joissa laskettiin etäisyyttä Turusta/työpaikoista.

Yliskulman osalta yleiskaavan tavoitteena on ollut ratkaista työpaikkojen turvaaminen, vesihuoltojärjestelyt ja tuleva kaavoituspolitiikka. Yliskulman siirtoviemäri on päätetty tehdä ja asemakaavoitus seuraa siirtoviemärin toteutusta.

VESIHUOLTO

Liedon vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on esitetty Liedon vesihuollon tulevaisuusratkaisut. Kehittämissuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 16.1.2003. Vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan vuoteen 2010 mennessä Liedon vesi pyrkii laajentamaan verkostoaan Mäkkylän, Rauhakylän, Sikilän alueilla ja välillä keskusta-Yliskulma. Liedossa on määritelty Liedon vesihuoltolaitokselle, Liedon Vedelle, erikseen toiminta-alueet viemäri-, vesi- ja sadevesilaitoksille.

Vesilaitos

Liedon Vesi ostaa Liedon verkostossa käytettävän talousveden Turun Seudun Vesi Oy:ltä, joka on seudullinen talousvettä kuntien verkostoihin toimittava yritys. Turun Seudun Vesi Oy on kuntien omistama yhtiö. Liedon vesivarausta on 2000 m³/vrk. Vuonna 2007 vesivarausta tulee nousemaan 4000 m³/vrk:ssa. Uuden varauksen lasketaan kuluksen kasvu huomioon ottaen riittävän vuoteen 2030 asti. Poikkeusoloissa Liedon Vesi voi ostaa talousvettä Turun kaupungin vesilaitokselta, koska verkostot on liitetty yhteen. Lisäksi poikkeusoloissa on mahdollista muutaman viikon kuluessa ottaa käyttöön Raivolän ja Alhojen pohjavedenottamot. Tärkeimmät pohjavesialueet (luokat I-II) ja niiden suoja-alueet on rajattu yleiskaavaan. pv-merkinnällä on rajattu pohjavesialueen varsinaiset muodostumisalueet ja sv-merkinnällä pohjavesialueen suojavyöhykealueet. Nämä suojavyöhykealueet ovat Lounais-Suomen ympäristökeskuksen selvityksen (Liedon kunnan pohjavesialueet 2001) ja maakuntakaavan mukaisia pohjavesialueita, joita koskevat yleiskaavamääräykset. Pohjavedenottamojen alueet on merkitty erityisalueiksi. Myös Littoistenjärven säännöstely-yhtiön vedenottamon suoja-alue on merkitty kaavaan sv-merkinnällä. Suoja-alueesta on vuodelta 1982 Länsi-Suomen vesioikeuden päätös, jossa annetaan alueen käytölle rajoittavia määräyksiä.

Jätevesilaitos

Liedon Vesi toimittaa jätevetensä Kaarinan jätevedenpuhdistamolle. Kuntien välinen puhdistamoyhteistyö tulee vuosikymmenen lopulla laajenemaan Turun seudulla entisestään, kun Turun ja itäisten kuntien perustama keskuspuhdistamoyhtiö aloittaa varsinaisen toimintansa.

Liedon takaisten kuntien kanssa on neuvottelut käynnissä siirtoviemärien rakentamisesta Liedosta Tarvasjoelle ja edelleen Marttilaan sekä Auraan. Lounais-Suomen Ympäristökeskus on laatinut hankkeen pohjaksi Auranmaan jätevesiyhteistyön kehittämissuunnitelman 27.8.2001.

JÄTEHUOLTO

Liedon kunta tekee Turun kanssa kaatopaikkayhteistyötä. Turussa sijaitseva Topinojan kaatopaikka on osoitettu myös Liedon kunnan kaatopaikaksi. Vuoden 2003 aikana kuntien välinen kaatopaikkayhteistyö laajeni, kun Turun Seudun Jäte oy aloitti toimintansa. Turun Seudun Jäte Oy:hyn liittyi kahdeksan Turun seudun kuntaa.

Liedon vanha kaatopaikka suljettiin vuonna 1997. Kaatopaikka-alueen jälkikunnostustöitä tehdään alueella kuluva vuosikymmenen aikana. Aluetta käytetään ylijäämämaiden varastointiin. Ankan maankaatopaikka on myös merkitty kaavaan ylijäämämaiden varastointipaikaksi.

Kaavassa osoitetaan selvitysalue Kailassuon uuden kaatopaikan tai moottoriurheilupaikan rakentamiseksi. Kaatopaikan tai moottoriurheilupaikan rakentamisen edellytyksenä on se, että alueelle laaditaan asemakaava, joka ottaa huomioon alueen ympäristövaikutusten arvioinnissa esiin tulevat vaatimukset.

Kunnan alueella kerätään hyötyjätteitä hyvien liikenneväylien varressa sijaitseviin aluekeräyspisteisiin.

ENERGIAHUOLTO

Liedon Lämpö Oy pyörittää Liedon kunnassa kaukolämpötoimintaa. Yhtiön verkko sijaitsee Liedon keskustaajamassa. Verkkoon on liitetty lähes kaikki verkoston varren riivialot ja sitä suuremmat rakennuskokonaisuudet. Verkko laajenee hitaahkosti Louknaisten ja Avantin suuntaan. Liedon Lämpö Oy:n keskustan lämpökeskus sijaitsee Taatilassa Savijoen varressa. Kaavassa on laitoksen ja asutuksen väliin jätetty suoja-alue.

Kaukolämpötoiminnassa voidaan pitkällä tähtäimellä pitää mahdollisena seudullisen kaukolämpötoiminnan ulottamista Lietoon asti. Verkostojen yhdistäminen tapahtuisi tällöin Avantin ja Louknaisten kaava-alueiden välittämällä.

Maakaasuputki rakennettaneen Lietoon kuluva vuosikymmenen lopulla. Putken kaavailtu linjaus menee läpi Liedon. Maakaasun vetäminen Keskustan teollisuusalueelle ja kaukolämpölaitokseen tulee rakentamisen jälkeen harkittaviksi.

Suurjännitelinjat on merkitty lähes nykytilanteen mukaisina.

TAAJAMIEN ULKOPUOLISET ALUEET

MAISEMA-ALUEET

Maisemallisesti arvokkaita alueita ovat Aurajoen ja Paimionjoen valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja alueellisesti tai paikallisesti arvokkaat Savijoen ja Lausteenojan-Palovuoren maisema-alueet (ma). Valtakunnallisesti arvokkaat alueet ovat likimain maakuntakaavaehdotuksen mukaisia ja ne on merkitty tiheämmällä viivoituksella. Aurajoen maisema-alueen viivoitettu alue on määritelty maisemaselvitysten perusteella ja poikkeaa jonkin verran valtioneuvoston päätöksen mukaisesta rajasta. Alueellisesti tai paikallisesti merkittävät alueet on rajattu maisemaselvitysten perusteella. Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on lisäksi erotettu merkinnällä MA ja keltaisella värillä.

VIRKISTYKSEEN KÄYTTÖÖN OLEVAT ALUEET

Lähivirkistysalueita (VL) on kaikissa taajamissa asuntoalueiden yhteydessä. Lähivirkistysalueiksi on lisäksi merkitty mm. Keisvuori ja Maismäki. Tärkeimmät ulkoilualueet ovat Koulukeskuksen-Vierunpuiston alue (VU), Mustavuori ja Littoistenjärven ranta-alueet (VL, VU-1), Metsäpirtin metsäalue Ilmarisissa (VU, VR), Korsutuvan metsäalue Asemanseudulla (VU) ja Parmaharjun alue (VU, VR).

V-, VL- ja VU-alueilla noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyölupa). VR-alueella (Retkeily- ja ulkoilualue) säädöksiä noudatetaan yli yhden hehtaarin avohakkuissa.

MAA- JA METSÄTALOUSALUEET

Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) on pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue. Alueella tapahtuvaa hajarakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä

Maisemallisesti arvokas peltoalue (MA) on pääasiassa maatalouden käyttöön varattu alue. Alueella sallitaan hajarakentamista vain poikkeustapauksissa.

Aurajoen ja Savijoen peltoalueita on osoitettu tällä merkinnällä. Rakentamisedellytykset esitetään tarkemmin rakennusjärjestyksessä, jonka muutos valmistuu osana yleiskaavan toteutussuunnittelua. Valmistelu tehdään yhteistyössä maataloustuottajien kanssa.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) on pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue. Alueelle suuntautuu ulkoilupainetta, joka tulee huomioida hajarakentamisessa. Rakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä. Mahdolliset ulkoilureitit tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä maanomistajien kanssa.

Merkittävin MU-alue on Ahteenmetsä. Lisäksi alueita on Ilmarisissa Vääntelän pohjoispuolella ja Littoisissa Järveläntien pohjoispuolella sekä kyläalueiden yhteydessä.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ympäristöarvoja (MY) on pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue, jolla on ympäristöarvoja. Maisemansuojelunäkökohdat huomioiva hajarakentaminen sallitaan alueella rakennusjärjestyksessä tarkemmin määritettävällä tavalla.

Merkinnällä on osoitettu Suopohjan ja Pakurlan peltoalueita, Nautelanrahkan alue sekä puron varsi Raukkalassa.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on kulttuurihistoriallisia tai rakennustaiteellisia arvoja (MY-1). Alueelle sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä muu hajarakentaminen huomioiden alueen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Alueella tapahtuvaa hajarakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä

Merkinnällä on osoitettu Aurajoen maisema-alueeseen liittyviä tilakeskuksia.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on luonnonsuojellisia arvoja (MY-2).

Arvokas lehtoalue. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä.

Merkinnällä on osoitettu Vääntelänkosken alue.

KYLÄALUEET

Kyläalueiksi (AT) on merkitty mm. Saukonojan, Suopohjan, Kärpijoen, Raukkalan, Pettisten ja Rauhakylän alueita. Kyläalueille ei ole tarkoitus laatia asemakaavoja vaan rakennusluvut myönnetään suunnittelutarveratkaisujen pohjalta.

Yliskulman pohjoispuolella on alunperin vapaa-ajan rakentamiseen tarkoitettu alue, johon on syntynyt vakituista asutusta. Alue oli yleiskaavaaluonnoksessa merkitty loma-asuntoalueeksi, mutta on yleiskaavaehdotukseen merkitty **kyläalueeksi (AT-1):** *Alue on varattu ekologista rakentamista varten. Alueella edellytetään yhteiskäyttöalueiden toteuttamista. Alueen laajempi toteuttaminen edellyttää kokonaissuunnitelmaa.*

VESIALUEET (W)

Aurajoki, Savijoki ja Littoistenjärvi on merkitty vesialueeksi. Vesistöillä on merkitystä virkistykseen ja vedenoton kannalta. Littoistenjärvi on kunnan ainoa pintavesiallas, jonka vettä ei kuitenkaan tarvita käyttövetenä.

ERITYISALUEET (E)

Erityisalueiksi on merkitty pohjavedenottamojen alueet, muuntoaseman alue, lämpövoimalan alue, maa-ainesten ottoalueet, ampumarata-alue, puolustusvoimien alueet, hautausmaa-alueet ja suojaviheralueet. Pohjavesialueista kerrotaan tarkemmin kohdassa Vesilaitos. Puolustusvoimien alueella (EP) operatiivisten ja erityistä turvallisuutta vaativien toimintojen lisäksi on toimintaa, jolla voi olla vaikutusta lähiympäristölle, mm. tutkan antennin ja varavoimakoneiden aiheuttama melu sekä tutkan aiheuttama säteily. Säteily ei ole terveydelle vaarallista, mutta voi aiheuttaa vaikutuksia lähellä oleville sähköisille laitteille.

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

HISTORIAA

Tuhansien vuosien ajan jääkauden jälkeen merenranta ulottui Lietoon asti. Varhaisimmat todisteet ihmisten liikkumisesta Liedon alueella ovat kivikaudelta ns. Suomusjärven kulttuurin ajalta (n. 7000-4200 eKr). Pronssikaudella asutus jatkui merenlahdesta jokisuistoksi muodostuneessa laaksossa, ja väestö omaksui maanviljelyn. Peltoja Liedossa

on viljelty jo 600 -luvulla jKr. Rautakauden lopulla Liedon alueella oli jo ainakin kymmenkunta kylää Aurajoen ja Savijoen varsilla. Keskiajalla käyttöön otetun maanjaon, sarkajaan, myötä muodostuivat peltojen ympäröivät tiiviit ryhmäkylät, joiden jäänteitä on edelleen havaittavissa Liedonkin maisemassa, vaikka isonjaon aikana 1700-1800-luvuilla monet talot siirrettiin pois kylätonteilta.

Historiasta kertovia kohteita on nähtävissä Liedossa runsaasti: mm. muinaisjäänteitä, linnavuoria, joista merkittävin on Vanhalinna, kivikirkko n. 1500-luvulta, kartanoita ja vanhoja talonpoikaistaloja sekä Hämeen Härkätie.

Keskiaikaisesta Liedon kirkkopitäjästä muotoutui itsenäinen kunta v. 1868. Kunnan vanhoista kulmakunnista ovat kehittyneet nykyiset taajamat: Keskusta -Loukinainen (ent. Kirkonkulma), Yliskulma, Asemanseutu, Ilmarinen -Laustee (ent. Aliskulma) ja Littoinen. Lieto oli pitkään maatalousvaltainen pitäjä, ainoa merkittävämpi teollinen tuotantolaitos oli Littoisten Verkatehdas.

Kirkonkulmasta kehittyi 1940-50-luvuilla kunnan hallinnollinen keskus. Nykyisen ilmeensä keskustaajama on kuitenkin saanut vasta 1970-90-luvuilla. Asemankulma alkoi aikoinaan kehittyä Kirkonkulmaa nopeammin kaupan ja pienteollisuuden taajamaksi, kun Tammentaan kylään sijoitettiin Liedon rautatieasema v. 1876. 1990-luvulle tultaessa Asemankulma hiljeni aseman sulkemisen ja moottoritien rakentamisen myötä.

Littoisten taajaman kehitys alkoi v. 1740, kun Littoistenjärven laskuojaan rakennettiin veranvanutuslaitos. Verkatehdas laajeni 1800-luvulla Suomen suurimmaksi verkatehtaaksi. Tuotantorakennusten vierelle rakennettiin mm. vuokrakasarmeja, koulu ja kirkko. Tehtaan tuotanto lakkasi 1960-luvun loppupuolella. Vanhat teollisuusrakennukset ja työväenasunnnot on saneerattu 1990-luvulla mm. asuin- ja palvelutiloiksi. Alue on merkittävä kulttuurihistoriallinen kokonaisuus.

Nykyisin taajamien rajoja saattaa olla vaikea hahmottaa; asutus on tiivistynyt, sillä Turun läheisyys ja kaunis kulttuurimaisema houkuttelevat omakotirakentajia kuntaan. Liedon historiasta on kerrottu laajemmin Liedon kulttuuriympäristöohjelman painetussa julkaisussa.

RAKENTAMISEN LAAJENTUMIS- JA SUOJELUALUEET

Rakentamisen laajentumisalueista on kerrottu selostuksen kohdissa Taajama-alueet, Kyläalueet ja Taajamittaiset perustelut. Rakennetun ympäristön suojelukohteet on merkitty yleiskaavakartalle ja niistä on luettelo selostuksen kohdassa Suojelualueet ja -kohteet.

LUONTO

Liedon maiseman perustan muodostaa Aurajoki sivujokineen. Kunnan pohjois- ja keskiosissa Aurajoen varren viljelysaukeat ovat laajoja rajautuen selkeästi kallioselänteisiin. Aurajoki virtaa syvässä uomassa ja jokeen laskevat purot ja uomat ovat uurtaneet savikkoon syviä, mutkittavia uurteita, joita kutsutaan kroteiksi. Aurajokilaakso ja kunnan koillisosassa pienen matkaa kulkeva Paimionjoki laaksoineen on nimetty valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Aurajokilaakso on myös valittu yhdeksi Suomen 27 kansallismaisemasta. Jokilaaksojen luomaan maisemalliseen perustaan on lyönyt leimansa ihmisen ja luonnon pitkään jatkunut vuorovaikutus.

Aurajokilaakson luonnoltaan arvokkain kohde on Nautelankoski ranta-alueineen. Nautelankoski rinnenittyineen ja rantalehtoineen on liitetty osaksi Suomen Natura-verkostoa. Liedon kunnan lounaisosassa Aurajokilaakson maisemaa hallitsee historiallisesti arvokas Vanhalinnanvuori. Aurajoen tasaista juoksua vauhdittavista koskipaikoista Nautelankosken lisäksi merkittävimmät ovat Vierunkoski ja Vääntelänskoski.

Aurajoen sivujoista merkittävin on Savijoki. Sen jokilaakso on maisemaltaan Aurajokea vaihtelevampi ja rikkonaisempi. Metsäiset kumpareet ja peltojen korkeuserot rajaavat maisemaa. Perinteiseen maankäyttöön liittyviä perinnemaisemia on nykyään etenkin Aurajoen sivu-uomien varsilla, ja Savijokilaaksossa on useita tällaisia perinnebiotooppeja.

Yleiskaavan luontoselvityksessä on käsitelty aiempien kaavojen suojeluvarauksista peräisin olevat kohteet sekä kartoitettu luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit, metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt, vesilain perusteella suojeltavat pienvedet sekä muita arvokkaita luontokohteita. Uhanalaisten lajien esiintymistä on käsitelty tunnettujen esiintymispaikkojen perusteella ja kaikille tuolloin tiedossa olleille liito-oravan havaintopaikoille tehtiin tarkastuskäynti.

Luonnonsuojelulain mukaisista luontotyypeistä arvokkaimmaksi todettiin pähkinäpensaslehtona edustava Vankion lehto, joka on mukana suojelukohteena jo maakuntakaavoitukseen perustuen. Muita varsinaisia luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppien kriteerit täyttäviä alueita ei kartoituksessa löydetty. Metsä- ja vesilain mukaan suojeltavat kohteet ovat osin pienialaisia, eikä niitä sen tähden ole otettu mukaan yleiskaavaan. Erityisesti on otettu mukaan kallioalueita, joilla usein on myös maisemallista merkitystä. Useimmissa tapauksissa katsotaan metsä- ja vesilain mukaisten säännösten riittävän alueiden luonnontilan säilymiseen, eikä niistä ole tehty erillistä suojeluvarausta.

Maankäytön suunnittelun kannalta tärkein uhanalainen laji on luontoselvityksen mukaan liito-orava. Liito-oravan elinympäristöt on otettu huomioon yleiskaavan luontoselvityksen perusteella tai myöhemmin tehtyjen asemakaavojen luontoselvitysten tai lupamenettelyn perusteella ja ne on osoitettu ohjeellisella rajauksella kaavamerkinnällä (luo): *Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, liito-oravan elinympäristö. Alueen maankäytössä on otettava huomioon luonnonsuojelulain 49§:n 1 momentin mukaiset määräykset.* Liito-oravien elinympäristöjen osalta yleiskaava ei ole kattava vaan yleiskaavalla pyritään vaalimaan luonnon arvoja. Yleiskaava ei mene LSL 49§:n ohitse. Alueilla, joilla metsälakia noudatetaan, kunnalle tiedoksi tulleet havainnot toimitetaan ympäristökeskukselle toimitettavaksi edelleen metsäkeskukselle. Asemakaavojen yhteydessä edellytetään tehtävän tarkemmat liito-oravaselvitykset.

SUOJELUALUEET JA KOHTEET

Suojelualueet ja kohteet pohjautuvat osin vanhaan yleiskaavan ja seutukaavaan, osin uuteen maakuntakaavaan ja Liedon kulttuuriympäristöohjelmaan, jossa määritellään arvokkaat kulttuuriympäristöt ja kohteet. Yleiskaavaa varten on tehty 1999 selvitys Liedon ympäristökohteet ja sen täydennykseksi luontoselvitys 2001. Lisäksi on hyödynnetty Liedon Vanhalinna-säätiön ja Turun yliopiston tekemää selvitystä: Aurajokilaakson maahan kätkeyty menneisyys – arkeologinen inventointihanke v. 1998-2002. Nautelankoski on merkitty Natura-alueeksi. Alueilla, joilla ympäristö säilytetään, on käytetty merkintää /s.

Suojelukohteiden numerointi pohjautuu maakuntakaavan numerointiin, siten että neljä ensimmäistä numeroa (4230) on jätetty pois kaavakartan selkeyden vuoksi. Esim. kohde SM423007, Ala-Punittu, on merkitty SM07. Maakuntakaavan kohteita ovat seuraavat: SM02-77, SR01-16 ja SL01-32. Mikäli kohde on mainittu Liedon ympäristökohteet selvityksessä, on luettelossa ilmoitettu sen numero muodossa: esim. ly47. Lisäksi muinaismuistoluettelossa on ilmoitettu vanhan seutukaavan numero, esim. 668. Aurajokilaakson maahan kätkeyty menneisyys – selvityksessä mainitut kohteet on ilmoitettu muodossa: esim. A12.

Muinaismuistoalueet- ja kohteet:

Yleiskaavan muinaisjäännökset perustuvat pääosin Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin. Tietojen kokoamisessa on käytetty hyväksi myös Turun alueen maakuntakaavan muinaisjäännösluetteloa, Liedon kunnan alueella 1990-luvulla ja 2000-luvun puolella tehtyjä osa-alueinventointeja sekä yleiskaavan pohjaksi tehtyä ympäristöselvitystä ”Liedon ympäristökohteet”.

Kohteet koostuvat ensisijassa kiinteistä muinaisjäännöksistä, mutta joukossa on myös joukko löytöpaikkoja, joiden muinaisjäännösluonne on vielä jossain määrin epäselvä ja jotka vaativat lisäselvitystä. Yleiskaavakartan pienestä koosta ja kartan selkeydestä johtuen joillakin alueilla useampi muinaisjäännöskohde on merkitty ryhmänä saman SM-kohdemerkinnän taakse. Tästä syystä muinaisjäännösmerkki on tulkittava hälytysmerkiksi siitä, että alueella on muinaisjäännös, mahdollisesti useampikin ja että niiden tarkemman sijaintipaikan selvittämiseksi on käännyttävä hyvissä ajoin museoviranomaisten puoleen maankäyttösuunnitelmia tehtäessä.

NRO	Nimi	Kylä	Kohdekuvaus ja lähde
SM02	Nummenpää,	Kukkarkoski,	Kivikauden asuinpaikka. 668, ly52
SM03	Ruona,	Sikilä	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä. ly91
SM04	Nummisto-Kivikko-Saari	Tammentaka, Sikilä	Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä Auraan johtavan tien pohjoispuolella (mm. Nummisto, Mäkilä sekä Saari). Tien eteläpuolella uhrikuppeja kalliassa. (Kivikko) 651, ly48, A103, A105
SM05	Haapala,	Tammentaka	Kivikautinen asuinpaikka. 650, ly46
SM06	Papinnummi-Pietilä	Rähälä,	Kivikauden asuinpaikka-alueita ainakin 200m:n säteellä hiekkakuoppien reunamilla. 666, ly92
SM07	Ala-Punittu,	Punittu,	Kivikauden asuinpaikka pellolla. 653, ly47
SM08	Äärilännummi,	Vintala	Kivikauden asuinpaikka. 665, ly50
SM09	Pahkamäen koulu	Nautela	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä. 649, ly45, A89
SM10	Kukkarkoski	Nautela	Laaja kivikautinen asuinpaikka-alue Aurajoen itärannalla (Kukkarkoski 1 ja 2). Länsirannan kalliassa uhrikuppeja kahdessa kohtaa (Nautelanmylly). 648, ly3, A74
SM11	Pahkamäenpelto	Nautela	Kuppikivi, n.18 uhrikuppia kalliassa. A88
SM12	Nautela-Kuivurinmäki	Nautela	Nautelan kartanon pihapiirissä ja lähipelloilla useita muinaisjäännöksiä n. 400 metrin säteellä: Kuivurinmäen kalmisto/ asuinpaikka ja kuppikivi, Knaapin kuppikivi jokirannassa. Mahdolliset kalmistot Kartanon pihalla ja itäpuolen pellolla. Mahdollinen kivikauden asuinpaikka pellolla (Knaapi2). 646, ly40, A92-97

SM13	Vankimäki, Päivärinne	Nautela	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM14	Krääkki	Nautela	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM15	Merola	Vintala	Alueella rautakaut. kalmisto sekä kivikautisia asuinpaikkoja: Merola, Mäntylä, Täperä 1-2, Vuorela ja Vasikkahaka.652, ly44, A106-109
SM16	Veijula - Kappelinmäki	Mäkkylä	Kaksi kivikautista asuinpaikkaa, toinen pellolla, toinen mäenrinteessä tien länsipuolella, sekä kuppikallio. 656-657, ly38,39
SM17	Käpyniemi	Mäkkylä	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM18	Kylätalo	Vintala	Rautakaut. kalmisto Kylätalon alla. 661, ly43
SM19	Tuulimyllynmäki	Mäkkylä	Tuomolan ja Vuorelan talojen ympäristössä ja -pelloilla kivikautisia ja rautakautisia asuinpaikkalöytöjä sekä rautakautinen kalmisto (Tuulimyllynmäki, Tuomola, Veijula 2, Tuomola 2).Alueella myös kaksi kuppikalliota: Vuorela ja Tuomolan tienristeys. 658, ly35, A78,79,85,86,101,111
SM20	Kulmala	Kulmala	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM21	Kärkkänä	Mäkkylä	Kivikauden asuinpaikka-aluetta itään viettävässä metsärinteessä, jatkuu ilm. Uusi-Mattilan puolelle. Talon pihapiirissä kuppikallio. 647, ly33
SM22	Könkkämäki-Uusi-Mattila	Mäkkylä	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä Könkkämäeltä ja lähipellolta. 654, ly34, A75
SM23	Hulkkunanmäki	Mäkkylä	Rautakaut. kalmisto ja kivikautinen asuinpaikka sekä kaksi kuppikiveä (Hulkkunanmäki ja Hulkkuna 2). 655, 669, ly36,37
SM24	Valassalvo	Rähälä	Kivikauden asuinpaikka. 662, ly42
SM25	Ryökäs	Rähälä	Kivikaut. ja keskiaikaisia asuinpaikkalöytöjä n. 100 m. säteellä. Hist. ajan kylätontti. 660, ly41.
SM26	Linnassuo	Rähälä	Kivikaut. asuinpaikkalöytöjä.
SM27	Liukas	Rähälä	Kivikauden asuinpaikka. 659, ly32
SM28	Aarnio	Rähälä	Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä.
SM29	Kaskalan linnavuori	Rähälä	Esihistoriallinen muinaislinna. 663, ly31
SM30	Käärmeorvonmäki	Pokkola	Mahd. esihistoriallinen varustus - kivivalli harjun läpi. 667, ly49
SM31	Yli- Poro	Kaskala	Rautakaut. asuinpaikka- tai kalmistolöytöjä Kylämäen alueella ja kuppikivi pellon laidassa. ly88, A68,69
SM32	Rynkö	Yliskulma	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.

SM33	Seppälä	Lauste	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM34	Mattila	Kurkela	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä pellolla 643, ly29
SM35	Knuutila	Teijula	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM36	Riikilä	Nuolemo	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM37	Ylitalo	Moisio	Kuppikivi - kaksi uhrikuppia kalliossa.
SM38	Keisvuori	Pappila	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä.
SM39	Ilmarinen	Ilmarinen	Mahd. esihistoriallinen kivilatomus sekä kivikauden asuinpaikkalöytöjä n. 100 m:n säteellä. 642, ly25
SM40	Alitalo	Moisio	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä pellolla. A23
SM41	Koskenmäki	Moisio	Mahd. hautaraunio ja kivikauden asuinpaikka, em. mäen lakialueella, jälkimmäinen mäen itäpuolella. 641, ly27, A22
SM42	Karvala	Karvala	Rautakauden polttokalmisto ja asuinpaikkalöytöjä n. 200m. säteellä ja kuppikallio niiden välissä. A29-31
SM43	Vieru	Vieru	Kivikauden asuinpaikkalöytöjä. A20
SM44	Koskela	Loukinainen	Rautakauden hautaraunio. 640, ly26
SM45	Alitalo	Karvala	Rautakauden asuinpaikkalöytöjä pellolla.
SM46	Pitkämäki	Sauvola	Rautak. polttokalmisto. 630, 638, ly17,18
SM47	Laitio	Sauvola	Kuppikallio, kalliossa viisi kuppia. A45
SM48	Ylipää	Sauvola	Rautakaut. kalmisto. Kivikauden asuinpaikka-alueet Jaakkola ja Laurila 5 lähipellolla. ly22,24, A55, A59-60
SM49	Uotila	Vääntelä	Rautakaut. asuinpaikka ja kuppikivi (n. 75 uhrikuppia) n. 200 m:n säteellä Aurajoen pohjoisrannalla.
SM50	Viikka	Viikka	Mahd. esihistoriallinen linnavuori. 645, ly28
SM51	Laurilan muin.muistoalue	Sauvola	Aurajoen pohjoisrannalla olevan mäki-alueen pohjoisosassa Ristinpellon varhaiskristillinen hautausmaa, keski- ja itäosissa Laurila 3-4:n rautakautiset asuinpaikat sekä kaksi kuppikiveä ja Anttilan kätkölöytöspaikka. Mäen eteläosalla Alola 1 ja 2:n sekä Laurila 1 ja 2:n rautakautiset kalmistot ja asuinpaikat. 639, 633, ly20, A 48-58
SM52	Kukonharja	Loukinainen	Kuppikivi, jossa n. kuusi uhrikuppia kalliossa koulun piha-alueella. Koulun alla ollut kalmisto ly89

SM53	Pahamäki	Pahka	Asuinpaikka ja kalmistoalue, jossa myös kuppikivi. Esihistoriallinen aika ja keskiaika. ly19
SM54	Jokila	Sillilä	Kuppikivi. N. 30 uhrikuppia kalliossa pellon keskellä.
SM56	Haimionmäki	Loukinainen	Rautakaut. polttokenttäkalmisto metsäkumpareella. 635, ly16
SM57	Mikola - Vakoinen	Loukinainen	Kivikauden asuinpaikka pellolla, rautakauden kalmistolöytöjä kalliokumpareella ja kuppikallio n. 100 m koilliseen. 636, ly15,
SM58	Sormuskuja-Iso-Heikkilä	Loukinainen	Kaksi kuppikalliota ja rautakauden asuinpaikka.
SM59	Vanhalinna	Vanhalinna	Vanhalinnan muinaismuistoalue, jossa mm. esihistoriallinen muinaislinna. Hämeen Härkä tien varrella Aurajokilaakson kulttuuri- maisemassa. 664, ly13
SM60	Myllykylä I ja II	Kärpijoki	Kaksi kuppikalliota kalliosaarekkeissa pellolla ja kivikauden asuinpaikka A14-16
SM61	Kotokallio	Vanhalinna	Pronssikautinen hautaraunio kallion laella. 637, ly12
SM62	Jyrkänkallio	Viikka	Kivikauden asuinpaikka metsässä. A26
SM63	Pohjola	Loukinainen	Mahd. kivikaut.asuinpaikka pellolla. A11
SM64	Ratu	Vähä-Vankio	Mahd. kivikaut.asuinpaikka pellolla. A12
SM65	Kärpijoen mylly	Kärpijoki	Historiallisen ajan kalliokirjoituksia myllyn edustalla. A13
SM66	Pieronmäki	Kahloja	Kivikauden asuinpaikka terassimaisella peltorinteellä. A17
SM67	Nakolinna	Loukinainen	Rautakauden kuppikallio. A1
SM68	Haapa	Moisio	Kivikauden asuinpaikka pellolla. 644, ly30, A24
SM69	Hanhioja	Pettinen	Rautakauden asuinpaikka pellolla. A32
SM70	Kyläkallio	Raukkala	Rautakaut. asuinpaikkalöytöjä pellolla. A35
SM71	Äyräs	Raukkala	Rautakaut. asuinpaikka ja/tai kalmisto mäen rinteessä. A36
SM72	Keisvuori	Raukkala	Rautakaut. kuppikallio. Kuusi uhrikuppia kallion laella. Pieni röykkiö kallion itärinteellä. A38,39
SM73	Hiiden yksinäistalo	Hiisi	Historiallisen ajan talonpaikka.
SM74	Pahkan kylätontti	Pahka	Historiallisen ajan kylätontti.
SM75	Pappilan kylätontti	Pappila	Historiallisen ajan kylätontti.
SM76	Hakulan kylätontti	Hakula	Historiallisen ajan kylätontti. A76

SM77	Punitun kylätontti	Punittu	Historiallisen ajan kylätontti.
SM78	Pajamäki	Nautela	Kuppikivi. Maakivi, jossa yksi uhrikuppi A100
SM79	Ruohomäki	Rähälä	Kivikauden asuinpaikka, A113
SM80	Knaapi	Tootula	Kivikauden kalmisto
SM81	Mäkinen	Kaskala	Rautakauden kalmisto omakotitontilla, A67
SM82	Säteri	Vääntelä	Mäkialueen etelärinteellä ja lounaanpuoleisella pellolla rautakautisia asuinpaikka-alueita sekä kalmisto (Säteri 1, 3 ja 5). Mäellä myös historiallisen ajan asuinpaikkalöytöjä (21). A62-64
SM83	Vanha-Jaakkola	Vääntelä	Kuppikivi. Maakivessä 6 kuppia. A61
SM84	Harviainen	Harviainen	Rautakauden asuinpaikka pellolla. A47
SM85	Kukonharja	Sauvola	Rautakauden asuinpaikka/ kalmisto saarekkeessa ja viereisellä pellolla. ly90, A46
SM86	Riihikallio	Vanhalinna	Pronssikautinen asuinpaikka Riihikallion notkelmassa
SM87	Vanhalinna	Vanhalinna	Kaksi pronssi- tai rautakauden hautarauniota kalliolla.
SM88	Villavuori	Raukkala	Kivikehä kalliolla metsässä.
SM89	Nummela	Rähälä	Kivikauden asuinpaikka
SM90	Aittamäki	Vanhalinna	Rautakautinen kalmisto

Hämeen Härkätien linjauksen säilynyt osa on merkitty kaavakarttaan pistekatkoviivalla ja sm-merkinnällä.

Muinaismuistoalueet:

Muinaismuistoalue (SM): Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on kuultava museovirastoa. Viikan mahdollinen esihistoriallinen linnavuori ympäristöineen (kohde SM50) on Liedon alueella ainoa SM-alue.

Muinaismuistoalue (SM-1): Alueella on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Maankamaran kaivamista, muuttamista ja peittämistä koskevat toimenpiteet eivät ole sallittuja ilman museoviraston lupaa. Vallitsevaan maatalouteen liittyvät toimenpiteet ovat alueella edelleenkin sallittuja. Vanhalinnan muinaismuistoalue ja Aittamäen rautakautinen kalmisto (kohteet SM59 ja SM90) ja Laurilan muinaismuistoalue ja Ylipään rautakautinen kalmisto ympäristöineen (kohteet SM51 ja SM48) ovat SM-1-alueita.

Rakennetun ympäristön suojelukohteet:

Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt:

- Loukinaisten kylä (kohde SR13)
- Littoisten Verkatehdas (kohde SR15)
- Aurajokilaakso, jonka rajausta on pääpiirteissään sama kuin Aurajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (merkitty kaavakarttaan tiheämmällä vaakaviivituksella).

Valtioneuvoston periaatepäätöksen tarkoituksena on edistää näiden alueiden vaalimiseen tähtävää maisemanhoitoa, rakennussuojelua, maankäytön suunnittelua, neuvontaa ja koulutusta.

Kohdeluettelo:

Kohteet 01-16 ovat maakuntakaavassa mainittuja seudullisesti merkittäviä kohteita. Muut kohteet ovat paikallisesti merkittäviä.

SR01	Kukkarkoski ja Nautelan mylly	Aurajoen kulttuurimaisemaan liittyvä koski siltoineen, patoineen ja kivisine myllyrakenteineen. ly1,2
SR02	Nautelan kartano	Päärakennus alkuaan 1700-luvulta, muutettu perusteellisesti (Nyström 1921). Tallirakennus, väentupa, puisto.
SR03	Mäkkylän ryhmäkylä	Alinikula, kansatieteilijä arvokas keuhkieritalo (1700-1800-luvun alku), Tuomola, kaksi asuinrakennusta 1800-luvulta. ly60,67
SR04	Rähälän Liukas	Rakennuskannaltaan edustava luhtirivin, pikkutuvan ja päärakennuksen käsittävä talonpoikaistalo.
SR05	Kaskalan ryhmäkylä	Ali-Poro, Yli-Poro ja Peura, talonpoikaistalot piharakennuksineen, pääosin 1800-luvulta.
SR06	Ankan ryhmäkylä	Erittäin hienosti rakenteensa säilyttänyt, vanhan Härkätien linjauksen varten väljästi sijoittuva ryhmäkylä.
SR07	Liedon pappila	Rakennettu 1859-62, laajennettu 1800-luvun lopulla.
SR08	Liedon kirkko	Harmaakivinen, 1500-luvun alun pitkäkirkko ja tapuli vuodelta 1766, rakentaja Mikael Blomgren.
SR09	Moision kylän Ylitalo	Vauras talonpoikaistalo 1800-luvun alusta, nykyinen asu 1800-luvun lopusta. Alitalo 1900-luvun alusta.
SR10	Vääntelän kylä	Rakennukset 1700- 1900-luvuilta.
SR11	Viikka	Vanha rälssi- ja ratsutila.
SR12	Loukinaisten kivilta	Yksiaukkoinen, harmaakivinen holvisilta, rakennettu 1900-luvun alussa.
SR13	Loukinaisten ryhmäkylä	Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Matintalo, päärakennus osittain 1700-luvulta. Iso-Heikkilä, Taka-Heikkilä, Mikola, Setälä 1860-1900-luvun alusta.

SR14	Vanhalinna	Nykyinen päärakennus 1927-30 (O. Touru), Alitupa 1800-luvun alusta. Merkittävä suurtila esihistorialliselta ajalta. Nykyään museo ja kokous/juhlatila.
SR15	Littoisten verkatehtaan alue	Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Teollisuushistoriallisesti mielenkiintoinen tehdasalue, jossa tehdas- ja asuinrakennuksia alkaen 1820-luvulta.
SR16	Pulkkion torppa	Torppa ja umpipiha, rakennukset 1800 -luvulta.
SR17	Peltokallio ja Puistola	Umpipihamainen kokonaisuus, rakennukset 1840-luvulta 1900-luvun alkuun.
SR18	Keppolan aitta	Kaksikerroksinen, kivirakenteinen ja rapattu aitta vuodelta 1807.
SR19	Pettinen	Heikkilä, hyvin säilynyt entinen kruunun virkatalo.ly56
SR20	Suomen silta	Yliskulma. ly94
SR21	Riihitupa	Littoinen. ly96
SR22	Ketola (Heikintalo)	Päärakennus 1934-36. Alakerrassa 1600-luvulta peräisin oleva kellari. Kulttuuriympäristöohjelman kohde 1242.
SR23	Etu-Raukkalan kylä	Kulttuuriympäristöohjelman kohteet 1146 Pilpola, 1197 Kyläkallio, 1191 Ali-Kujanpää ja 1203 Yli-Kujanpää
SR24	Kunnantalot	Kulttuuriympäristöohjelman kohteet 1505 Mikola (Vanha kunnantupa, 1814 Vanha kunnantalo ja 1815 Kunnantalo.

Edellisten lisäksi yleiskaavaan sisältyy **alueita, joiden ympäristö säilytetään (/s)**. Säilyttäminen koskee sekä luonnon- että rakennettua ympäristöä. Laadittavilla rakennustapaohjeilla ohjataan säilytettävän rakennuskannan hoitamista ja uudisrakentamisen toteutumista alueella.

- Kirkon ympäristö, hautausmaa
- Tapulikujan koulu
- Pappila ja seurakuntatalo
- Kunnantupa
- Vanhainkoti
- Littoisten työväentalo
- Littoisten verkatehtaan ympäristö ja Sippaantien varsi

Lisäksi on osoitettu kyläalueita, joilla ympäristö säilytetään (AT/s tai A/s) mm: Mäkkylässä, Lausteella, Loukinaisissa, Karvalassa, Raukkalassa, Hämeentien varrella, Pettisissä ja Vääntelässä.

MY-1-merkinnällä, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on kulttuurihistoriallisia tai rakennustaiteellisia arvoja, on osoitettu Aurajoen maisema-alueeseen liittyviä tilakeskuksia. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen sekä muu hajarakentaminen huomioiden alueen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Alueella tapahtuvaa rakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä.

Luontokohteet ja alueet:

Kohteet 01-32 ovat maakuntakaavan mukaisia.

SL01	Paimionjokilaakson kansallismaisema. ly63
SL02	Aurajokilaakson kansallismaisema. ly62
SL03	Vankion lehto. ly64
SL05	Kukonharjan puronvarsilehto. ly65
SL06	Nautelankoski. ly1-3
SL10	Sillilän hiidenkirnut. ly85
SL15	Kukkarkosken perinnebiotooppi. ly1
SL16	Kotirannan perinnebiotooppi. ly78
SL21	Vanhalinnan kallioketo ly13
SL25	Kärpijoen Niemenrannan koskialue. ly4
SL30	Köysimäen kaarlenvaltikkaesiintymä. ly66
SL32	Vanhanlinnan kartano ja linnavuori ly13
SL33	Vähävankion tuulenpesäkuusi (rauhoitettu 13.2.1963, n:o 785)
SL34	Tammikodon tammi, rauhoitettu 16.12.1963. ly6
SL35	Frantsin piiskausmänty, Yliskulma. ly9
SL36	Alhojoen muhkuramänty. ly10
SL37	Savijoen jylhäpiirteinen maisemakokonaisuus. ly69
SL38	Hämeen Härkätien ja Vanhalinnan maisema-alue. ly70
SL39	Pakurlan ja Aliskulman maisema-alue. ly71
SL40	Yliskulman peltovaltainen maisema-alue. ly73
SL41	Pränikkälän kantopaanusammal. ly74
SL42	Kaskalan liito-orava. ly76
SL43	Mellilän liito-orava. ly77
SL44	Mäkilä, ojanvarsiniitty. ly79
SL45	Peippo, ojanvarsiniitty. ly81
SL46	Ylikujanpää, ojanvarsiniitty. ly82
SL47	Etutalon haka. (ly83)
SL48	Ahteenmetsän kallioalue. ly84
SL49	Vierunkosken lehto. ly86
SL50	Hevoshaka. ly97
SL51	Pakula, hoikkaängelmän kasvupaikka. ly98
SL52	Knaapi, hoikkaängelmän kasvupaikka. ly99

SL53	Vankio, tammi. ly5
SL54	Kääpiökasvuinen kuusi

Luonnonsuojelualueet:

Luonnonsuojelualue (SL): Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu luonnonsuojelualue. Ainoa alue Liedon alueella on Nautelankoski, joka on myös **natura-alue (NAT):** Valtioneuvoston Natura 2000-päätöksen mukaan rajatut alueet. Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.

Suojelualue (S-1): Arvokas kallioalue. Alueen käytössä on otettava huomioon maa-aineslain 3§:n 1 momentissa asetetut rajoitukset. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyölupa).

Suojelualue (S-2): Arvokas lehtoalue tai muu arvokas luontoalue. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyölupa).

Jos maanomistaja haluaa, S-2 alueista voidaan tehdä rauhoituspäätös, jolloin maanomistaja saa korvauksen. Jos maanomistaja ei halua rauhoituspäätöstä, aluetta on hoidettava niin, että luonnonarvot säilyvät.

3.2 TAAJAMITTAISET PERUSTELUT / VERTAILU KEHITYSKUVAAN

Seuraavassa on esitetty taajamittain yleiskaavan perustelut ja vertailu kehityskuvaan.

Taajamista on esitetty ensin kunnanvaltuuston strategiasuunnitelman yhteydessä hyväksytyt sanalliset maankäyttövisiot ja sitten kartalla hyväksytyt tavoitteet. Tarkemmin tavoitteet on esitetty raportissa 1: kehityskuva.

Seuraavalla sivulla on ote yleiskaavakartasta kunkin taajaman kohdalta sekä vastauksia maankäyttövisioihin sekä yleiskaavan perusteluita.

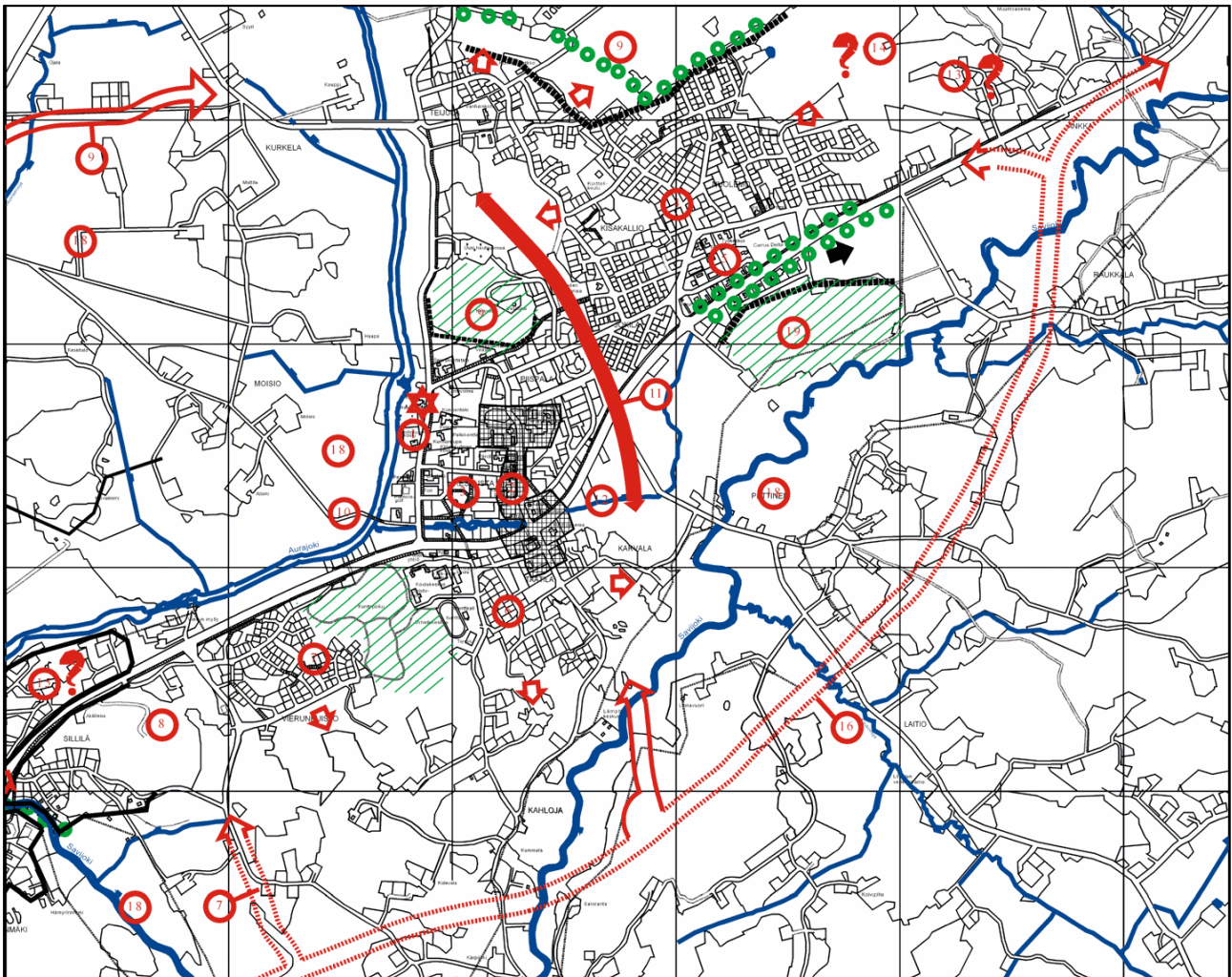
Yleiskaavan toteutusta on havainnollistettu lopuksi esittämällä ilmakuvien päällä yleiskaavan uudet rakentamisalueet ja tiestö sekä kehityskuvan mukaisia suojaistutustarpeita. Toteutuksen ajoitusta havainnollistamaan on esitetty arvio vuoteen 2010 mennessä toteutuvista alueista rasteroituna.

1. KIRKONSEUTU

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

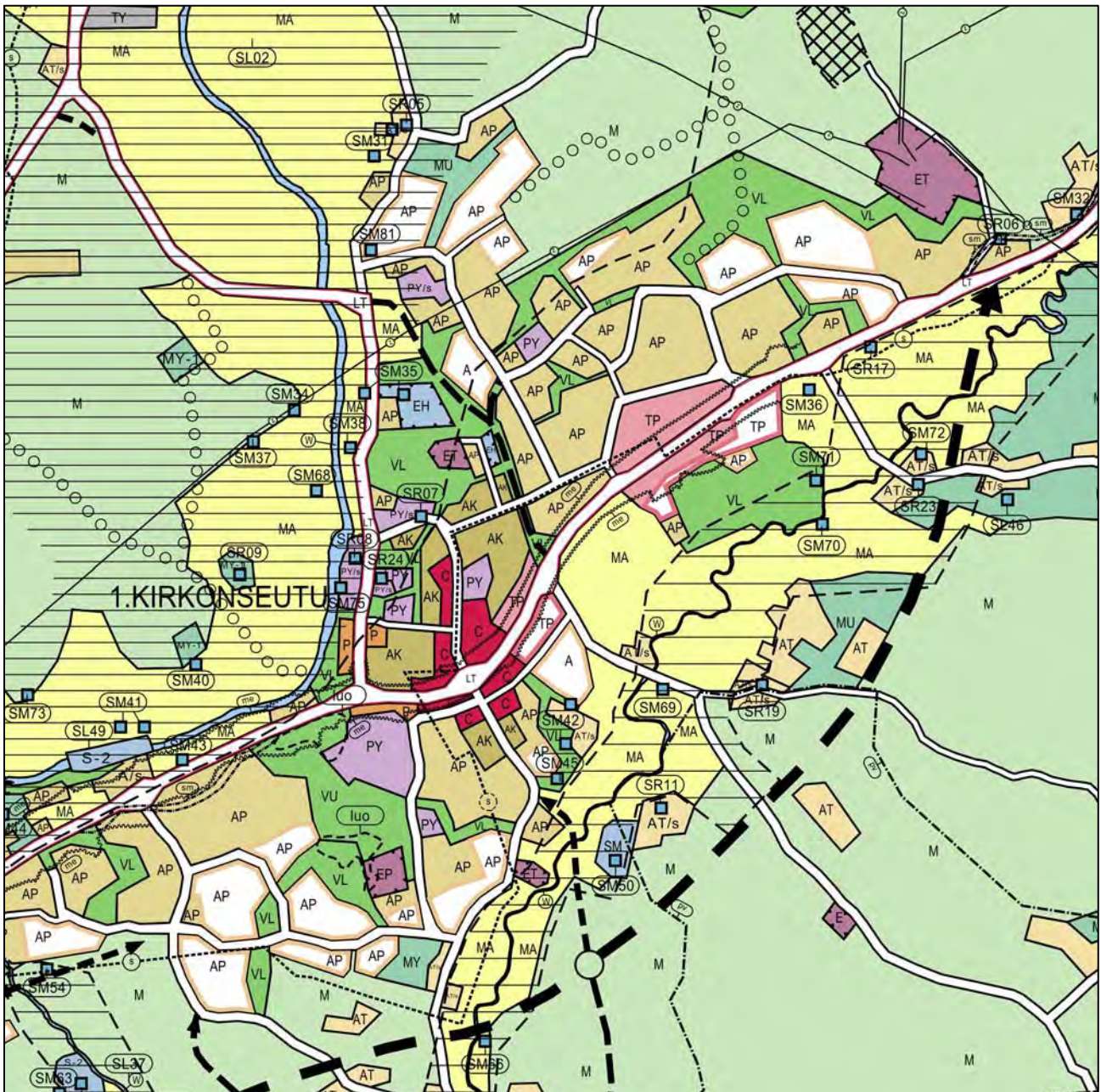
- kehittyä kaupunkiseudun pohjoisena alakeskuksena
- keskustahakuinen palvelu-, työpaikka- ja asuntorakentaminen suunnataan pääosin keskusta
- taajamakuva kohenee ”pikkukaupunkimaisessa” hengessä
- valtatie taajamaa jakava vaikutus vähenee olennaisesti
- kaupunkitason palvelut saavutetaan vuoteen 2005 mennessä
- Hyvättylantie muodostuu toimivaksi ja viihtyisäksi ”pääkaup-pakaduksi”
- palvelukeskusta säilyy ja vahvistuu nykyisellä paikallaan
- Aurajoen virkistysarvo ja näkyminen taajamakuva hyödyn-netään

YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

- Liedon keskusta on yksi kaupunkiseudun alakeskuksista ja kehittyy jatkuvasti asukasluvultaan ja palveluiltaan ”pikkukaupunkimaisessa hengessä”.
- Hyvättyläntie on keskustan pääkauppakatu, mutta kaupalliset palvelut ovat laajentumassa myös valtatie eteläpuolelle. Keskustatoimintojen aluetta on merkitty valtatie molemmin puolin Hyvättyläntien ja Ajurintien varsille.
- Taajaman yhteys Aurajokeen toteutuu mm. virkistysalueena kohennettavan Hanhiojan laakson ja jokirantaan sijoittuvien toimintojen kautta.
- Keskustassa ja Ajurintien alkupäässä asuntoalueet on osoitettu kerrostalovaltaisiksi, keskustan laitamilla pientalovaltaisiksi.

UUDET ALUEET JA TIET:

Tärkeimmät uudet asuntoalueet ovat keskustan eteläpuolella ja Hämeentien varressa Sillilän-Vierun-Taatilan alueilla. Lisäksi uusia pientaloalueita on esitetty Teijulan alueelle ja Nuolemon ja Ankan alueen välille. Ankan alueelta on aluevertailun palautteen johdosta jätetty työpaikka-alueet pois ja sen sijaan Maismäen pohjoispuoleinen alue, joka asuntoalueena sijoittui ympäristövertailussa huonosti, on muutettu työpaikka-alueeksi. Työpaikka-aluetta on merkitty myös Valtatien varteen Saukonojantien länsipuolelle.

Kurkelantielle on esitetty tievaraus katkoviivalla ja Hämeentien rinnakkaistiehen on varauduttu Taatilan ja Sillilän ja edelleen Loukinaisten välillä. Rinnakkaisteilla ohjataan kunnan sisäinen lyhytmatkainen liikenne pois valtatieltä. Ne ovat taajamien välistä ja alueiden sisäistä liikennettä palvelevia kokoojateitä. Lisäksi Nuolemo-Ankka välillä varaudutaan rinnakkaistieverkoston täydentämiseen. Liedon suunniteltu ohitustie yhdistyineen on esitetty tievarauksena.

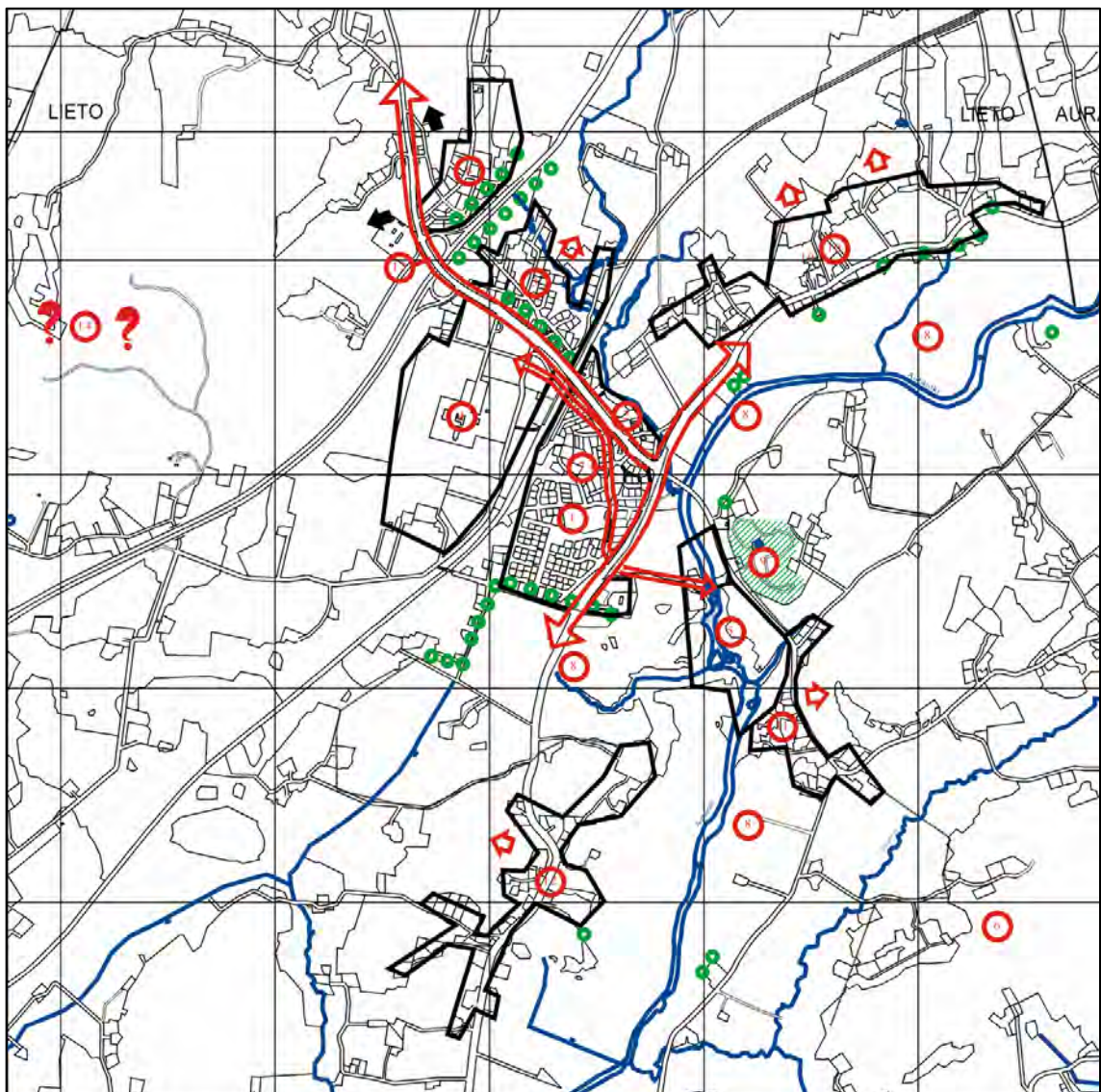
Esitetyt suojaistutustarpeet ovat pääosin kehityskuvan mukaiset.

2. ASEMANSEUTU

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

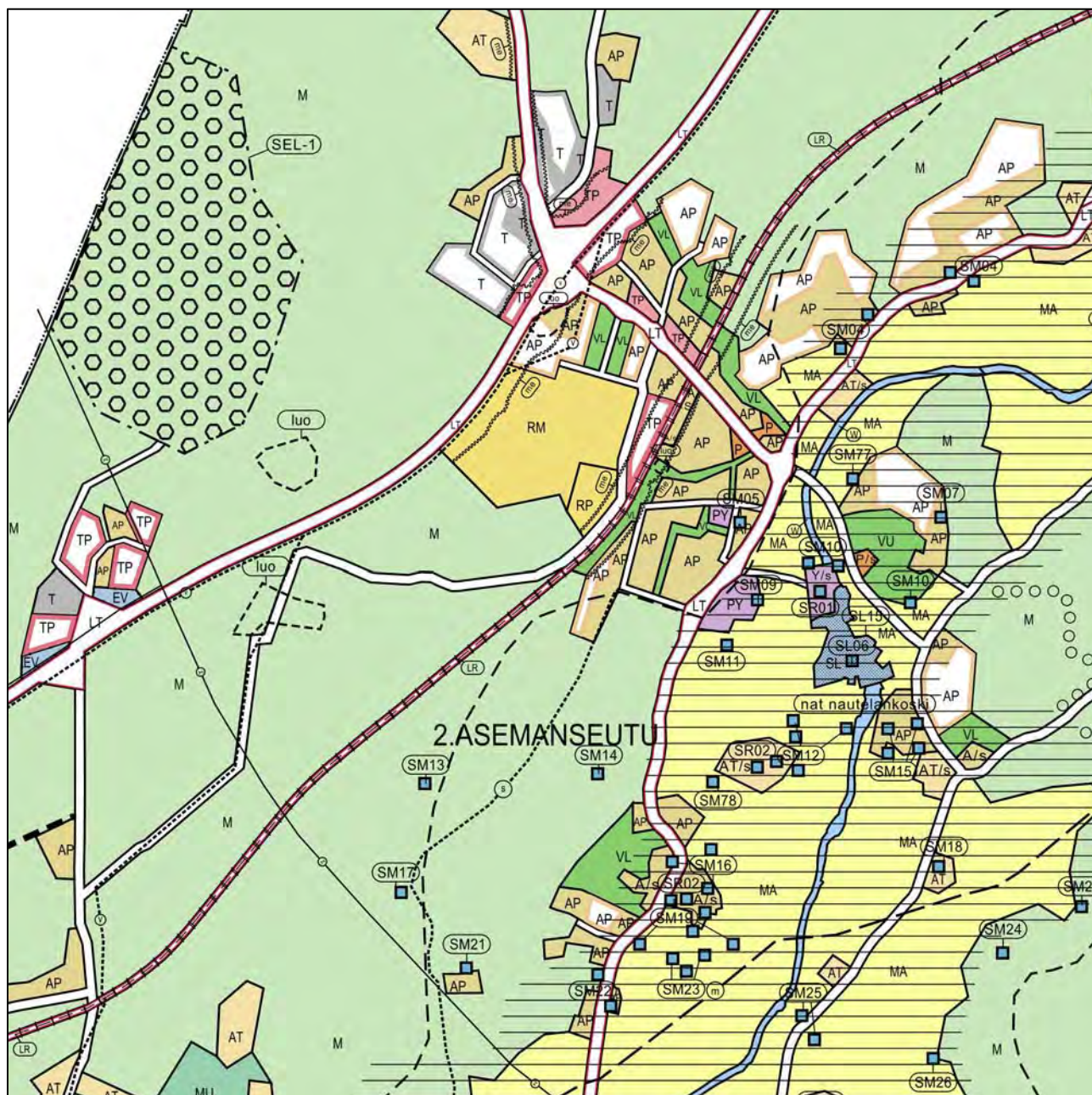
- kehittyä kunnan pohjoisena alakeskuksena
- alueellisen työpaikkaomavaraisuuden parantamiseksi toteutetaan uusi työpaikka-alue "Liedon portti" moottoritien tuntumaan
- seudullisella jäteyhteistyöllä tuetaan alueen työpaikkojen lisääntymistä
- alueen matkailulliset palvelut lisääntyvät Zoolandian ja Nautelankosken vetovoimaan tukeutuen
- rautatien mahdollisuudet paikallisliikenteessä hyödynnetään
- taajamarakennetta eheytetään ja taajamakuva sekä kevyen liikenteen yhteyksiä parannetaan
- Taajamassa toteutetaan pientalovaltaista täydennysrakentamista

YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

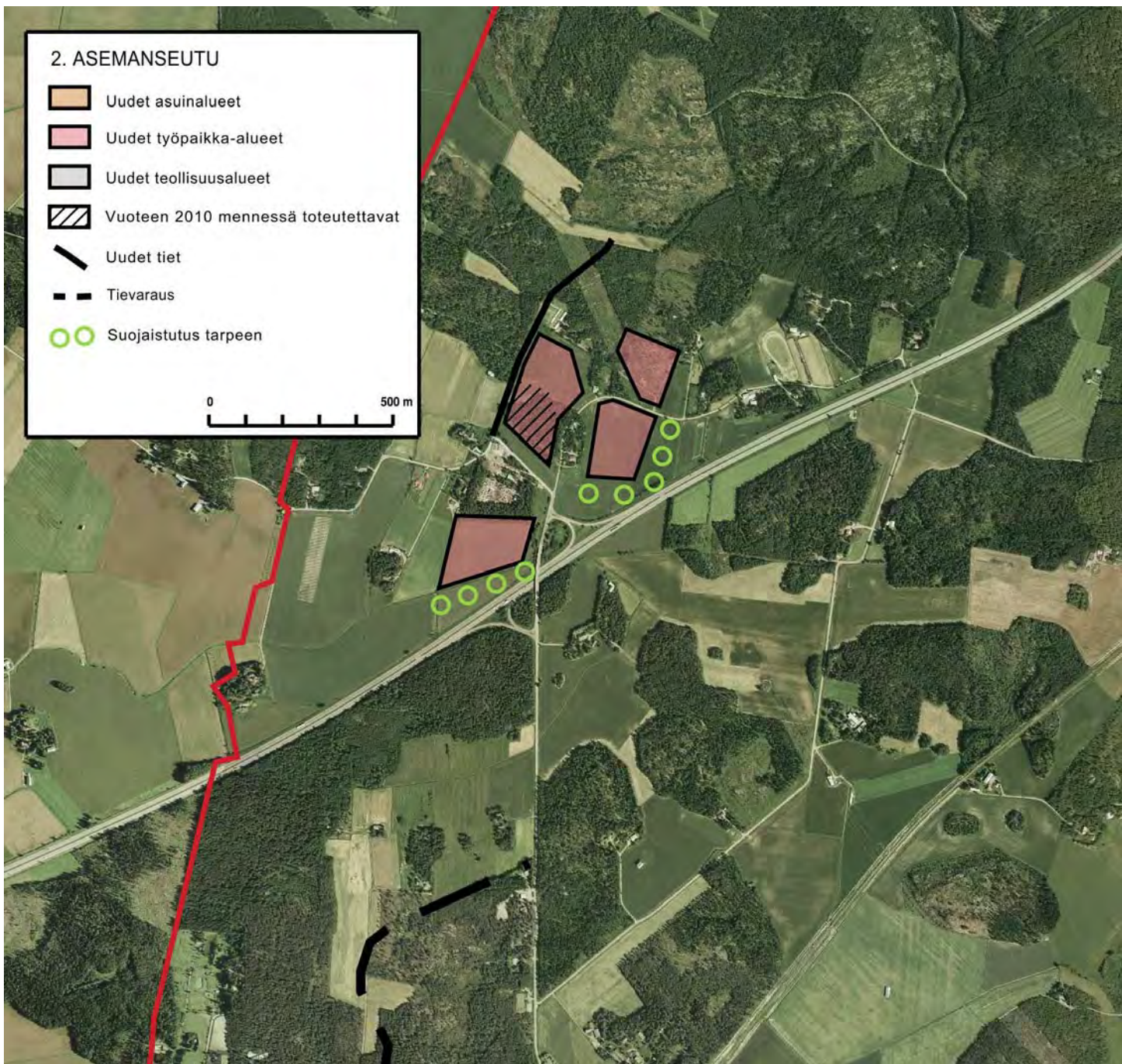
- Uudet työpaikka- ja asuntoaluevaraukset tukevat Aseman kehittymistä kunnan pohjoisena alakeskuksena.
- Maakuntakaavassa seudulliselle jätteenkäsittelylaitokselle varattu ns. Kailassuon alue on merkitty selvitysalueeksi, jonka soveltuvuus jätehuollon ja/tai moottoriurheilun käyttöön selvitetään. Hankkeiden toteutus edellyttää kunnanvaltuuston hyväksymää asemakaavaa, jonka laadinnan yhteydessä selvitetään toiminnan ympäristövaikutukset. Merkintään on vaikuttanut mm. Turun kaupungin esitys Kakolan uuden vankilan alle jäävän motocrossradan siirrosta Lietoon.
- Zoolandian ja Nautelankosken alueita kehitetään matkailupalvelujen alueina. Alueiden laajentuminen mahdollistetaan.
- Pientalovaltaisella täydennysrakentamisella eheytetään taajamarakennetta ja taajamakuva. Keskustaa täydentävä asemakaava on työn alla.

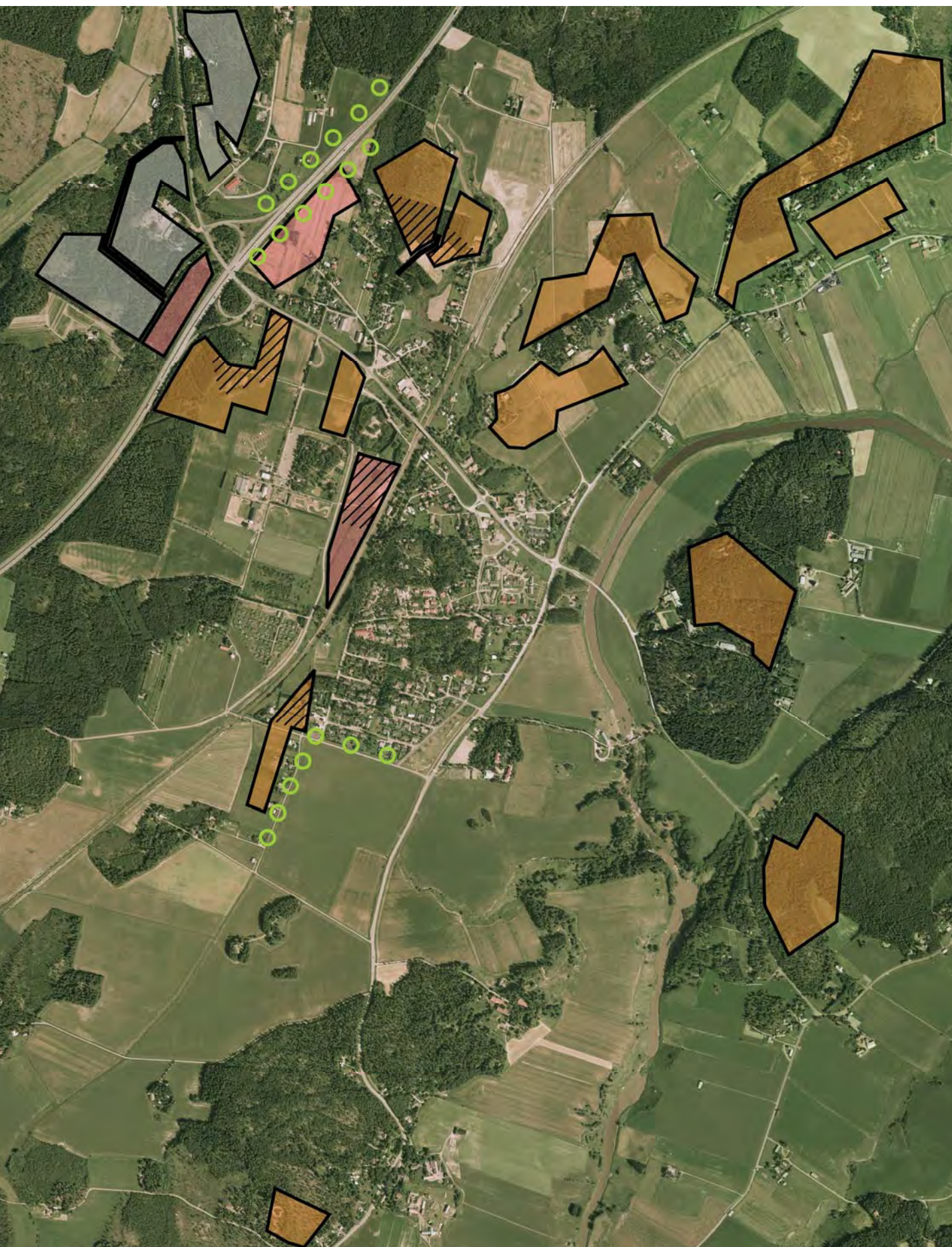

UUDET ALUEET JA TIET:

Asemanseudulla uudet pientalovaltaiset asuntoalueet sijoittuvat Säkyläntien ja Zoolandian väliselle alueelle ja Poikojan, Sikilän, Vintalan, Punitun ja Mäkkylän alueille. Alueen asukkaiden toivomuksesta on osa keskustan pohjoispuoleisesta maisemallisesti arvokkaasta peltoalueesta merkitty asuntoalueeksi. Teollisuudelle, työpaikoille ja palveluille on laajennusalueita Liedon Portin alueella, Zoolandian ja rautatien välisellä alueella ja lisäksi moottoritien pohjoispuolella Rauhakylän eritasoliittymän kohdalla.

Esitetyt suojaistutustarpeet ovat pääosin kehityskuvan mukaiset.

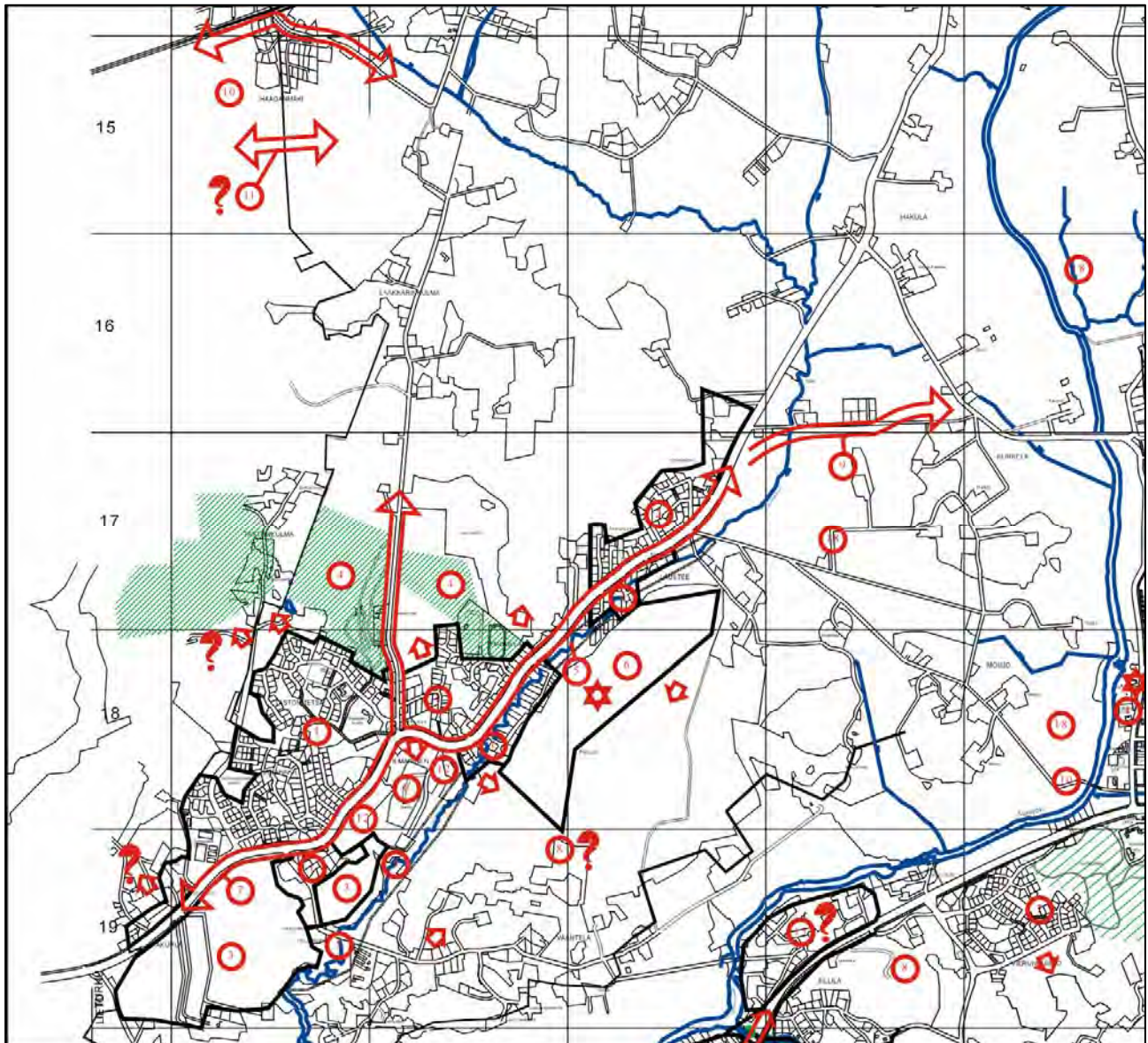

3. ILMARINEN

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

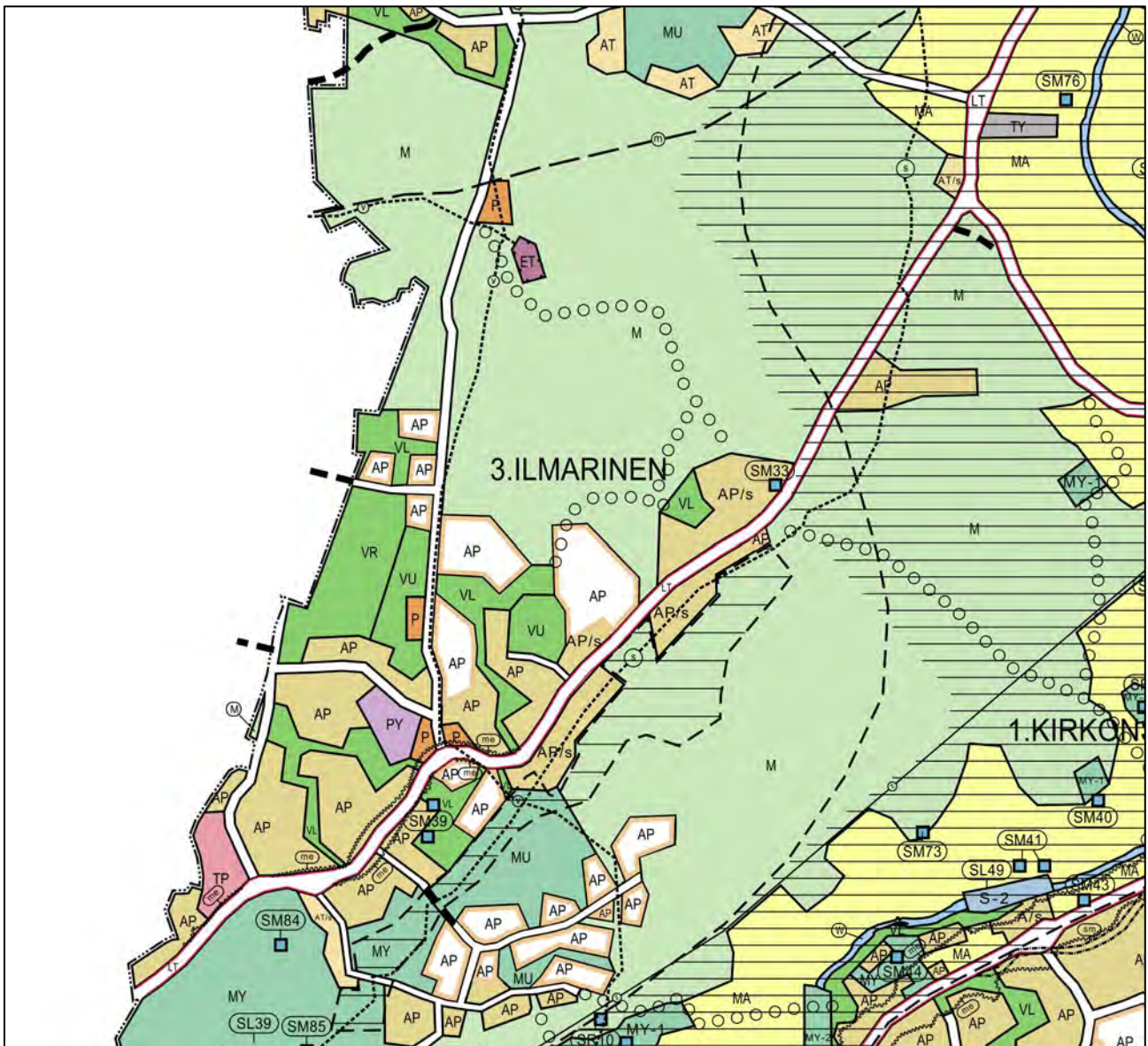
- taajaman pohjoispuolista ulkoilualuetta kehitetään seudullisena ulkoilualueena
- kulkuyhteyksiä kuntakeskukseen parannetaan
- Vanha Tampereentie rakennetaan taajamatieksi
- taajaman laajentaminen maantien eteläpuolelle mahdollistetaan
- kevyenliikenteen turvallisuutta parannetaan
- maankäyttö yhteen sovitetaan Turun kanssa Taston ja Rauhakylä-Maarian alueilla
- Taajamissa toteutetaan pientalovaltaista täydennysrakentamista

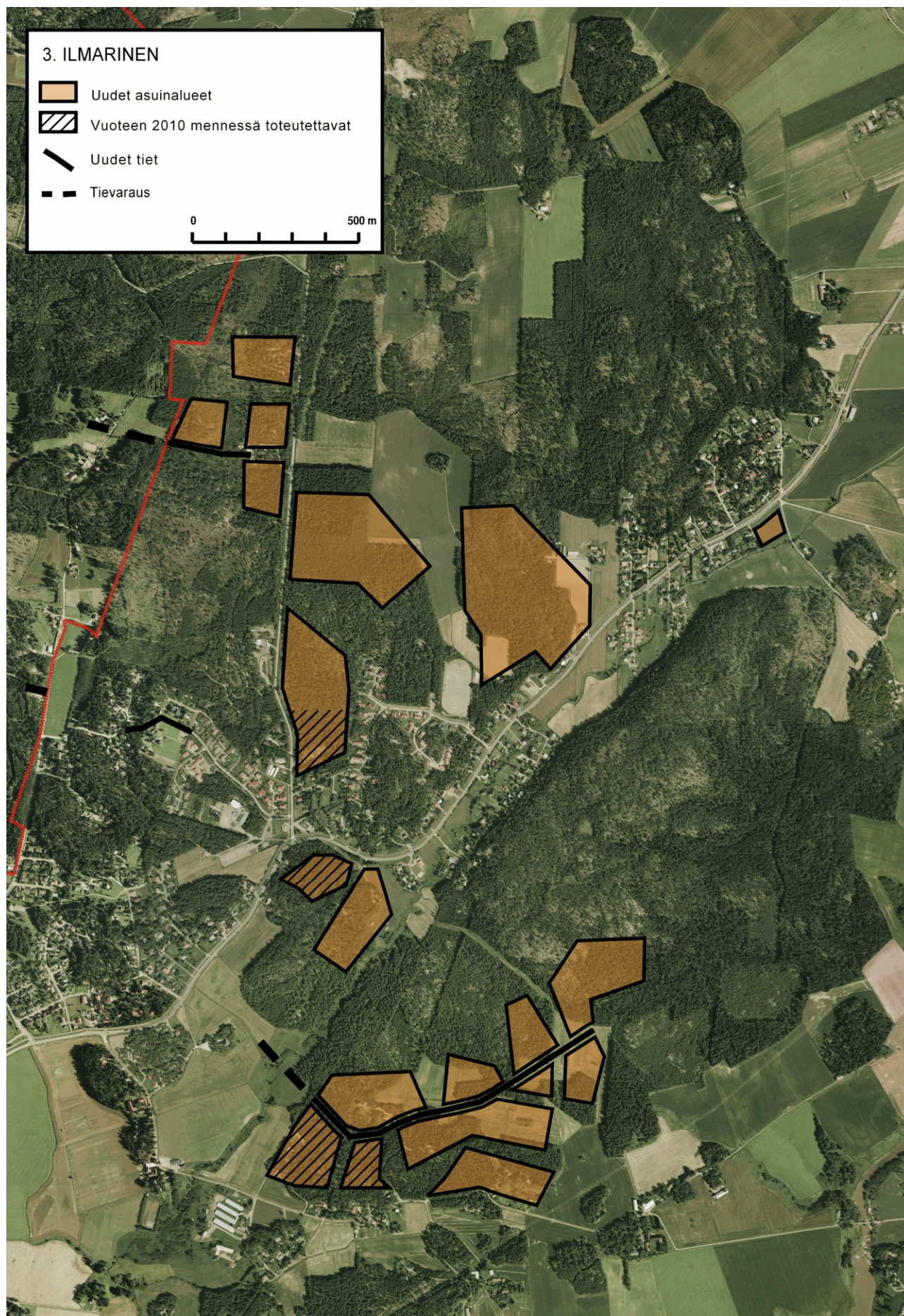
YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

- Taajaman pohjoispuoleisia alueita on osoitettu virkistysalueiksi merkinnöillä VR ja VU ja eteläpuoleisia alueita maa- ja metsätalousalueiksi MU- ja MY-merkinnöillä. Palovuoren ja Lausteenojan alueet on osoitettu kulttuuriympäristöohjelman mukaisesti alueellisesti tai paikallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Taajaman itäpuolella on Aurajoen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.
- Kulkuyhteyksien parantamisesta kuntakeskukseen on työn aikana luovuttu. Luonnoksessa ollut Vanhan Tampereentien oikaisu Ilmaristen keskustan kohdalla on poistettu. Ns. Herrasen alueelle tehdyssä asemakaavassa on ratkaistu Vanhan Tampereentien säilyminen nykyisellä linjalla.
- Olemassa olevat asuinalueet on osoitettu pientalovaltaisiksi alueiksi.
- Kevyen liikenteen turvallisuutta on suunniteltu parannettavan mm. keskisaarekkeisilla suojateilla ja kevyen liikenteen väylän jatkamisella Asemanseudulle.
- Palveluille on esitetty laajennusvaraa taajaman keskustassa. Alueelle on tullut vasta uusi lähikauppa.
- Taajaman pohjoisosaan on osoitettu maakaasujohdon ohjeellinen linjaus

UUDET ALUEET JA TIET:

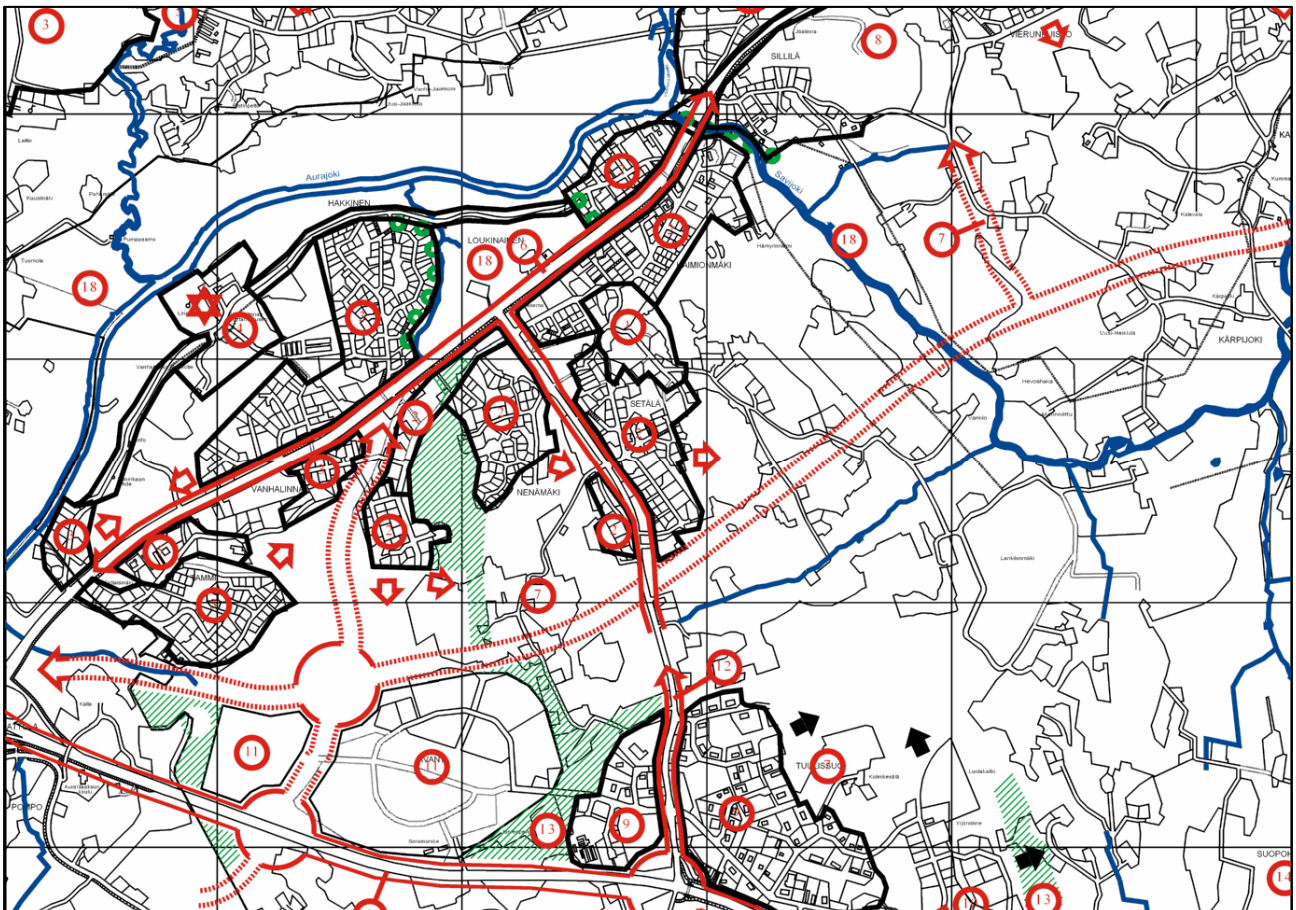
Uusia pientalovaltaisia asuinalueita on osoitettu eri puolille taajamaa perustuen aluevertailuun ja Turun kanssa tehtyyn raja-alueiden maankäyttötarkasteluun, joka pohjautui seikkaperäiseen maisema-analyysiin. Uusia pientalovaltaisia alueita on keskustan läheisyydessä Herrasen alueen pohjoispuolella, Metsäpirtin läheisyydessä sekä Halmelan ja Lausteen pohjoispuolella. Lisäksi merkittäviä uudisrakennusalueita on Vääntelän alueella ja Pahkalaukkaantien länsipuolella Turun rajan läheisyydessä. Vääntelän alueen osalta on varauduttu uuteen tieyhteyteen.

4. LOUKINAINEN

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

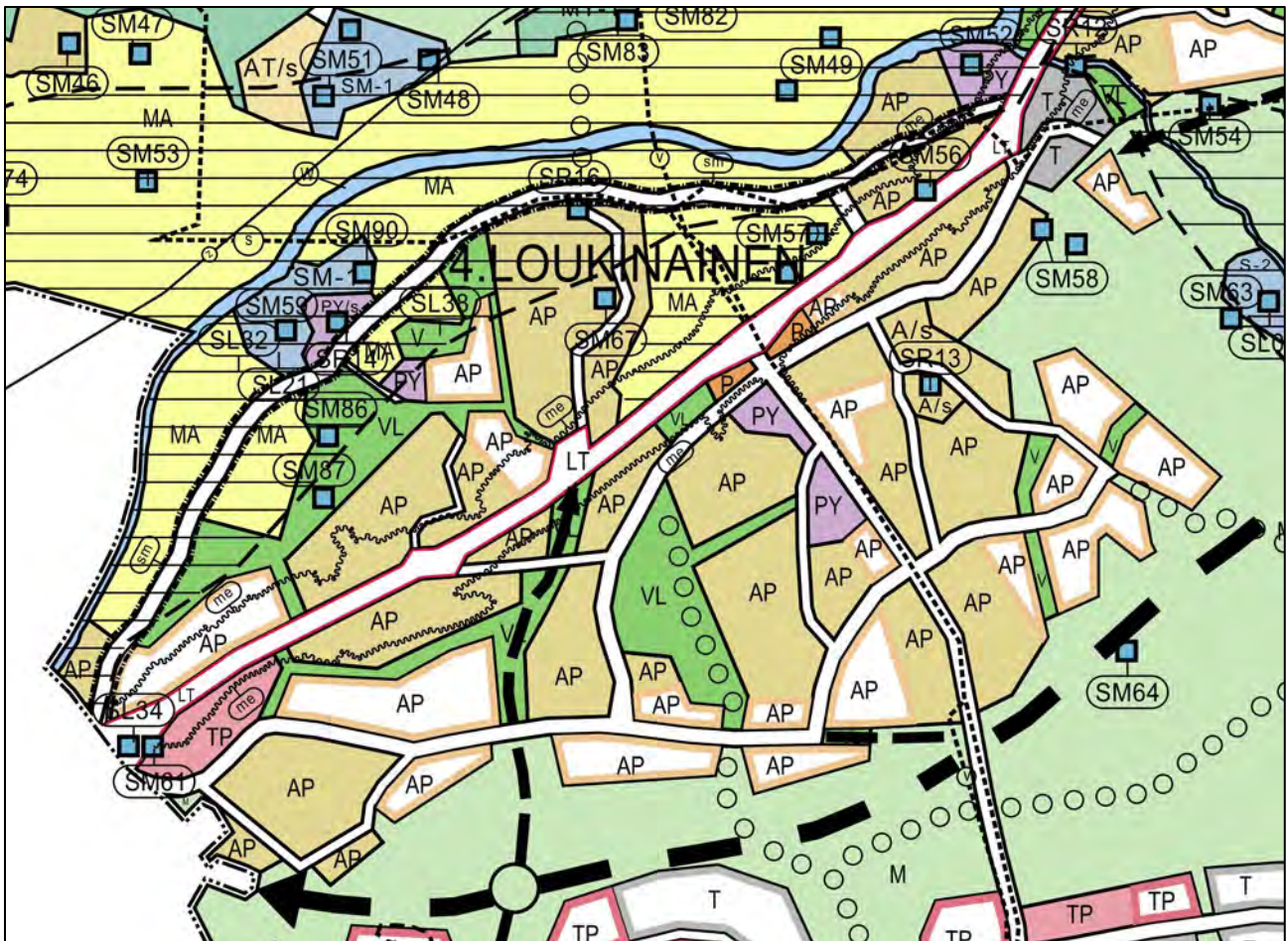
- taajamarakennetta eheytetään ja valtatieympäristö kohennetaan
- kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen käyttömahdollisuuksia parannetaan
- Loukinaistentie rakennetaan taajamatieksi
- Vanhalinnan ympäristöä kehitetään kulttuuri- ja matkailukeskuksena
- Aurajoki otetaan mukaan taajamakuvaan
- uusi koulu rakennetaan kylän keskukseksi
- Loukinaisten vanha kylämiljöä säilytetään
- taajama-alueelle toteutetaan seudullisesti kilpailukykyisiä oientaloalueita

YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

- Olemassa olevat ja jo asemakaavoitetut asuinalueet on osoitettu pientalovaltaisiksi alueiksi.
- Turun kaupunkiseudun yleiskaavalliseen yhteistyöhön liittyen on järjestetty arkkitehtikilpailu, jossa Loukkaisten keskusta on Liedon kohteena. Kilpailun tarkoituksena on mm. ratkaista miten pientalorakentamisella taajamarakennetta eheytetään ja valtatieympäristöä kohennetaan ja joukkoliikenteen käyttömahdollisuuksia parannetaan.
- Uusi koulu taajaman keskuksena on toteutettu. Koululle on esitetty myös laajentumisaluetta.
- Taajaman keskustasta Aurajoelle säilytetään yhteys maisemallisesti arvokkaan peltoalueen kautta
- Loukkaisten vanha kylämiljö on osoitettu säilyttävällä merkinnällä (A/s).
- Vanhalinnan ympäristön kehittyminen kulttuuri- ja matkailukeskuksena on mahdollistettu asemakaavoituksella. Vanhalinnan Linnavuori on merkitty muinaismuistoalueeksi (SM-1) ja kartanoalue julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi, jolla ympäristö säilytetään (PY/s).

UUDET ALUEET JA TIET:

Uusia pientalovaltaisia asuinalueita on osoitettu eri puolille taajamaa perustuen aluevertailuun. Asuntoalueita on Loukinaistentien ja Tammen ja Nenämäen välisen suunnitellun rinnakkaistien varressa, Setälän ja Haimionmäen alueilla sekä Hämeentien varrella Orten alueen molemmilla puolilla sekä huoltoaseman itäpuolella.

Hämeentielle rinnakkaisiin tieyhteyksiin on varauduttu Tammen ja Loukinaistentien välillä sekä tievarauksena Haimionmäen ja Sillilän välillä. Rinnakkaisteilla ohjataan kunnan sisäinen lyhytmatkainen liikenne pois valtatieltä. Ne ovat taajamien välistä ja alueiden sisäistä liikennettä palvelevia kokoojateitä. Liedon suunniteltu ohitustie yhdysteineen on esitetty tievarauksena.

Esitetyt suojaistutustarpeet ovat pääosin kehityskuvan mukaiset.

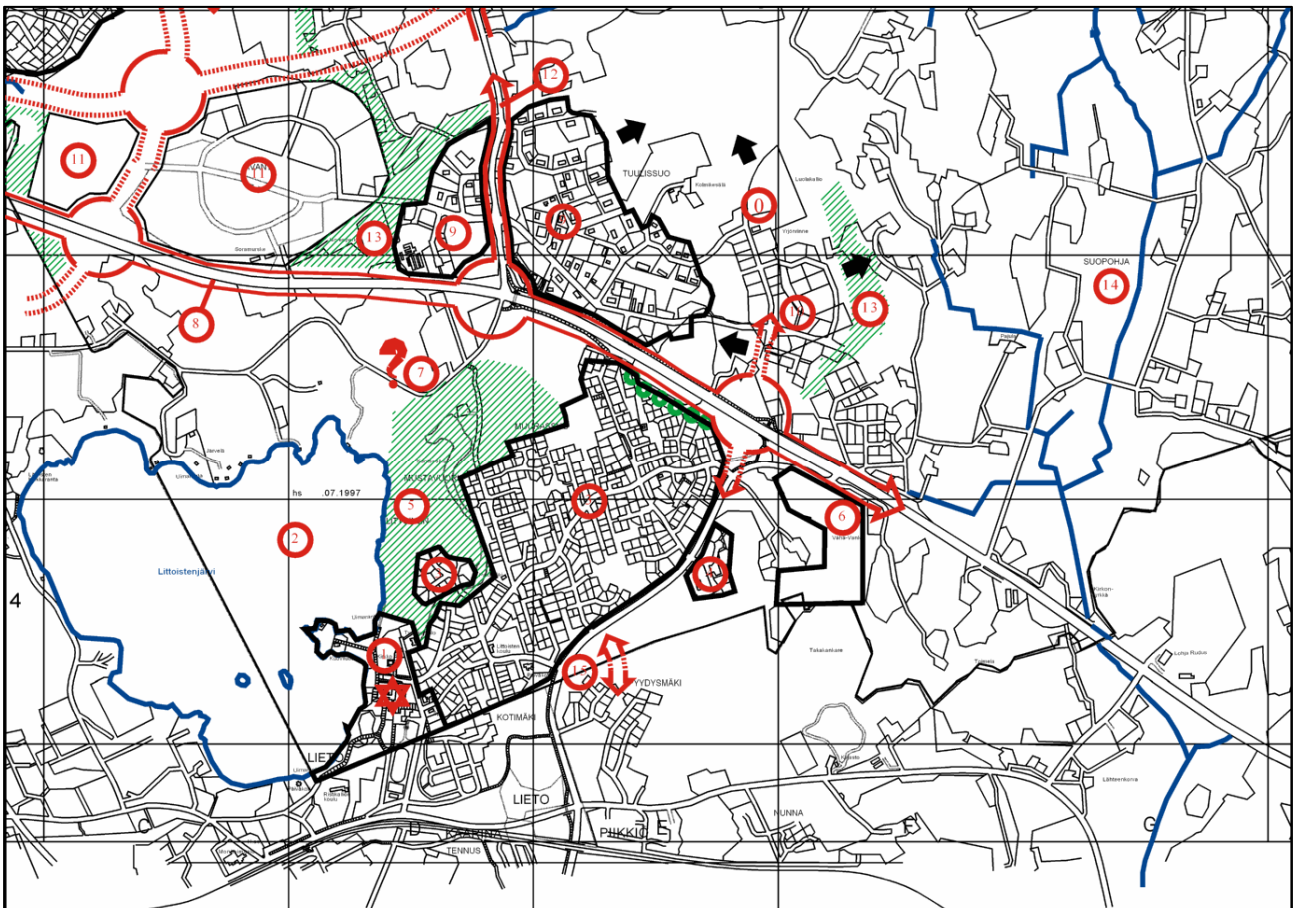

5. LITTOINEN / AVANTI-TUULISSUO

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

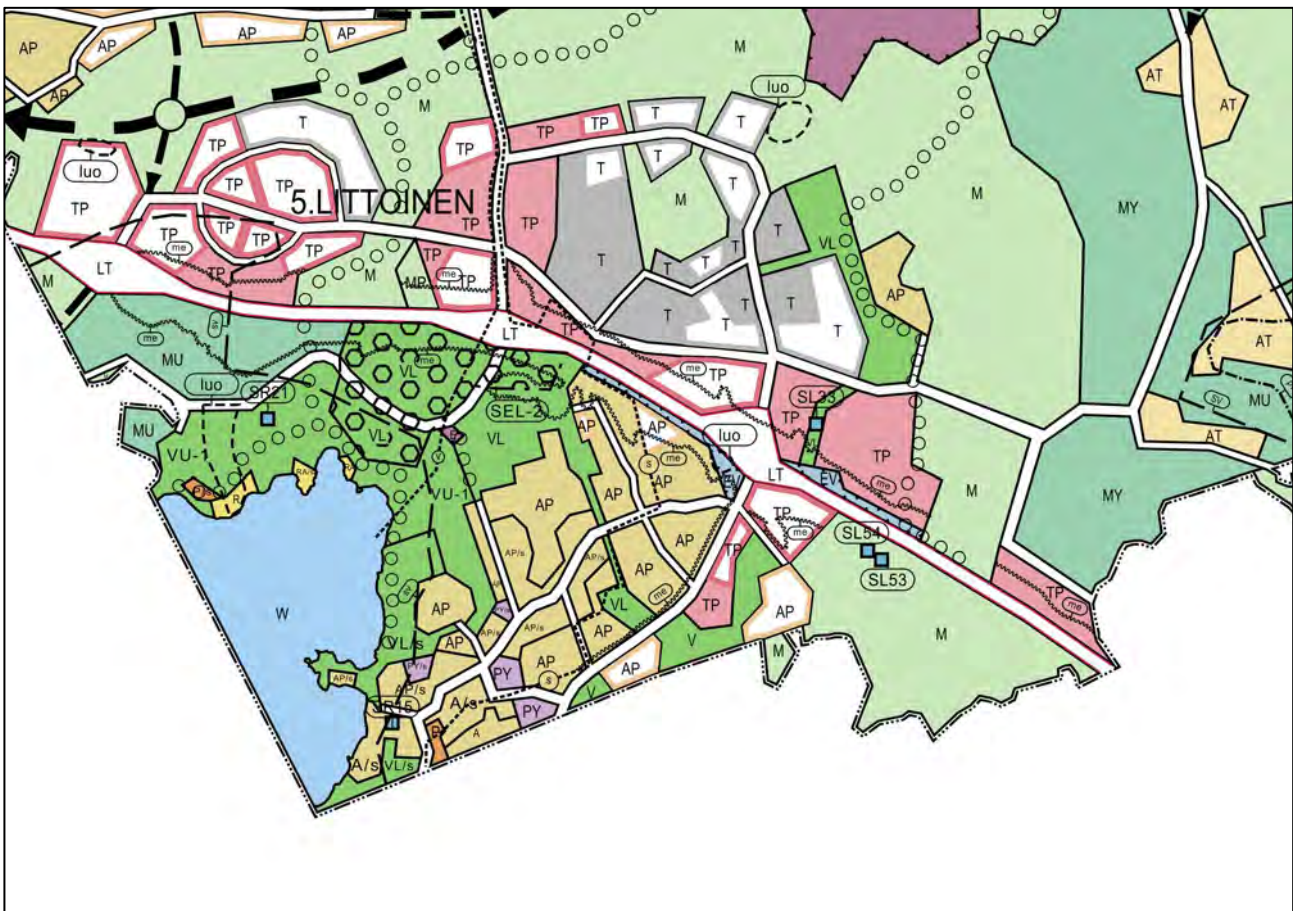
- maankäyttö ja palvelut kehittyvät kuntayhteistyön pohjalta
- verkatehtaaseen pohjautuva historiallinen tausta on alueen kehittämisen perustana
- Littoistenjärveen tukeutuvat virkistysalueet toteutetaan kuntayhteistyönä
- Sippaantien raittimiljöö palautetaan alkuperäisen hengen mukaiseksi
- taajamassa toteutetaan pientalovaltaista täydennysrakentamista
- Avantin alue kehittyy ns. tilaa vievän kaupan megakeskukseksi
- Tuulissuon – Avantin alueet laajentuvat merkittäväksi seudulliseksi työpaikka-alueeksi
- Tuulissuon alueen ympäristökuva kohentuu
- Turun ohikulkutie muuttuu kaksiajorataiseksi

YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

- Littoisten taajama-alueen rajallisuudesta johtuen on lisärakentaminen lähinnä täydennysrakentamista. Alueen laitamille on osoitettu muutamia uusia pientalovaltaisia alueita.
- Alueen kehittämisessä on tehty kuntayhteistyötä, joka ei kaikilta osin ole kuitenkaan onnistunut. Mm. kuntien yhteisessä osayleiskaavatyössä osoitetulle yhteisen yläasteen sijoituspaikalle rakennetaan koulu vain Kaarinan kaupungin tarpeisiin. Littoistenjärveen tukeutuvia virkistysalueita on asemakaavoitettu molemmissa kunnissa.
- Verkatehtaan ympäristössä ja Sippaantien vanhalla omakotialueella on käytetty merkintää /s: alue, jolla ympäristö säilytetään. Verkatehtaan alue muodostaa valtakunnallisesti arvokkaaksi määritetyn vanhan tehdasmiljöön.
- Littoisten järven pohjoispuoleinen alue on merkitty selvitysalueeksi, jolla alueen soveltuvuus pysyvään tai loma-asutukseen ja ympäristöystävälliseen työpaikkarakentamiseen selvitetään. Maakuntakaavassa on Littoistenjärven pohjoispuoliset alueet virkistysaluetta. Selvitysalue perustuu mm. maankäyttösopimukseen, jolla kunta on saanut haltuunsa alueen eteläpuoliset arvokkaat ranta-alueet, joilta oli jo lohkottu useampi rivitalotontti (rakennusoikeuden siirto). Littoistenjärven ranta-alueet on muutoin virkistysaluetta. Järveä kiertää ulkoilureitti, joka jatkuu myös pohjoiseen.
- Avantin-Tuulissuon alueelle on lisätty työpaikka- ja teollisuusalueita, joiden toteutuminen mahdollistaa alueen muodostumisen merkittäväksi seudulliseksi työpaikka-alueeksi.
- Turun ohikulkutien muuttumiseen kaksiajorataiseksi on varauduttu
- Laajenevat työpaikka-alueet mahdollistavat kulkuyhteyksien parantamisen (kokoojakatulenkit) ja kiviaineksen oton ja kovapohjaisten yritystonttien tuotannon yhdistämisen kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

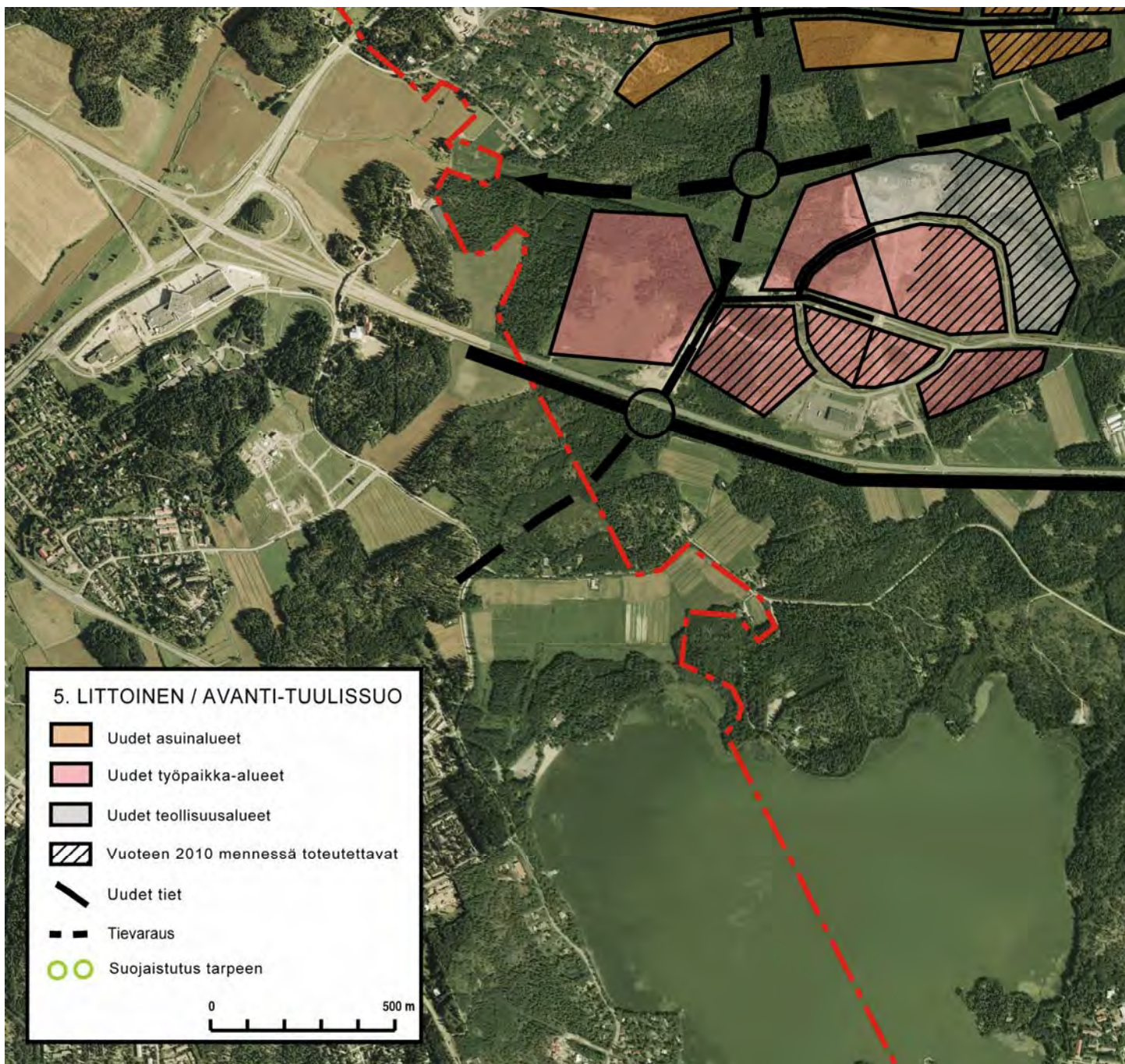
UUDET ALUEET JA TIET:

Littoisten taajaman laitamille, Piikkiön rajalle ja ohikulkutien varteen on merkitty muutamia uusia pientaloalueita perustuen aluevertailuun.

Avantin ja Tuulissuon työpaikka-alueiden täydennyksenä on uusia teollisuus ja työpaikka-alueita, joista ohikulkutien ja Loukinaistentien varren alueet on merkitty työpaikka-alueiksi (TP) ja kauempana pääteistä sijaitsevat alueet teollisuusalueiksi (T). Osa uusista alueista on jo asemakaavoituksen piirissä.

Työpaikka-alueita yhdistää uudet kokoojatiet. Liedon suunniteltu ohitustie yhdistyneen on esitetty tievarauksena.

Esitetyt suojaistutustarpeet ovat pääosin kehityskuvan mukaiset.

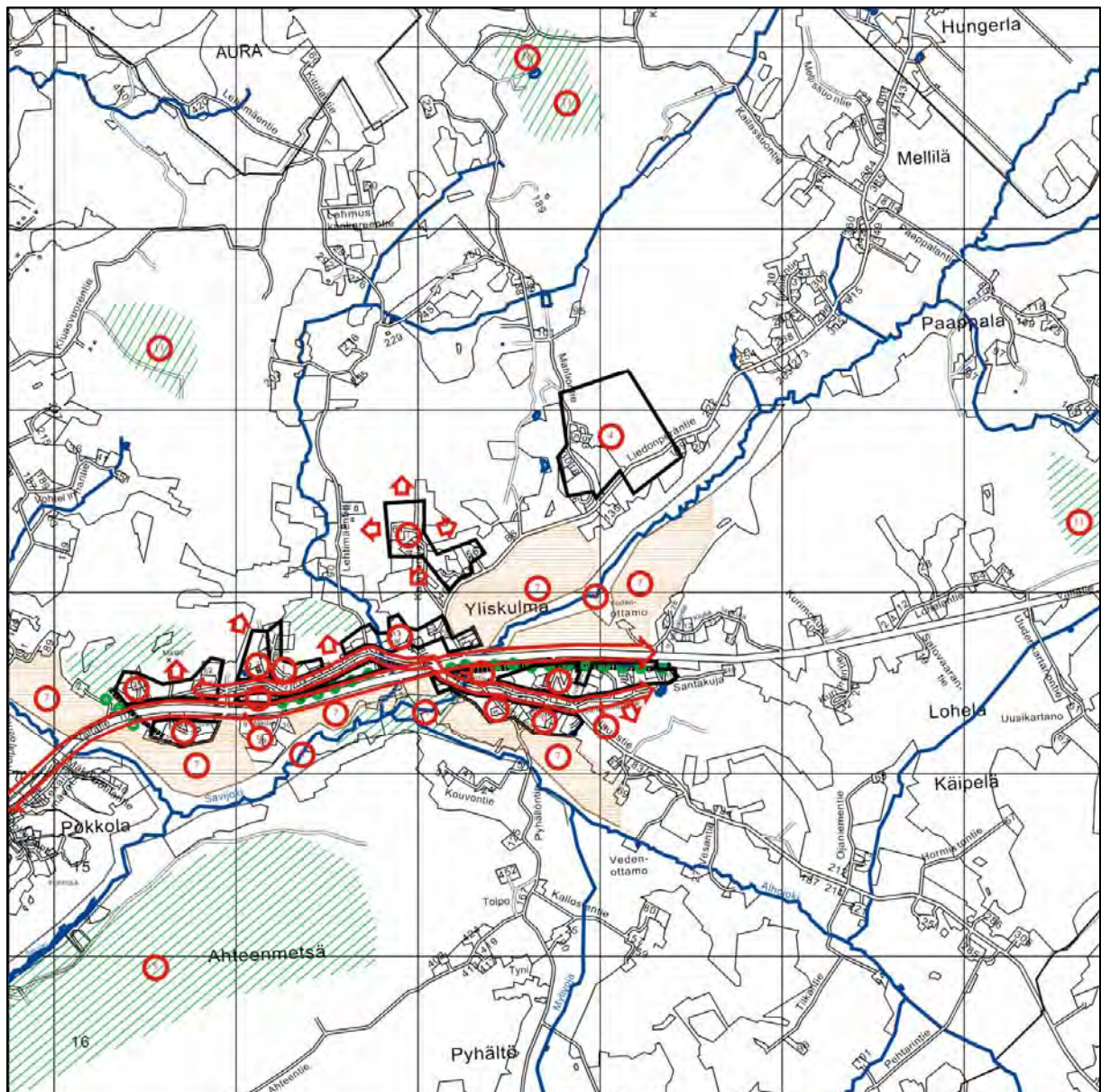

6. YLISKULMA

MAANKÄYTTÖ- VISIOT

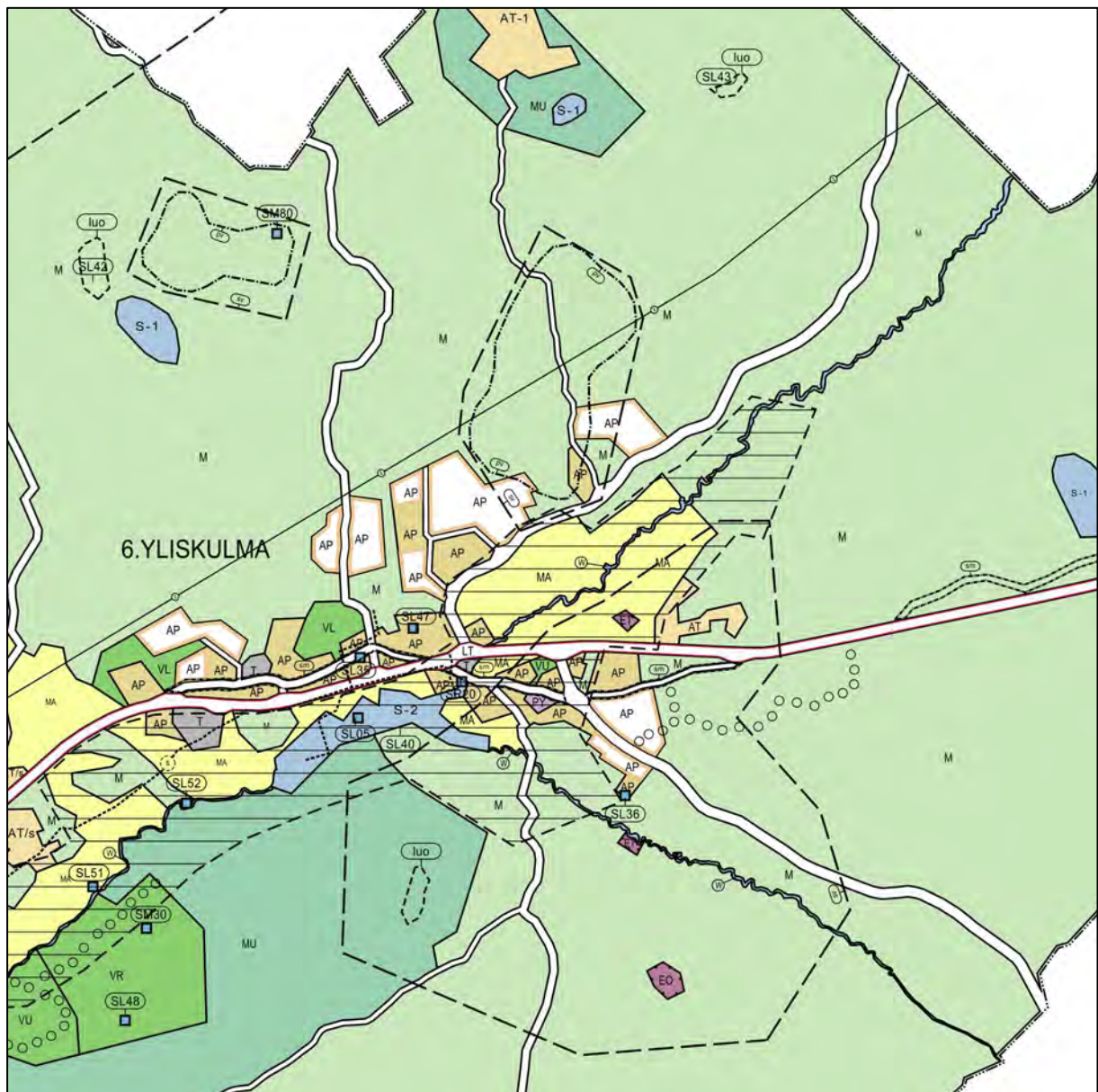
- kylämäisen, väljän pientaloasumisen vaihtoehto
- toteutetaan luontoon tukeutuvaa ns. eko-asumista
- kevyen liikenteen turvallisuutta ja yhteyksiä parannetaan valtiatiellä
- Parmaharjun-Ahteenmetsän aluetta kehitetään seudullisena luontoon tukeutuvien virkistystoimintojen alueena
- valtatie aiheuttamaa ympäristöhaittaa vähennetään ja ympäristökuvaa kohennetaan

YLEISKAAVAN TAVOITTEET

YLEISKAAVAN PERUSTELUJA

- olemassa olevat asuinalueet on osoitettu pientalovaltaisiksi asuinalueiksi.
- Uusia, väljään, kylämäiseen rakentamiseen tarkoitettuja pientaloalueita on merkitty lähinnä Hämeentien pohjoispuolisille metsäalueille ja lisäksi koulun itäpuolelle Hämeen Härkätien eteläpuolelle aluevertailuun perustuen.
- Kyläläisten esittämät suojelukohteet on yleiskaavaan merkitty.
- Tehtyjen päätösten mukaan siirtoviemärin rakentamiseen Yliskulmalle on varauduttu lähivuosina ja aluetta suunnitellaan jatkossa asemakaavoituksella.
- Yliskulman pohjoispuolella on alun perin vapaa-ajan rakentamiseen tarkoitettu alue, johon on syntynyt vakituista asutusta. Alue on yleiskaavaehdotukseen merkitty kyläalueeksi (AT-1): Alue on varattu ekologista rakentamista varten. Alueella edellytetään yhteiskäyttöalueiden toteuttamista. Alueen laajempi toteuttaminen edellyttää kokonaissuunnitelmaa.
- Kevyen liikenteen väylä Kirkonseudulta Yliskulmalle toteutuu lähivuosina
- Parmaharjun ympäristö on merkitty ulkoilualueeksi (VU ja VR) ja muu Ahteenmetsän alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU)

UUDET ALUEET JA TIET:

Uusia pientaloalueita on osoitettu Hämeentien pohjoispuolisille metsäalueille ja lisäksi koulun itäpuolelle Hämeen Härkätien eteläpuolelle. Kouluun tukeutuvat alueet olisivat sijainniltaan paremmin rakentamiseen soveltuvia, mutta alueiden osoittamista asumistarkoituksiin haittaa alueen arvokkaat pohjavesivarat. Yliskulmalaisten esittämiin huomattavasti laajempiin asuntoaluevarauksiin ei ole nähty tarvetta. Tehdyt varaukset ovat jo laskennalliseen tarpeeseen nähden moninkertaiset

Esitetyt suojaistutustarpeet ovat pääosin kehityskuvan mukaiset.

4 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

4.1 TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Taajamien vaihtoehtoisten kasvusuuntien selvittämiseksi tehtiin laaja aluevertailutyö, jossa vertailtiin mm. kunnallisteknisiä ja liikennöintikustannuksia (raportti 2). Mukana oli alustavan luonnoksen mukaiset 112 aluetta, joista asuntoalueita oli 83 ja työpaikka-alueita 29. Kunnallistekniikan kustannusvertailussa keskityttiin kunnan kunnallistekniikan investointikustannuksiin katujen ja vesihuollon osalta. Erikseen selvitettiin liitännäkustannukset ja sisäiset kustannukset. Liikenneverkkotarkastelussa tehtiin erikseen joukkoliikennetarkastelu ja liikennöintitarkastelu, jossa selvitettiin henkilöautoliikenteen matkakustannuksia vertailualueilta Turun ja Liedon keskustaan. Jo luonnosvaiheessa yleiskaavasta jätettiin pois kustannusten kannalta vertailussa huonoimmin sijoittuneet alueet.

Täydennys- ja laajennusrakentaminen on osoitettu siten, ettei synny suuria kynnysinvestointeja eli tukeudutaan pääosin olevaan infrastruktuuriin ja sen kapasiteettiin. Yliskulman laajennusalueet edellyttävät siirtoviemäriä, joka on toteutumassa lähivuosina. Toteutusohjelmassa hankkeiden ajoitus suunnitellaan niin, että vältetään kynnysinvestoinnit.

4.2 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

1. Suhde maakuntakaavaan

Liedon yleiskaavaa on valmisteltu varsin kiinteässä yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton kanssa. Turun kaupunkiseudun maakuntakaavaehdotus on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.11.2002 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 23.8.2004. Maakuntakaava on hyvin yleispiirteinen ja on sopusoinnussa Liedon yleiskaavan kanssa. Aurajoen maisema-alueita on hieman tarkistettu maakuntakaavasta.

2. Suhde muuhun suunnitteluun

Lieto on ollut mukana Turun kaupunkiseudun yleiskaavallisessa yhteistyössä vuodesta 1982 saakka. Tällä yleiskaavakierroksella on viisikkokuntien (Turku, Kaarina, Raisio, Naantali ja Lieto) yhteistyötä tehty aluksi Turun vetämänä ja myöhemmin Varsinais-Suomen liiton vetämänä.

Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laadittiin osana yleiskaavallista yhteistyötä. Työn lopputuloksena on laadittu aiesopimus 2003-05, jonka kunnanhallitus on hyväksynyt Liedon osalta 28.10.2002. Liedon osalta keskeisiä toimenpiteitä on vt 10 liikenneturvallisuuden parantaminen 2004-05 välillä Lieto-Kausela. Suunnittelukohteina on mm. Turun ohikulkutien parantaminen sekä yleisten teiden kevyen liikenteen väyliä ja melun torjuntaa.

Yleiskaavalliseen yhteistyöhön liittyen on Liedon ja Turun yhteistyönä laadittu raja-alueiden (Maaria-Ilmarinen-Rauhakylä) maankäyttötarkastelu. Tarkastelua on hyödynnetty yleiskaavaehdotuksen laadinnassa. Myös Littoisten osayleiskaava on tehty kuntien yhteistyönä luonnosasteelle. Suunnitelman päätökseen vienti jää kunkin kunnan itse tehtäväksi.

3. Yhdyskuntarakenne ja ekologinen kestävyys

Aluevertailun ja liikenneverkkotarkastelun yhteenvedona liikennetekijöistä todettiin, että parhaita alueita kestävän yhdyskuntakehityksen kannalta ovat 10-tien varrelle sijoittuvat Loukinaisten ja Kirkonseudun alueet. Tärkeimpänä kestävän yhdyskuntakehityksen kriteerinä pidetään joukko- ja kevyenliikenteen mahdollistavaa riittävän tiivistä yhdyskuntarakennetta. Pelkästään yksityisautoiluun perustuvaa väljää rakennetta pidetään kestävän kehityksen vastaisena. Joukkoliikennettä kehittämällä myös Kirkonseudun pohjois- ja itäosat, Ilmarinen, Littoinen ja Avantin-Tuulissuon teollisuusalueet ovat hyviä alueita. Asemanseutu ei Turun etäisyyden vuoksi sijoitu yhtä hyvin vertailussa, mutta sen asemaa parantaa moottoritieyhteys Turkuun. Asemanseudulla on tavoitteeksi asetettu alueellisen työpaikkaomavaraisuuden parantaminen. Yleiskaava sisältääkin työpaikkavarauksia, jotka vähentävät Turkuun suuntautuvaa kulkemista.

Joukkoliikennelinjaston täydennystoimin kaikki taajama-alueet laajennusvarauksin ovat Yliskulmaa lukuun ottamatta vähintään peruspalvelutason joukkoliikenneyhteyden piirissä. Yliskulma ja haja-asutusalueet ovatkin kestävän yhdyskuntakehityksen kannalta huonoimmin rakentamiseen sopivia alueita. Yleiskaavatyön aikana on tehty päätös siirtoviemärin rakentamisesta Yliskulmalle, mikä parantaa Yliskulman alueen edullisuutta. Yliskulmalla on alueen kokoon nähden runsaasti teollisuustyöpaikkoja, joiden säilyminen on turvattu mm. asemakaavallisin toimenpitein. Kestävän kehityksen näkökulmasta Yliskulman suurin ongelma on kaupallisten palveluiden puuttuminen, mikä aiheuttaa turhaa liikennettä.

Asemakaavoituksen lähtökohtana tulee olla periaate, että mitä lähempänä joukkoliikenteen runkolinjaa ja kevyen liikenteen pääväyliä rakennetaan, sitä tiiviimpänä maankäyttö toteutetaan (vrt. 2.3 MRL:n tavoitteet /4.)

Uudet rakentamisalueet ovat olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvia, jolloin laajat maaseutualueet on mahdollista säilyttää yhtenäisinä.

4. Elinympäristö

Asuinrakentamista on osoitettu oleviin taajamiin tukeutuen, millä on vaikutusta viihtyvyyteen ja alueisiin sitoutumiseen. Keskustaa kehitetään hyväksytyjen tavoitteiden mukaan pikkukaupunkimaisessa hengessä, mikä antaa vaihtoehtoisen elinympäristön kaupunkien raskaasti rakennetuille alueille. Sivutaajamat ovat maaseutumainen elinympäristövaihtoehto kaupunkiseudulla.

5. Luonnonsuojelu

Aurajoen ja Paimionjoen valtakunnallisesti arvokkaat kansallismaisema-alueet ja alueellisesti tai paikallisesti arvokkaat Savijoen ja Lausteenjoen-Palovuoren maisema-alueet (ma) on rajattu yleiskaavaan ja niiden rakentamista on rajoitettu yleiskaavamääräyksin. Lisäksi on esitetty osin em. rajauksien ulkopuolelta maisemallisesti arvokkaita peltoalueita, maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja ja maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta.

Luonnonsuojelualueet ja kohteet pohjautuvat osin vanhaan yleiskaavan ja seutukaavaan, osin uuteen maakuntakaavaan ja Liedon kulttuuriympäristöohjelmaan, jossa määritel-

lään arvokkaat kulttuuriympäristöt ja kohteet. Yleiskaavaa varten on tehty 1999 selvitys Liedon ympäristökohteet ja sen täydennykseksi luontoselvitys 2001. Nautelankosken luonnonsuojelualue on merkitty Natura-alueeksi.

6. Kulttuuriympäristö

Vuonna 2002 valmistui Liedon kulttuuriympäristöohjelma, jossa määritellään arvokkaat kulttuuriympäristöt ja kohteet. Kulttuuriympäristöohjelma on toteutettu sekä nettiversiona, että painettuna kirjana. Ohjelma on hyödynnetty merkitsemällä eri tavoilla alueita ja kohteita yleiskaavaan. Lisäksi on hyödynnetty yleiskaavaa varten tehty selvitys Liedon ympäristökohteet ja Liedon Vanhalinna-säätiön ja Turun yliopiston tekemää selvitystä: Aurajokilaakson maahan kätkeyty menneisyys – arkeologinen inventointihanke v. 1998-2002.

4.3 NATURAVAIKUTUSTEN ARVIOINTITARVE

Nautelankosken Natura-alue ja lähiympäristö säilyy muuttumattomana, luontotyyppeihin ei merkinnällä ole vaikutuksia ja arviointi ei ole tarpeen.

4.4 KULTTUURI- JA SOSIAALISET VAIKUTUKSET

Kaavassa on esitetty kaikkiin taajamiin uusia pientalovaltaisia asuntoalueita (AP). Merkintä mahdollistaa myös tehokkaan pientalorakentamisen, kuten rivitalot ja yhteen kytketyt kaupunkipientalot sekä työpaikka- ja palvelutilojen rakentamisen. Täten taajamia voidaan kehittää asuntotuotannon ja eri väestöryhmien kannalta tasapuolisesti.

4.5 OIKEUSVAIKUTUKSET

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavan oikeusvaikutukset ovat seuraavat:

- asemakaavoituksen ohjaaminen
- viranomaisvaikutus
- ehdollinen rakentamisrajoitus sekä
- rakentamis- ja toimenpiderajoitus
- rakentamista ohjaava vaikutus alueella, jonne ei ole tarkoitus laatia asemakaavaa

Näistä kolme ensimmäistä kohdistuvat kaikkiin yleiskaavoihin ellei kunta erikseen päättä, ettei yleiskaavalla kokonaisuudessaan tai joiltakin osin ole laissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia.

Yleiskaavat voidaan laatia lain mukaan joko oikeusvaikutteisiksi tai oikeusvaikutuksettomaksi. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan oikeusvaikutukset vastaavat pitkälti rakennuslain mukaisen vahvistetun yleiskaavan oikeusvaikutuksia.

Tärkein yleiskaavan oikeusvaikutus kohdistuu luonnollisesti asemakaavoituksen ohjaamiseen. Yleiskaavan yleispiirteiset aluevaraukset osoittavat alueen pääkäyttötarkoituksen. Alueiden sisäisiä puistoja, katuja, palveluja yms. ei yleiskaavassa esitetä. Pääkäyttötarkoituksen lisäksi oleellisin asemakaavoitusta ohjaava tekijä on rakennetun ja rakentamattoman alueen raja.

Yleiskaavan viranomaisvaikutus kohdistuu kaikkiin viranomaisiin, joiden on katsottava, ettei suunnitelmilla tai toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Tällaista viranomaistoimintaa on esimerkiksi maa-aineslupien myöntäminen yleiskaava-alueella.

Yleiskaavallinen ehdollinen rakentamisrajoitus koskee ainoastaan rakentamista, joka vaikeuttaa yleiskaavan toteuttamista eli on yleiskaavan vastaista. Lupa rakentamiseen muualla kuin rantavyöhykkeellä ja suunnittelutarvealueella on myönnettävä, jos luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai muu julkisyhteisö lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta.

Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset edellyttävät tätä koskevia määräyksiä yleiskaavassa. Tämä yleiskaava on laadittu siten, että rakentaminen tai muu maankäyttö voi tietyillä alueilla nojautua suoraan tähän kaavaan. MRL 168:n mukaiset suunnittelutarvealueet on osoitettu rakennusjärjestyksessä. Näillä alueilla on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä. Alueilla on voimassa rakennusluvan erityiset edellytykset, joilla voidaan turvata riittävä suunnitelmallisuus aluetta rakennettaessa.

Jo ennen koko uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantuloa tuli voimaan niin sanottu suurmyymäläsäännös. Tämä säännös kieltää sijoittamasta vähittäiskaupan suuryksikköä maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille (C) tarkoitetun alueen ulkopuolelle ellei alue ole asemakaavassa osoitettu nimenomaan vähittäiskaupan suuryksikköä varten. Tämä säännös vahvistaa osaltaan yleiskaavan vaikutuksia yhdyskuntarakenteen ja maankäytön ohjaamisessa.

5 TOTEUTTAMINEN

5.1 ASEMAKAAVOITUS

Yleiskaavaa toteutetaan asemakaavoituksen kautta. Kaavoitustoimessa laaditaan vuosittain kolmen seuraavan vuoden kaavoitusohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvioon liittyen. Lähinnä nykyisen kaavoitusohjelman mukaiset alueet on ajateltu toteutuvan vuoteen 2010 mennessä. Kohdassa 3.2 Taajamittaiset perustelut / vertailu kehityskuvaan on taajamittain esitetty ilmakuvan päällä yleiskaavan uudet alueet, joista on rasterilla merkitty ne, joiden toteutuminen voisi tapahtua vuoteen 2010 mennessä.

5.2 RAKENNUSJÄRJESTYS

Uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen Rakennusjärjestyksen uudistaminen on ollut vireillä v.2000 alkaen. Kunnanvaltuusto hyväksyi rakennusjärjestyksen 21.10.2002 ja hallinto-oikeus kumosi päätöksen 12.11.2003.

Rakennusjärjestyksen laatiminen on uudelleen vireillä. Rakennusjärjestyksestä on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja rakennusjärjestysluonnos, joka on sama kuin kunnanvaltuuston 21.10.2002 hyväksymä rakennusjärjestys. Luonnoksen lähtökohta on rakennuslainsäädännön uudistamisen aiheuttama muutostarve v.1996 rakennusjärjestykseen sekä yleiskaavatyön yhteydessä ilmennyt hajarakentamisen ohjaustarve siirtymäkaudella.

Oleellinen muutos aikaisempaan on esitys koko kunnan alueen määräämisestä MRL 16.3 §:n mukaiseksi suunnittelutarvealueeksi. Rakentaminen suunnittelutarvealueella edellyttää laajennettua lupaharkintaa. Kun kunnan pinta-alasta voidaan arvioida noin 2/3 olevan jo MRL:n mukaisesti suunnittelutarvealuetta, koskisi kunnan päätös suunnittelutarvealueeksi määrittämisestä tällöin noin 1/3 kunnan pinta-alasta. Suunnittelutarvealueiden rakentamisperiaatteita selkiinnytään ajantasaistamalla kuntaan aiemmin laaditut haja-asutusalueiden rakentamistapaohjeet.

Kuntaliitto julkaisee vuoden 2005 alussa uuden rakennusjärjestysmallin, jota on tarkoitus hyödyntää kunnan rakennusjärjestyksen uudistamisessa.

5.3 MAAPOLIITTINEN OHJELMA

Maapolitiikka on yleiskaavoituksen ohella keskeinen kunnan strategisen suunnittelun väline. Maapoliittisin keinoin varmistetaan tavoitellun maankäytön toteutuminen.

Liedon kunnassa on maapoliittisen ohjelman laadinta parhaillaan tekeillä. Ohjelma tulee sisältämään kunnan maapoliittisen vision vuodelle 2015 sekä tärkeimmät maapoliittiset linjaukset vuosille 2005-2008.

Maapolitiikan päälinja kunnassa on ollut, että kunta hankkii vapaaehtoisin kaupoin kaavoituksen piiriin tulevat alueet omistukseensa ja luovuttaa asemakaavan mukaiset tontit vuosittain talousarvion yhteydessä hyväksytyn tontinluovutusohjelman mukaisesti. Maapoliittisessa ohjelmassa otetaan kantaa myös muihin maanhankintakeinoihin, maankäyttösopimus- ja tontinluovutusperiaatteisiin sekä yksityisen tonttivarannon käyttöön saamiseen.

Tavoiteaikataulun mukaan maapoliittinen ohjelma tulee hyväksyttäväksi uudessa kunnanvaltuustossa vuoden 2005 alussa. Ajatuksena on, että kunnanvaltuusto voi ottaa kantaa oman toimikautensa maapoliittisiin linjauksiin.

5.4 YHDYSKUNTATEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Yhdyskuntatekniikan rakentaminen keskittyy pääosin asemakaava-alueille. Asemakaava-alueilla rakentamisen painopiste on kaavan laajennusalueilla. Täydennysrakentamista tehdään laajennushankkeiden yhteydessä vähäisessä määrin. Tavoitteena on, että uudet asemakaava-alueet liitetään vesilaitoksen ja viemärlaitoksen toiminta-alueisiin välittömästi. Sadevesilaitoksen toiminta-alue ei kata koko asemakaavoitettua aluetta. Sadevesilaitoksen toiminta-alueen laajentamiseen kaava-alueilla panostetaan etenkin yleiskaavan vaikutuskauden loppupuolella.

Haja-asutusalueella toteutetaan vuoteen 2020 mennessä lähinnä viemäriverkostojen laajentamistöitä. Viemäriverkoston laajentamiseen joudutaan panostamaan pelkästään hajavesiasetuksen määräysten takia. Viemärlaitoksen laajennusalueet on määritelty osallistuvassa prosessissa yleiskaavan ja vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinnan yhteydessä. Vesihuollon kehittämissuunnitelmaan hyväksyttiin toimenpideohjelma kunnanhallituksessa 8.11.2004 (515 §) kaudelle 2004-2020. Ohjelman mukaan haja-asutustaajamien viemärointiä tullaan toteuttamaan mm. Mäkkylän, Rauhakylän, Suopohjan ja Yliskulman alueilla. Suopohjan viemärointi toteutuu vuosien 2004 - 2005 aikana ja Yliskulman siirtoviemärointi vuoden 2005 aikana.

6 SEURANTA

6.1 TAAJAMA-ALUEET

Taajama-alueiden osalta pääasiallinen toteuttamisväline on asemakaava. Yleiskaavan toteuttamisen seuranta tapahtuu vuosittain tehtävän kaavoitusohjelman laadinnan yhteydessä. Vuosittain tehtävissä kaavoituskatsauksissa tuodaan esiin yleiskaavaan kohdistuvat mahdolliset poikkeamis- tai muutostarpeet.

6.2 TAAJAMIEN ULKOPUOLISET ALUEET

Taajamien ulkopuolisten alueiden osalta seuranta painottuu ensivaiheessa maa- ja metsätalousalueisiin. Tarkasteltavana on yleiskaavamerkintöjen ja -määräysten mahdolliset vaikutukset peruselinkeinoihin. Vaikutusten seurantaan luodaan seurantasysteemi ja mikäli syntyy ei toivottuja vaikutuksia, muutetaan yleiskaavaa tarvittaessa nopeutetussa aikataulussa. Seurantasysteemi luodaan Liedon maataloustuottajien ja kunnan edustajien kesken.

Taajamien ulkopuolisten alueiden rakentamista seurataan kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistoimin. Seuranta kohdentuu rakentamisen sijoittumiseen, määrään, ympäristöön sopivuuteen ja muihin ympäristövaikutuksiin. Mikäli toteutus ei täytä asetettuja tavoitteita, tehdään esitykset tarvittavista muutoksista.

6.3 YLEISKAAVAN TARKISTAMINEN

Yleiskaava on tärkeä kunnan strategisen suunnittelun väline. Yleiskaavan tavoitteet tuodaan kunnan muuhun strategiseen suunnitteluun liittyen valtuustokausittain arvioitaviksi valtuustoon. Tavoitteiden tarkistamisen yhteydessä selvitetään mahdolliset yleiskaavan muutostarpeet.

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

1 TOIMIVA ALUERAKENNE

LIITE 1

Yleistavoitteet			Eriytavoitteet		Turun kaupunkiseudun maakuntakaava		Liedon kunnan yleiskaava	
Alueidenkäytöllä tuetaan aluerakenteen tasapainollista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukykyä ja kansainvälisen aseman vahvistamista hyödyntämällä mahdollisimman hyvin olemassa olevia rakenteita sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja tuonnon voimavarojen kestävää hyödyntämistä. Aluerakenteen ja alueidenkäytön kehittäminen perustuu ensisijaisesti alueiden omiin vahvuuksiin ja sijaintitehtäviin.			Maakunnan suunnittelussa yhteistyössä maakuntien liitojen kesken on selvitettävä ne alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja muuhun alueidenkäyttöön liittyvät toimenpiteet, jolla edistetään ymakaunnallisten kehittämisyhteyksien muodostamista ja niiden kehittämisedellytyksiä. Maakunnan suunnittelussa on esitettävä valtakunnallisesti tärkeitä vyöhykkeitä sekä kaupunki- ja taajamaverkostot ja niiden kehittämisperiaatteet.		Turun kaupunkiseutu osana Itämeren alueen kehityskäytäväverkostoa. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennepainotteinen keskuskaava. Kaksosralde ja uusi moottoritie yhdistävät Salon ja Turun seudut yhdeksi työasäkäyntialueeksi.			
Toimivan aluerakenteen runkona kehitetään pääkaupunkiseutua, maakuntakeskuksia sekä kaupunkiseutujen ja maaseudun keskusten muodostamaa verkostoa.			Maakunnan suunnittelussa on selvitettävä maaseudun alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä kyäverkoston kehittämiseen liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä, palvelujen saatavuutta, maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista sekä ympäristöarvojen säilymistä.		Turku alueen keskuksena. Keskuksasellin tukautuva keskusverkk. Kuntakeskuksat ja niiden palvelutason kehittäminen kaavan tavoitteena. Kaupan palveluverkko, ei uusia keskusatojen ja alakeskusten ukopuollisia vähittäiskaupan suurmyymälöitä.			
Alueidenkäytöllä edistetään kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta sekä kyäverkoston kehittämistä. Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ja taajavuilla alueilla kannatetaan alueidenkäytössä huomiota jo olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen sekä elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamiseen. Alueidenkäytössä otetaan huomioon haja-asutukseen ja yksitalalaitoksiin perustuval elinkeinot sekä maaseudun tarve saada uusia pysyviä asukkaita.			Maakunnan suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä ja edistettävä alueidenkäytön järjestämistä raja-alueilla. Samalla tulee kiinnittää huomiota alue- ja yhdyskuntarakenteen toimivuuteen sekä elinkeinotoiminnan tarpeiden ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen.		Turun kaupunkiseutu maakunnan keskualueena. Kaavalatkaasielu ilman kuntalarejoja.		Alue- ja yhdyskuntarakenne on esitetty seudullisten tavoitteiden mukaisesti.	
			Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille, ampu- ja harjoitusalueille, varhukotoiminnalle sekä muulle maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille. Samalla on huomioitava muun yhdyskuntarakenteen, elinympäristön laadun ja ympäristöarvojen asettamat vaatimukset.		Maakuntakaavassa osoitettu puolustusvoimien alueet.		Puolustusvoimien alueet on huomioitu	

Alue- ja yhdyskuntarakenne on esitetty seudullisten tavoitteiden mukaisesti.

Puolustusvoimien alueet on huomioitu

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

2. EHEYTYVÄ YHDYSKUNTARAKENNE JA ELINYMPÄRISTÖN LAATU

Yleistavoitteet	Erityistavoitteet	Turun kaupunkiseudun maa- ja vesihuoltokäytännöt	Liedon kunnan yleiskaava
Elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta edistetään hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja eheyttämällä taajamia. Taajamia eheyttämässä parannetaan elinympäristön laatua. Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa. Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä varuamalla riittävät alueet elinkeinotoiminnalle. Niden sijoittamisessa kiinnitetään huomiota olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen ja hyvään saavutettavuuteen. Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä pyritään vähentämään liikenneaiavuita, parantamaan liikenneturvallisuutta ja edistämään joukkoliikenteen edellytyksiä. Kaupunkiseutujen pöytäkäytännöillä varmistetaan alueidenkäytölle edellytykset asuntorakentamiselle ja sen tarikotuksenmukaiselle sijoittumiselle sekä hyvälle elinympäristölle. Kaupunkiseutuja kehitetään tasapainoisina kokonaisuutena siten, että lukuudistaan olemassa oleviin keskuksiin. Keskuksia-alueita kehitetään monipuolisina palvelujen, asumisen ja vapaa-ajan alueina. Elinympäristön vähäisyttä edistetään kiinnittämällä huomiota rakennetun ympäristön alajaliseen kerroksellisuuteen sekä korkeatasoisin, alueiden omaleimaisuutta vahvistavin, maisemakuvaan sopeutuvien ja mittaakaavallaan ihmisläheisin rakennettuihin ympäristöihin. Taajamia kehitettäessä viheralueita hyödynnetään siten, että niistä muodostuu yhtenäisiä kokonaisuksia. Alueidenkäytöstä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydellä aiheuttavien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen. Alueidenkäytön suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja polkukokoselliset luonnonolot tunnistetaan ja vaikutuksia ehkäistään.	Maakuntakaavan ja yleiskaavan lähtökohdista on oltava perusteltu väestönkehitysarvio. Maakunnan suunnittelussa ja yleiskaavatuotoksessa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä sekä taajamia- että maaseutualueiden väestönmäärän kehityksen etäällä vaihtoehtoja. Maakuntakaavatuotoksessa ja yleiskaavatuotoksessa on selvitettävä mahdollisuudet eheyttää yhdyskuntarakennetta ja esitettävä eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet. Ennustettu kaupunkiseudulla on selvitettävä toimiva liikennejärjestelmä sekä palvelujen saatavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko sekä sen yhteydessä vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen. Alueidenkäytön suunnittelussa uusia huomattavia asuin-, työpaikka- tai palvelualueita ei tule sijoittaa irrallisiin olemassa olevista yhdyskuntarakennetusta. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoitetaan tukemaan yhdyskuntarakennetta. Näistä tavoitteista voidaan poiketa, jos tarve- ja vaikutusarviot perustuen pystytään osoittamaan, että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaisia. Alueidenkäytön suunnittelussa on maaseudun asutusta sekä matkailu- ja muita vapaa-ajan toimintoja suunnattava maaseudun kehityksen mukaan tukemaan maaseudun taajamia ja kyläverkostoa sekä infrastruktuurin nykäksikäyttöä. Alueidenkäytön suunnittelussa on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta. Alueidenkäytön suunnittelussa on haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskiä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksien herkkien toimintojen välillä jätettävä riittävän suuri etäisyys. Suurontomuuksuvara- aiheuttavat laibokset sekä vaarallisten aineiden kuljetusreitit ja niitä palvelevat kermikaasirahat on sijoitettava etäälle asuinalueista. Yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkkästä alueista. Alueidenkäytön suunnittelussa on olettava huomiota alueen maa- ja kalloporan soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pääntuon maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamisiin. Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta aiheutuva haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melu-herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävää melunvaimennusta. Maakuntakaavatuotoksessa on osoitettava jätteenkäsittelylaitoksille alueet siten, että pääosin kaikki syntyvä jäte voidaan hyödyntää tai käsitellä valtakunnallisesti tai alueellisesti tarkoituksenmukaisesti. Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveydellisen ja hyölylaatu-uden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset veshuoltotarkat voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.	Kaavan pohjana kunnan kanssa sovitut väestö- ja työpaikkatavoitteet. Lääraikentämiseen tarvittavia alueita selvitetty vaihtoehtoisilla rakennemuodoilla. Maankäytön tarkat perustelut olemien rakenteiden tehostamiseen ja laajentamiseen. Ei uusia mittavia taajamia. Kaupan palveluverkkokehitys. Maankäytön tarkat perustelut olemien yhdyskuntarakenteen kehittämiseen. Kaupan palveluverkkokehitys. Liikennejärjestelmäsuunnitelma. Taajamien ulkopuolella rakentaminen olevaan asutukseen tukevien kuntakaavatuotuksen ratkaisulla. Seudullisesti merkittävät virkistysalueet. Seudullisesti merkittävät virkistys- ja kaveyn liikenteen reitit. Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma. Maankäytön merkinnat perustuvat niiden ympäristövaikutuksiin. Asuinalueiden välittömään läheisyyteen ei osoiteta ympäristöhaittoja tuottavia toimintoja. Asutusta ei osoiteta alueille, joille kohdistuu ympäristöhaittoja. Selitykset saatuneista maa-alueista kuntakaavatuotuksen pohjaksi. Melualuemerkinnät. Asutuksen sijoittaminen etäällä melualueista. Seudulliset jätehuollon tarkat. Kakolan keskuspuhdistamo ja jätevesiverkosto. Jätehuollon aluevaraukset. Seudulliset veshuollon tarkat. Pohjavesialuemerkinnät ja toimintojen sijoittaminen niin, ettei alueella kohdistu ympäristöhaittoja.	Yleiskaavan pohjana on kunnanosit-tain hyväksytty seudullisiin tavoittei-siin perustuvat väestötavoitteet. Maankäytöratkaisut tiivistävät ja laajentavat olevaa yhdyskuntaraken-netta. Uusia irrallisia asuin-, työpaik-ka- tai palvelualueita ei ole osoitettu. Alueiden toteutus mahdollistetaan kaavallisin ja maapoliittisin keinoin. Suunnittelun pohjana on ollut kau-punkiseudun liikennejärjestelmä-suunnitelma ja palveluverkkokehity-s. Taajamien ulkopuolelta rakentamista on ohjattu kyläalueille. Ympäristöhäiriötä tuottavaa toimintaa ei ole osoitettu asutuksen tuntumaan. Kallassuon mahdollisen seudullisen jätteenkäsittelylaitoksen ympäristö-vaikutukset on edellytetty selvitettä-vän asemakaavavaiheessa. Mahdolliset saatuneet alueet selvitet-tään asemakaavavaiheessa. Asutus on sijoitettu riittävän etäälle melualueista tai meluvaikutukset on edellytetty selvitettävän asemakaava-vaiheessa. Veshuoltojärjestelyt perustuvat seudullisiin ratkaisuihin. Pohjavesi-alueet on otettu huomioon.

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

3 KULTTUURI- JA LUONNONPERINTÖ, VIRKISTYSKÄYTTÖ JA LUONNONVARAT

Yleistavoitteet	Erityistavoitteet	Turun kaupunkiseudun maakuntakaava
Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriperinnön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä. Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelualueverkoston ja arvokaiden maisema-alueiden ekologisten kestävä hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden laatualueiden matkailun kehittämiseksi suojelutavoitteilla vaarantamatta. Alueidenkäytöllä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä siten, että turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville. Alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa otetaan huomioon luonnonvarojen sijainti ja hyödyntämismahdollisuudet.	Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuri- ja luonnonperintön arvot säilyvät. Alueidenkäytössä on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevat kansainvälisten sopimusten velvoitteet sekä valtionneuvoston päätökset. Lisäksi viranomaisien laadimat valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohdina. Maakuntakaavavotuksessa on osoitettava valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriperintöalueet ja -kohteet. Valtakunnallisesti arvokkaita kohteita ja alueita on alueidenkäytön soveltuvuuden näiden historialliseen kehitykseen. Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäytössä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tärpeettömästi pilkota. Maakuntakaavavotuksessa on otettava huomioon vesien ja rantaluonnon suojelun ja virkistyskäytön kannalta erityistä suojelua vaativat vesistöt. Maakuntakaavavotuksessa on otettava huomioon alueidenkäytölliset edellytykset ylekkäisyyteen, maankäytön ja maankäytön suunnittelun muutosolosuhteiden mukauttamiseksi. Ensimmäisenä on kehitettävä olemassa olevia matkailukeskustoja ja -alueita. Alueidenkäytön suunnittelulla matkailualueita tulee ehkäistä. Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on määriteltävä siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asutuksen viihtyisyys. Maakuntakaavavotuksessa on otettava huomioon käyttökohteet kiviainesvarat sekä niiden kuitus ja kuitustarve pitkäjätkävällä. Kiviainesten ottoon osoitettavien alueiden on perustuttava arvioihin, jossa selvitetään alueiden luonto- ja maisema-arvot sekä toisaalta soveltuvuus vesien ja kiviainetuottoon. Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojeluterve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumisen- ja muuttamiseksi aiheuttavat lähteet ja toimet on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan. Maakuntakaavavotuksessa on otettava huomioon turvetuotannon soveltuvat suot ja soveltava yhteinen tuotanto- ja suojeluterve. Turpeentuotantoa varataan ensisijaisesti ja ohjattua soita. Turpeentuotannon vaikutuksia on tarkasteltava valuma-alueilla ja otettava huomioon erityisesti suoluonnon monimuotoisuuden säilyntämisen ja muiden ympäristönkohtien sekä taloudellisuuden vaatimukset. Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yhtenäisiä peltoalueita tule ottaa taajamatoimien käyttöön eikä hyviä ja laajoja metsätaloustaluuksia peltoja muuta maankäytöllä.	Kulttuuri- ja rakennetun ympäristön inventoinnit ja valtakunnalliset suojelupäätökset. Muinaismuistokohdeiden ajantasaisuus. Luontoselelyt ja alueiden ja kohteiden arvotus. Ohjaus maakuntakaavavotukseen. Enniselelyt kaavan vaikutuksista Natura 2000 verkoston kohteisiin Ruissalon lehtoihin ja Pomponnissa. Maankäytön aluevaraukset olevaa rakennetta täydentäen. Seudulliset viherlyhydet. Suojelumerkinnät. Luontoselelyt, kohteiden ja alueiden arvotus. Ohjaus aluevarauksin ja maakuntakaavavotukseen. Aura- ja Paimionjoen alueet, Raitiojoenjoenjoen ja Vähäjoen laakso. Seudullisesti merkittävät viherlyhydet ja virkistysreitit maakuntakaavassa. Seudullisesti merkittävät matkailualueet ja venesatamat. Vapaiden ranta-alueiden säilyttäminen, maakuntakaavavotukset. Maakuntakaavassa ei osoiteta kaupunkiseudulle kiviainesten ottoon alueita maisema- ja luontoarvojen takia ja alueiden virkistyskäytön takia. Pohjavesialueet, maakuntakaavassa. Suojelu maankäytön merkinnän ja maakuntakaavavotukseen. Ei turvealueita. Maankäytön aluevaraukset. Maisema-alueet.

LIEDON KUNNAN YLEISKAAVA

Aura- ja Paimionjoen valtakunnallisesti arvokkaat kansallismaisemat, Savijoen kulttuurimaaisema ja Litois-ten verkatehtaan valtakunnallisesti arvokas tehdasmiljö on huomioitu yleiskaavassa.

Koko kunnan alueelle laadittu kulttuuriympäristöohjelma on yleiskaavatyön pohjana.

Muinaismuisto- ja luontoselelykset, seudulliset virkistysyhteystarpeet ja pohja- ja pintavesistöjen suojeluterve on huomioitu suunnittelussa.

Yhtenäiset peltoalueet on jätetty taajamien kasvualueiden ulkopuolelle ja osoitettu yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi.

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

4 TOIMIVAT YHTEYSVERKOT JA ENERGIAHUOLTO

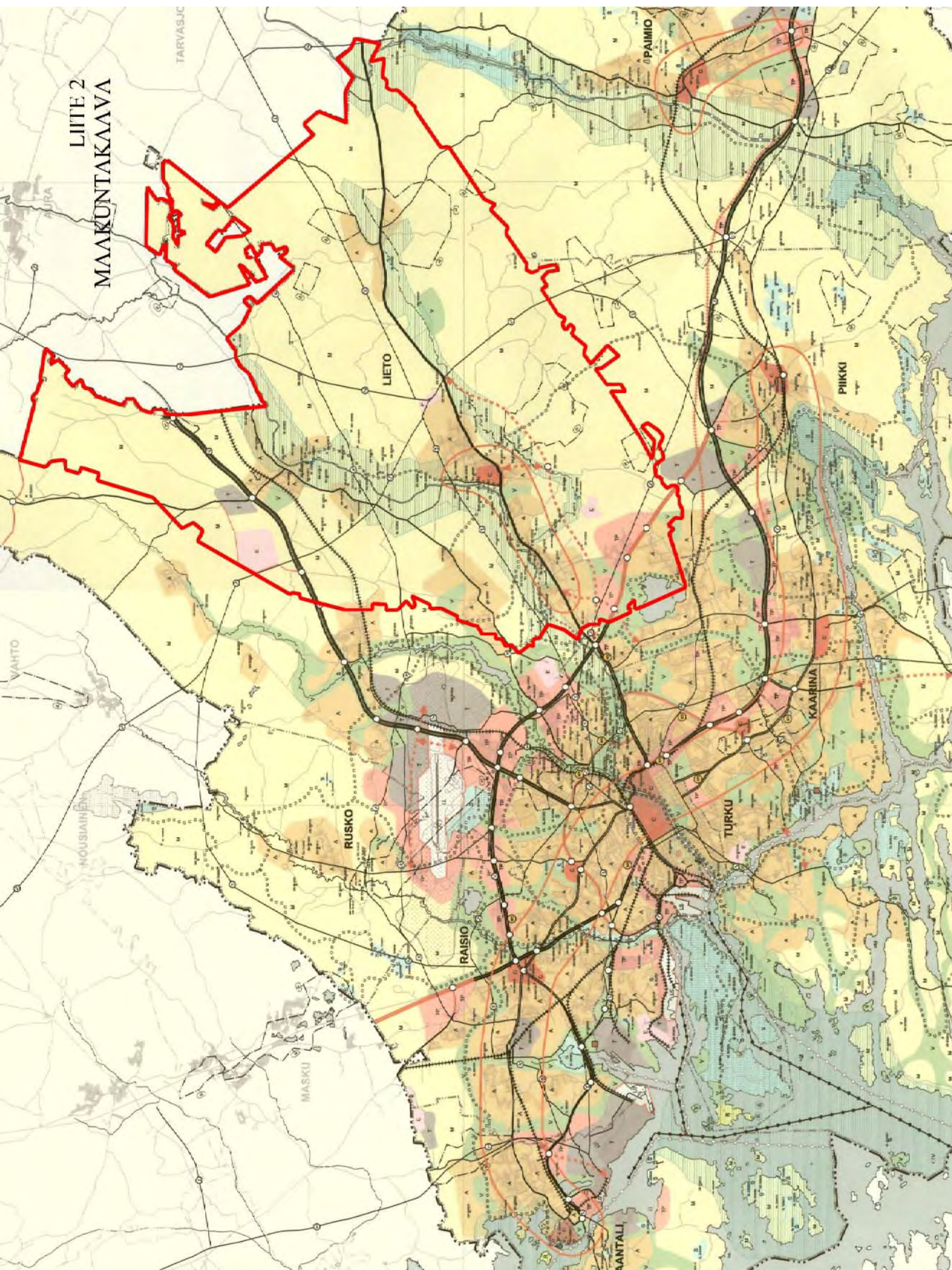
Yleistavoitteet		Erityistavoitteet		TURUN KAUPUNKISEUDUN MAAKUNTAKAAVA	
Liikennejärjestelmää suunnitellaan ja kehitetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelut sekä asutusta että elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään liikenne- ja kuljetustarpeen vähentämiseen sekä liikennevarustuksen ja ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamiseen.	Tarvittavim liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkostoja.	Alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämis mahdollisuudet sekä valtakunnallisesti merkittävien satamien ja lentoasemien sekä rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.		Liikennejärjestelmäsuunnitelma. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennepaikoitteen keskuksaksi. Tiivistävä rakentaminen ja yhdyskuntarakenne. Kaksoisraide Turusta Saloon. Matkakeskus.	
		Alueidenkäytössä on edistettävä en liikennemuotojen yhteistyötä ja joukkoliikennettä varuamalla riittävät alueet soimupisteinä toimivien tavaraliikenneterminaalien ja henkilöliikenteen matkakustusten toimintaa ja kehittämistä varten. Nopean liikenteen junaratayhteyksiä toteutettaessa on huolehdittava lähiliikenteen toimintaedellytysten säilymisestä.		Ei 18. ohikulkute. Satamayhteydet. Lentokentän liikenneyhteydet. Yhteystarve merkinnät Vt 10, Kirjalansalmi ja lentokentän alue. Vt 8 nelikaistainen.	
Alueidenkäytössä turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet ja edistetään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia.		Lentoasemien ympäristön maankäytössä tulee ottaa huomioon lentoliikenteen turvallisuuteen liittyvät tekijät, erityisesti lentoesteiden korkeusajotukset, sekä lentomielun aiheuttamat rajoitukset. Uusia lentoasemia suunniteltaessa ja olemassa olevia laajennettaessa tulee ottaa huomioon asutus ja muut melulle herkät toiminnot siten, ettei valtioturvoston antamia melutasoa ohjaavia yhiellä. Alueidenkäytössä on turvattava lentoliikenteen nykyisten varustuspaiikkojen ja lennonvarmistusjärjestelmien kehittämismahdollisuudet sekä sotilasilmalaiton tarpeet.		Liikennejärjestelmäsuunnitelma. Matkakeskus. Turun kaupunkiseudun logistinen keskus. Salamilen liikenneyhteydet. Kaksoisraide Saloon.	
		Alueidenkäytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien viestintäjärjestelmien tarpeet hyödyntämällä rakennelminen yhteiskäyttöä ja edistämällä maankäytön tehokkuutta. Teleliikenteen mastojen sijoittamisessa on erityistä huomiota kiinnitettävä maisemallisten arvojen säilyttämiseen.		Lentoliikenteen aluevaraukset. Lentotasemaan liittyvien alueiden maankäyttö, liikenneyhteydet ja yhteystarve merkinnät. Melualuemerkinnät ja maakuntakaavamääräykset	
		Maakuntakaavoituksessa on osoitettava ja muuassa alueidenkäytön suunnittelussa on olettava huomioon valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävät voimajohtojen linjat siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet säilyvät. Suunnittelussa on olettava huomioon sekä tarpeelliset uudet linjat että vanhojen verkostojen parantamisen ja laajentamisen tarpeet. Voimajohtolinjauksissa on ensisijaisesti hyödynnettävä olemassa olevia johtokäytäviä.		Metsäma-aluemerkinnät ja kulttuuri- ja rakennelun ympäristön inventointi.	
		Maakuntakaavoituksessa on rannikko- ja tunturi-alueilla osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Tuulivoimalat on sijoitettava ensisijaisesti keuhkietäisyyden useamman voimalan yksiköihin.		Voimajohtojen ja maakaasulinjojen merkinnät maakuntakaavassa. Energia-alueiden aluevaraukset.	
		Alueidenkäytössä on varmistettava ydinvoimaloiden edellyttämät suojelethytykset sekä varauduttava ydinlaitteen lopputuotukseen. Maakuntakaavoituksessa on varauduttava kaukokuljettamiseen tarvittaviin maakaasu- ja öljypuikkien linjauksiin Venäjältä siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet turvataan.		Ei aluevarauksia kaupunkiseudulla, tekeillä olevia sopivia tuulivoimala-alueista rannikkoluodilla.	
		Edellä mainittuja yhteys- ja energiaverkostoja koskevassa alueidenkäytössä ja alueidenkäytön suunnittelussa on olettava huomioon ympäröivä maankäyttö ja lähiympäristö, erityisesti asutus, arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet ja -alueet sekä maiseman erityispiirteet.		Verkostokasva, maakaasun jakeluohdon linjat esitetty maakuntakaavassa.	
				Maankäytön aluevaraukset, maisema-aluemerkinnät.	

LIEDON KUNNAN YLEISKAAVA

Kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennepaikoitteen keskuksaksi. Tiivistävä rakentaminen ja yhdyskuntarakenne. Kaksoisraide Turusta Saloon. Matkakeskus.

Turun ohikulkuteiden (E 18) 2-ajoraitistamiseen ja nykyisen vt 10:n parantamiseen varauduttu. Vt 10:n Liedon keskustan ohitusväylään varauduttu yhteystarve merkinnällä.

LIITE 2
MAAKUNTAKAAVA

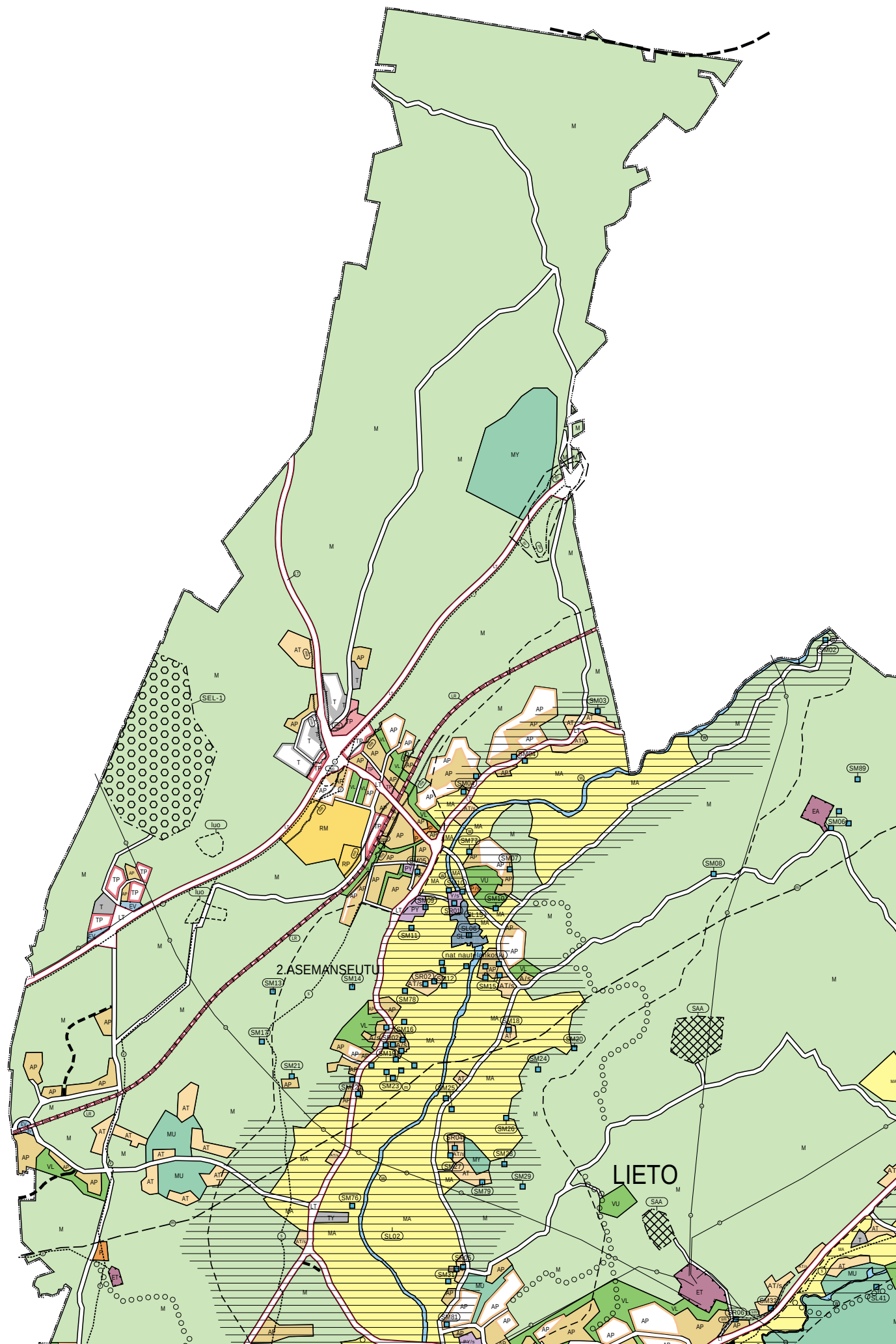

YLEISKAAVALLINEN SUUNNITELMA V. 2010 TURUN KAUPUNKISEUDUN YLEISKAAVALLISEN YHTEISTYÖN ALUEELLA 1:100000

Seudullinen maankäyttöstrategia

	Seudullinen viherverkosto ja siihen liittyvät M-alueet maankäytön jäsentelyssä pysyviä ja ensisijainen alue suojellaan muuntamalla maankäytöllä verkoston ja reitin jatkuvuus, riittävä väliys rakentamattomat ranta-alueet pääsuunniteltuihin asutukseen ja yleiseen käyttöön Aurajoen vyöhykkeen ja Ruissalon erikoisasetmaa korostetaan liittyvien M-alueiden lisärakentamista vältetään.		Tiivis asuntorakentamisen vyöhyke keskusten ja keskivyöhykkeen ulkopuolista keskusta aluetta, sijainti joukkoliikenneliikenteen pituisilla, tai oltava tiivis rakenne monipuolista, kintteää yhdyskuntarakentamista alue- tai paikalliskeskusten tukemiseen asuinseudeltyyksiä parantamaan tilittäviä palveluun toteuttaminen tai ylläpitäminen.
	Pääkeskus valtakunnallisen keskuksen vahvistaminen kansalliset ja kansainväliset toiminnat, myös uusien toimintojen sijoittamiseen varauduttan monipuolista, viihtyisää ja toimivaa kaupunkiympäristöä sisäinen ja ulkoinen liikenne sujuvaksi uutta liikennettä aiheuttavat toiminnot tai työpaikkojen lisäys vain turvaamalla samalla liikenteen sujuvuus asuinseudeltyyksiä parantamaan toiminnallista, varattuja viheralueita ei supisteta.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke pääkaupunkiseudun rakentamissuhteiden tavoitteellinen äärimmäinen ulkoraja suunnitelmakaudella hajanainen rakenne eheyttäen.
	Aluekeskus ympäristökuntien kuntakeskukset avainsaannassa jatkava monipuolinen kehittäminen, jolla mm. esteiden lähtökäytön, esim. irallisten kauppa-keskusten syntyminen sujuvat liikenne- ja pysäköintijärjestelyt lisäantuvaa merkitystä liikenteellisesti solmukohtina.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.
	Keskuskeskivävyöhyke pääkaupunkiseudun keski, jota kehittäminen vyöhykkeeseen ja siihen liittyviin keskuksiin panostetaan ja niitä tiivistetään hyvä liikenteellistä asennusta edellyttävää monipuolista ja tarkoituksenmukaista tehostusta kaupunkirakentamista asuinseudeltyyksiä parantamaan.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.
	Keskuskeskivävyöhykkeen kasvuvyöhyke toimintapäässä otetaan pitkällä tähtäimellä huomioon pyrkimys jatkua keskuskeskivävyöhykkeen.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.
	Kauppakeskukset yms. suuret yksiköt uudet hankkeet rakentuvat vain suunnitelmien ehdoilla.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.
	Yritystoiminnan, tilaa vievän kaupan ja muun palvelun sekä uustedellisuuden alue toimintaa, joka vaatii hyvää seudullista ja helposti liikennöitävää asennusta ja jonka ympäristö on korkealuokkainen tilaa vievälle kaupalle omat alueensa ei keskusta-alueita toimintaa toimintamääränsä ja seudullisesti ympäristön valmiiksi- saattamiseksi eri tyyppiset toiminnot tarkoituksenmukaisesti vyöhykkeen eri osiin ylimitoitettuja hankkeita vielä tukittava.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.
	Teollisuuden ja varastoinnin vyöhyke toteutettaessa pyritään vähintään kotoolliseen ympäristön laatuun vanhojen, samalla sijaitsevien alueiden käytössä varauduttan pitkällä tähtäimellä toiminnan siirtymiseen muualle osa vyöhykkeistä toiminnalle, jolle eduksi olla vähemmän näkyvillä.		Muun asuntorakentamisen vyöhyke kehyksien toimittamiseen kanssa kilpailevaa tarjontaa vyöhykkeen maaseutuasialla osilla.

LIETO

LIITE 4

OIKEUSVAIKUTTEINEN

YLEISKAAVA 2020

LAINVOIMAINEN 22.08.2006

YMPÄRISTÖPALVELUT

MARKKU NIEMI
KAAVOITUSJOHTAJA

PEKKA SILLANPÄÄ
TOIMISTOARKKITEHTI

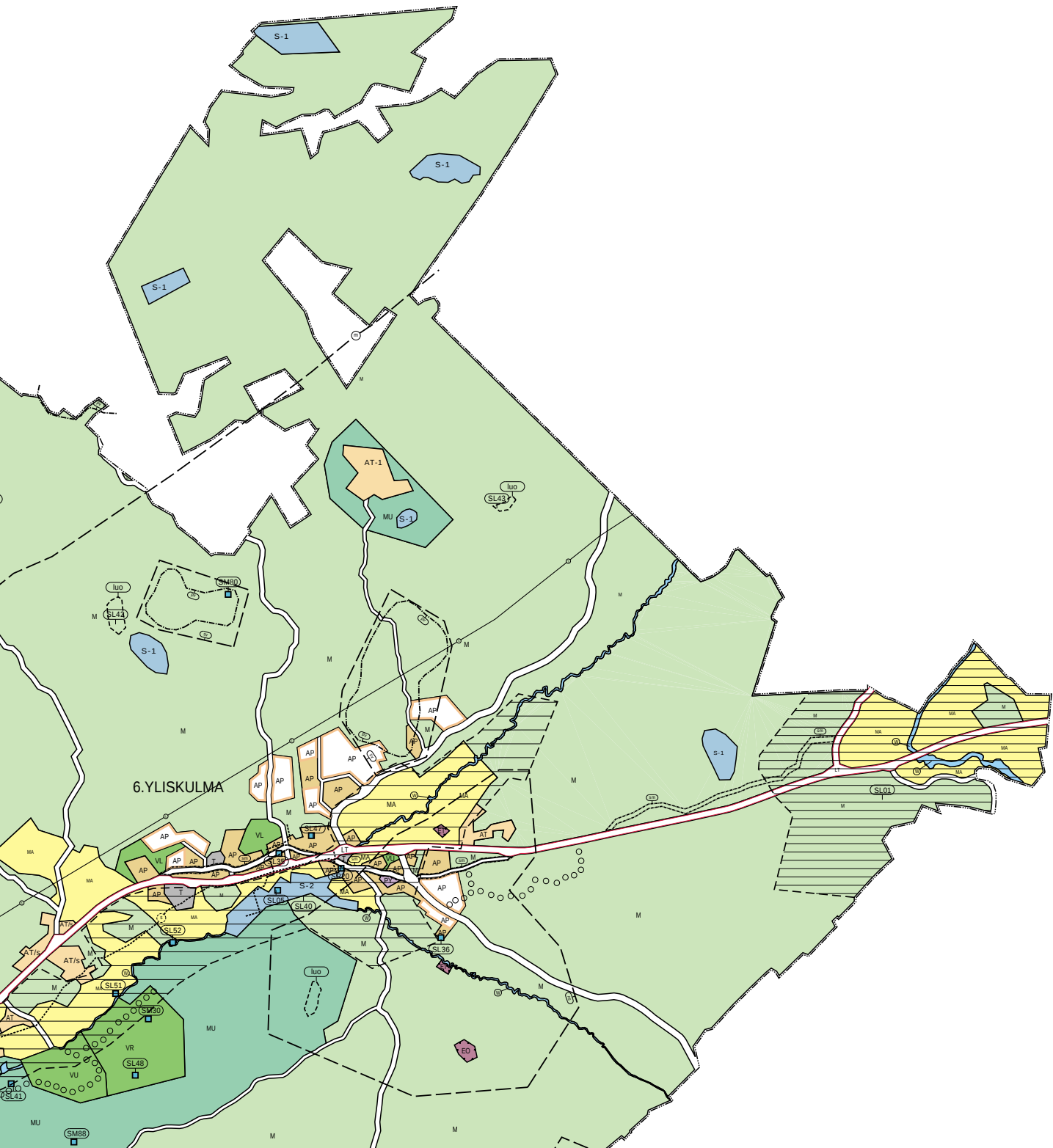
KUNNANHALLITUS
KUNNANVALTUUSTO

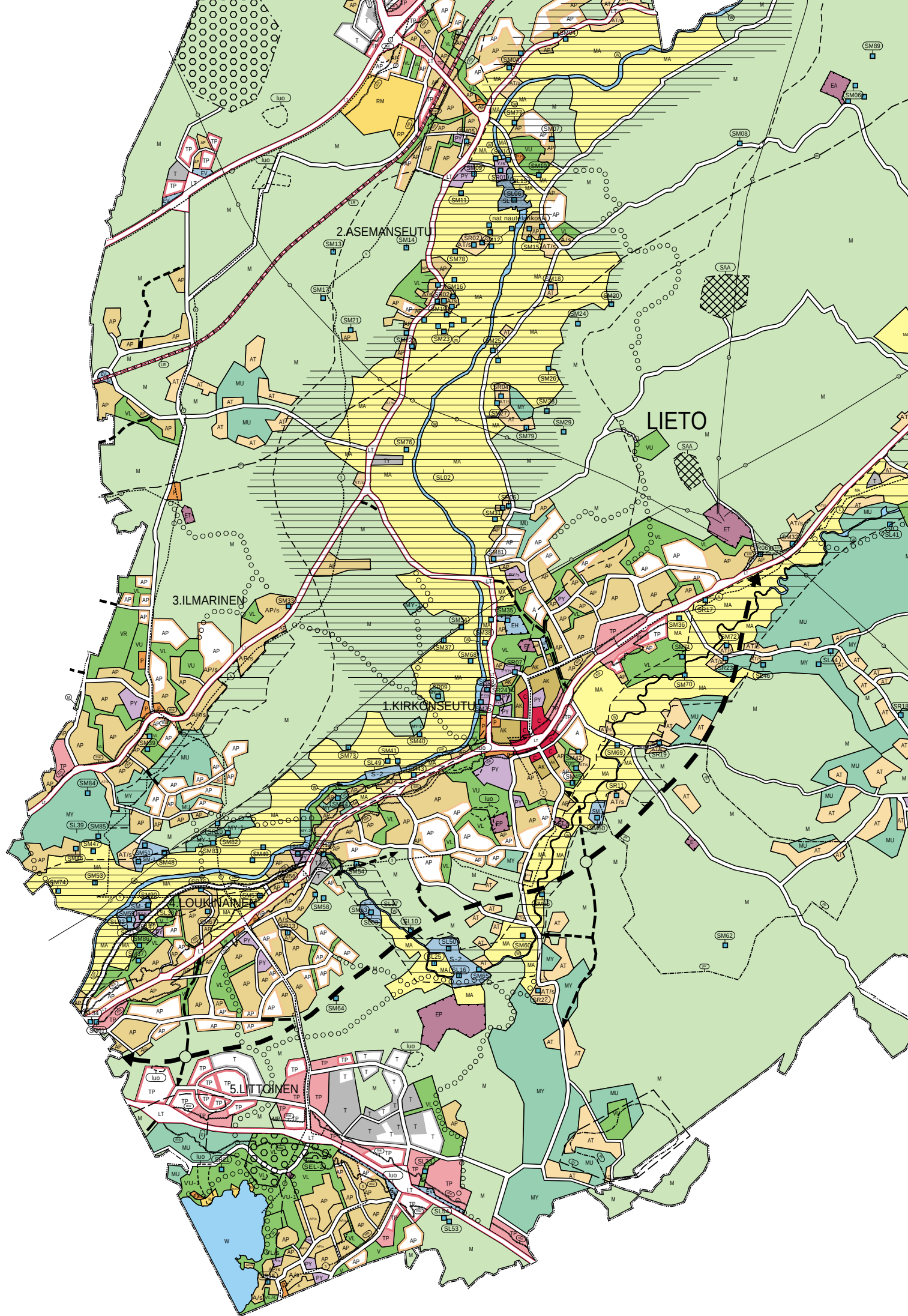
29.11.2004
13.12.2004

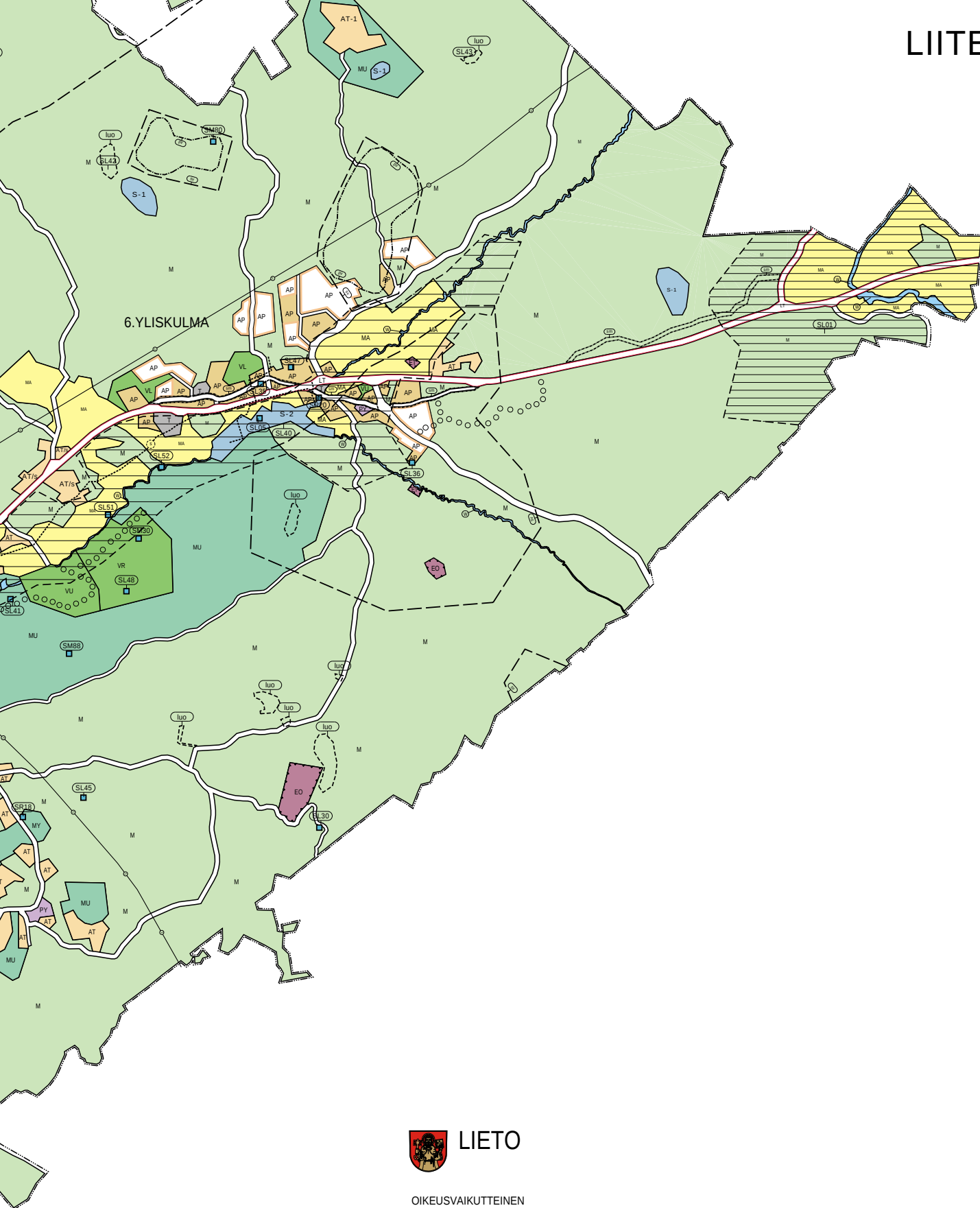
TARKISTUS:
KUNNANHALLITUS
KUNNANVALTUUSTO

12.06.2006
19.06.2006

POHJOISET ALUEET 1 : 50 000

LIETO

OIKEUSVAIKUTTEINEN

YLEISKAAVA 2020

LAINVOIMAINEN 22.08.2006

YMPÄRISTÖPALVELUT

MARKKU NIEMI
KAAVOITUSJOHTAJA

PEKKA SILLANPÄÄ
TOIMISTOARKKITEHTI

KUNNANHALLITUS
KUNNANVALTUUSTO

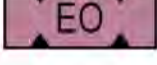
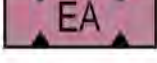
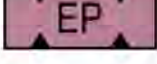
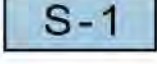
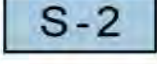
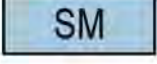
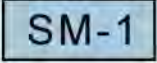
29.11.2004
13.12.2004

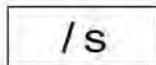
TARKISTUS:
KUNNANHALLITUS
KUNNANVALTUUSTO

12.06.2006
19.06.2006

YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

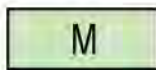
A	ASUNTOALUE Alueelle voidaan sijoittaa myös työpaikka- ja palvelutiloja, jotka sopivat käyttötarkoitukseltaan, sijainniltaan ja taajamakuvaan kannalta asumisen yhteyteen.
AK	KERROSTALOVALTAINEN ASUNTOALUE Alueen kerrosalasta vähintään 80 % voidaan sijoittaa kerrostaloihin. Alueelle voidaan sijoittaa myös työpaikka- ja palvelutiloja, jotka sopivat käyttötarkoitukseltaan, sijainniltaan ja taajamakuvaan kannalta asumisen yhteyteen.
AP	PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE Alueen koko kerrosala on sijoitettava pientaloihin. Alueelle voidaan sijoittaa myös työpaikka- ja palvelutiloja, jotka sopivat käyttötarkoitukseltaan, sijainniltaan ja taajamakuvaan kannalta asumisen yhteyteen.
AT	KYLÄALUE Alueelle voidaan sijoittaa asumisen lisäksi myös työpaikka- ja palvelutiloja, jotka sopivat käyttötarkoitukseltaan, sijainniltaan, kooltaan ja materiaaleiltaan asumisen yhteyteen. Alue on suunniteltava siten, että maaseutumainen luonne säilyy.
AT-1	KYLÄALUE Alue on varattu ekologista rakentamista varten. Alueella edellytetään yhteiskäyttöalueiden toteuttamista. Alueen laajempi toteuttaminen edellyttää kokonaissuunnitelmaa.
C	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE Alueelle saa sijoittaa tiloja palveluja, hallintoa, asumista sekä keskustaan soveltuvia työpaikkatoimintoja varten.
P	PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE Pääasiallisesti yksityisiä ja julkisia palveluja sekä asumista varten varattava alue.
PY	JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE Pääasiallisesti kunnan, valtion tai seurakunnan palveluille ja hallinnolle varattava alue.
TP	TYÖPAIKKA-ALUE Alueelle saa teollisuustoimintojen lisäksi sijoittaa alueen luonteeseen soveltuvia palveluja. Alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa melua, ilman pilaantumista tai visuaalista häiriötä ympäristölle.
T	TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE Alueelle saa teollisuus- ja varastotoimintojen lisäksi sijoittaa niitä palvelevia toimisto- ja terminaalitiloja.
V	VIRKISTYSALUE Aluetta tulee hoitaa luonnonominaisuuksiin tukeutuen. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
VL	LÄHIVIRKISTYSALUE Aluetta tulee hoitaa luonnonominaisuuksiin tukeutuen. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
VU	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE Alueelle saa rakentaa urheilu- ja virkistystarkoituksia palvelevia rakennuksia. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
VU-1	URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE Alueelle saa rakentaa urheilu- ja virkistystarkoituksia palvelevia kenttiä ja rakennelmia alueen arvokas rantamiljöö säilyttäen. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
VR	RETKEILY- JA ULKOILUALUE Yli yhden hehtaarin avohakkuissa noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa). Alueella sallitaan muutoin normaali metsätalouden harjoittaminen.

	LOMA-ASUNTOALUE
	MATKAILUPALVELUJEN ALUE
	SIIRTOLAPUUTARHA-/ PALSTAVILJELYALUE
	YLEISEN TIEN ALUE
	KATUALUE
	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE
	MAA-AINESTEN OTTOALUE
	AMPUMARATA-ALUE
	PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE
	HAUTAUSMAA-ALUE
	SUOJAVIHERALUE
	UUDET JA OLENNAISESTI MUUTTUVAT ALUEET Käyttötarkoituksen kirjaintunnus ja värireunus.
	SUOJELUALUE Arvokas kallioalue. Alueen käytössä on otettava huomioon maa-aineslain 3§:n 1 momentissa asetetut rajoitukset. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
	SUOJELUALUE Arvokas lehtoalue tai muu arvokas luontoalue. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).
	LUONNONSUOJELUALUE Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu luonnonsuojelualue.
	NATURA-ALUE Valtioneuvoston Natura 2000-päätöksen mukaan rajatut alueet. Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.
	MUINAISMUISTOALUE Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänne. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on kuultava Museovirastoa.
	MUINAISMUISTOALUE Alueella on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänneksiä. Maankamaran kaivamista, muuttamista ja peittämistä koskevat toimenpiteet eivät ole sallittuja ilman Museoviraston lupaa. Vallitsevaan maatalouteen liittyvät toimenpiteet ovat alueella edelleenkin sallittuja.

ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ SÄILYTETÄÄN

Säilyttäminen koskee sekä luonnon- että rakennettua ympäristöä. Laadittavilla rakennustapaohjeilla ohjataan säilytettävän rakennuskannan hoitamista ja uudisrakentamisen toteuttamista alueella.

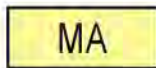

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE

Pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue. Alueella tapahtuvaa hajarakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä.

PUUTARHA- JA KASVIHUONEALUE

MAISEMALLISESTI ARVOKAS PELTOALUE

Pääasiassa maatalouden käyttöön varattu alue. Alueelle sallitaan hajarakentamista vain poikkeustapauksissa.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA

Pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue. Alueelle suuntautuu ulkoilupaineita, joka tulee huomioida hajarakentamisessa. Rakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä. Mahdolliset ulkoilureitit tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä maanomistajien kanssa.

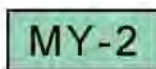
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA

Pääasiassa maa- ja metsätalouden käyttöön varattu alue, jolla on ympäristöarvoja. Maisemansuojelunäkökohdat huomioiva haja-rakentaminen sallitaan alueella rakennusjärjestyksessä tarkemmin määritettävällä tavalla.

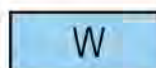
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON KULTTUURIHISTORIALLISTA TAI RAKENNUSTAITEELLISIA ARVOJA

Alueella sallitaan maa- ja metsätalouteen liityvä rakentaminen sekä muu hajarakentaminen huomioiden alueen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Alueella tapahtuvaa rakentamista ohjataan tarkemmin rakennusjärjestyksellä.

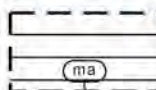

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON LUONNONSUOJELULLISIA ARVOJA

Arvokas lehtoalue. Alueella noudatetaan MRL 128§:n säädöksiä (maisematyö lupa).

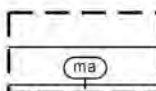

VESIALUE

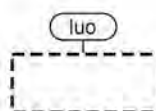
VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE

Aurajoen ja Paimionjoen maisema-alueet ja Aurajoen valtakunnallisesti merkittävä kulttuurimaisema-alue. Katkoviiva osoittaa valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen. Viivoitetulla alueella suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla sellaisia, ettei valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden arvoja heikennetä. Rakentamisen tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Suunnittelu- ja rakentamistoimenpitein tulee edistää peltöjen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.

ALUEELLISESTI TAI PAIKALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE

Savijoen ja Lausteenojan maisema-alueet. Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla maiseman arvoja turvaavia ja edistäviä. Rakentamisen tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Suunnittelu- ja rakentamistoimenpitein tulee edistää peltöjen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, liito-oravan elinympäristö.

Alueen maankäytössä on otettava huomioon luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaiset määräykset.

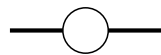
Hämeen härkätie.

Tien linjaukseen tai tasaukseen ei saa tehdä kulttuurihistoriallisia arvoja heikentäviä muutoksia. Suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

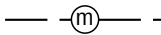

Melualue. Melutaso ylittää v. 2020 päiväohjearvon 55dBA.

Alueen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa sekä rakennussuunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston antamat melutasoja koskevat ohjearvot.

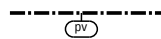
Johto tai linja. z=sähkölinja

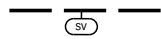
Maakaasuputken ohjeellinen linjaus

Maanalainen johto. v=vesijohto, s=siirtoviemäri

Pohjavesialue (varsinaisen muodostumisalueen raja).
Osa-alueella rakentamista ja muita toimenpiteitä saattavat rajoittaa vesilain 1 luvun 18§ (pohjaveden muuttamiskielto) ja ympäristönsuojelulain 8§ (pohjaveden pilaamiskielto).
Ennen vallitsevia olosuhteita muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä on vesiensuojeluviranomaisille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Pohjavesialueen suojavyöhykealue ja Littoistenjärven vedenottamon suoja-alue.
Tärkeät pohjavesialueet. Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä ei vaaranneta. Vesiensuojeluviranomaisille on suunnittelu ja rakentamistoimenpiteiden yhteydessä varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
Pohjavedenottamon suoja-alueella on noudatettava ympäristölupaviraston vesilain 9 luvun 20§:n nojalla antaman suoja-aluepäätöksen määräyksiä.

Yleiskaava-alueen raja.

Alueen raja.

Osa-alueen raja.

LIE

Kunnan nimi.

KIRK

Kunnan osan nimi.

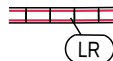
Yhdystien ohjeellinen/vaihtoehtoinen tielinjaus.

Yhdystien yhteystarve.
Maankäytön suunnittelulla ja rakentamisella ei saa tehdä mahdottomaksi yhteyden myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Valtatien yhteystarve.
Maankäytön suunnittelulla ja rakentamisella ei saa tehdä mahdottomaksi yhteyden myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Rautatiealue

Ohjeellinen ulkoilureitti.
Reittien sijoittelussa hyödynnetään olemassa olevaa tie- ja polkuverkostoa.
Reittien toteutus tehdään kunnan ja maanomistajien yhteistyönä.

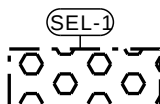
Muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kiinteä muinaisjäänne.
Alueen maankäytöstä on neuvoteltava Museoviraston kanssa. Merkinnän jäljessä oleva numero viittaa kaavaselostuksen muinaisjäännealueen luetteloon.
numerointiin.

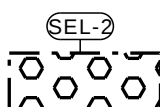
Rakennetun ympäristön suojelukohde. Merkinnän jäljessä oleva numero viittaa kaavaselostuksen luettelon numerointiin. Kohteet 1-16 ovat seudullisesti merkittäviä ja muut kohteet paikallisesti merkittäviä.

Luontokohteet ja alueet. Merkinnän jäljessä oleva numero viittaa kaavaselostuksen luettelon numerointiin.

SELVITYSALUE
Alueen soveltuvuus jätehuollon ja/tai moottoriurheilun käyttöön selvitetään. Hankkeiden toteutus edellyttää kunnanvaltuuston hyväksymää asemakaavaa, jonka laadinnan yhteydessä selvitetään toiminnan ympäristövaikutukset.

SELVITYSALUE
Alueen soveltuvuus pysyvään tai loma-asutukseen ja ympäristöystävälliseen työpaikkarakentamiseen selvitetään. Alueiden toteutus voi alkaa vasta kun Turun ohikulkutien eritasoliittymä on rakennettu.
Hankkeiden toteutus edellyttää kunnanvaltuuston hyväksymää asemakaavaa, jonka laadinnan yhteydessä selvitetään toiminnan ympäristövaikutukset.

PUHDISTETTAVA/KUNNOSTETTAVA MAA-ALUE

Alue on poistunut kaatopaikkakäytöstä ja alueella tehdään ympäristöluvan edellyttämät maisemointityöt.
Alue varataan ylijäämämassojen varastointiin.

\\kaava\text\kaavasel\2006\YKtark.doc\14.03.06PS

LIEDON YLEISKAAVAN 2020 TARKISTUS

MUUTOS JA LAAJENNUS

KAAVAN LAATIJA: LIEDON KUNNAN YMPÄRISTÖPALVELUT:

Kaavoitusjohtaja Markku Niemi p. 4873 3337,

Toimistoarkkitehti Pekka Sillanpää p. 4873 3338.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN:

- Vireille tulosta ilmoittaminen: Turun tienoo	4.4.2006
- Nähtävilläaika:	4.4. – 3.5.2006
- Kaavoituslautakunta hyväksynyt:	23.5.2006
- Kunnanhallitus hyväksynyt:	12.6.2006
- Kunnanvaltuusto hyväksynyt:	19.6.2006

YLEISKAAVAN TARKISTUKSET

RAUHAKYLÄN ERITASOLIITTYMÄN TYÖPAIKKA-ALUE

Turun hallinto-oikeuden kumoama Taskun kiinteistölle RN:o 3:52 osoitettu uusi teollisuus- ja varastoalue (T) on muutettu ympäristön mukaan työpaikka-alueeksi (TP). Alueelle saa teollisuustoimintojen lisäksi sijoittaa alueen luonteeseen soveltuvia palveluja. Alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa melua, ilman pilaantumista tai visuaalista häiriötä ympäristölle.

Lisäksi TP-alueesta on osa muutettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jotta pohjoisemman AP-alueen ja TP-alueen väliin jää suojavyöhyke. Eteläisempää AP-aluetta on laajennettu suojavyöhykkeeksi itään päin.

ILMARISTEN LAUSTEEN ALUE

Ilmarisissa pieni kaistale AP/s-aluetta on muutettu M-alueeksi maanomistajan ja kunnan välisten neuvottelujen perusteella.

AURAJOEN RANTA-ALUE

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen jätetyn Henrik Johanssonin jatkovalituksen johdosta on neuvoteltu maanomistajien edustajien, kunnan ja Lounais-suomen ympäristökeskuksen kanssa. Neuvottelujen perusteella on yleiskaavaa muutettu Aurajoen ranta-alueella Vierunkosken ja Vääntelänkosken välillä kaventamalla hieman lähivirkistysaluetta (VL). Vastaavasti MY-aluetta (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, ja pientalovaltaisia asuntoalueita (AP) on hieman laajennettu. Muinaismuiston SM44 kohdemarkintää on siirretty hieman etelämmäksi. Muutoksilla ei ole vaikutusta Aurajoen kansallismaisemaan.

Liedon kunta
Ympäristöpalvelut
14.03.2006

Kaavoitusjohtaja Markku Niemi

Toimistoarkkitehti Pekka Sillanpää

3.ILMARINEN

1.KIRKON

4.LOUKINAINEN

5.LITTOINEN